

INFÖR GODKÄNNANDE I KOMMUNSTYRELSEN

Planprogram för Gottsundaområdet

Samrådsredogörelse

Kommunstyrelsen, april 2019
Diarienummer: KSN 2015-0654

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning.....	2
Inledning.....	4
Läsanvisning.....	4
Sammanställning av stadsbyggnadsförvaltningens förslag till ändringar av programförslaget inför godkännande.....	5
Sammanfattning av inkomna yttranden	6
Varför ska Uppsala växa och förtätas och varför ska det ske i Gottsundaområdet.....	9
Om att bygga nya bostäder i Gottsundaområdet och det stora antalet bostäder - Generellt	11
Bebyggelse, täthet och höjd.....	15
Bebyggelsens utformning - arkitektur.....	16
Markanvändning och utformning – området kring Bernadottévägen.....	17
Markanvändning och utformning – området kring Gottsunda centrum	18
Markanvändning och utformning – området kring Elfrida Andréés väg.....	19
Markanvändning och utformning – området kring Hugo Alvéns väg (Bandstolen, Linrepan, Spinnrocken, August Söderman, Blomdahl, Gamla Gottsunda)	22
Markanvändning och utformning – området kring Musikvägen/Orkestervägen	24
Synpunkter på markanvändning och utformning – området kring Slädvägen	24
Kulturmiljö.....	30
Naturmiljö - generellt.....	31
Naturmiljö – träd och trädnätverk	32
Naturmiljö – artförekomst och biologisk mångfald	32
Naturmiljö – sociala värden av grönska	33
Naturmiljö – specifika naturmiljöer.....	33
Parker och grönytor – allmänt om tillgång, behov och efterfråga.....	34
Parker och grönytor – specifika platser.....	36
Trafik – generellt	37
Trafik – kollektivtrafik och spårväg.....	38
Trafik – vägnätet.....	39
Trafik – gång- och cykeltrafik	41
Trafik – parkeringar	43

Social hållbarhet/Social infrastruktur – boende för olika grupper.....	45
Social hållbarhet/Social infrastruktur – bostäder i olika typer, storlekar, prisnivåer och upplåtelseformer.....	46
Social hållbarhet/Social infrastruktur – trygghet, trivsel och tillgänglighet.....	47
Social hållbarhet/Social infrastruktur – segregation.....	49
Social hållbarhet/Social infrastruktur – barnperspektiv, äldreperspektiv och andra perspektiv	50
Social hållbarhet/social infrastruktur – mötesplatser och verksamheter.....	50
Social hållbarhet/social infrastruktur – arbetsplatser.....	51
Skolor och förskolor	51
Fritid, kultur och idrott – allmänt om behovet.....	53
Fritid, kultur och idrott – specifika platser och önskemål.....	54
Fritid, kultur och idrott – rekreativsmöjligheter	55
Handel och övrig service	56
Påverkan på miljö, hälsan och säkerhet - generellt	58
Påverkan på miljö, hälsan och säkerhet - luftföroreningar	58
Påverkan på miljö, hälsa och säkerhet – behovsbedömning av miljöpåverkan.....	59
Påverkan på miljö, hälsan och säkerhet – markens beskaffenhet och potentiellt föroreande områden	59
Påverkan på miljö, hälsan och säkerhet – buller.....	60
Påverkan på miljö, hälsan och säkerhet – brandsäkerhet.....	61
Påverkan på miljö, hälsan och säkerhet – klimatanpassning	61
Teknisk försörjning – vatten och avlopp	61
Teknisk försörjning – övrigt.....	64
Ekonomiska konsekvenser	65
Plan- och genomförandeprocessen – generellt	66
Plan- och genomförandeprocessen – synpunkter på programhandling.....	66
Plan – och genomförandeprocessen – fortsatt planering.....	67
Plan- och genomförandeprocessen – programsamråd, den demokratiska processen	68
Plan – och genomförandeprocessen – genomförande, utbyggnadstakt och etapper.....	69
Övrigt.....	70
Synpunkter som skickas vidare inom kommunorganisationen för hantering	71
Synpunkter som bemöts i särskild ordning inom ramen för arbetet med handlingsplanen för social hållbarhet i Gottsunda/Valsätra.....	71
Förvaltningens förslag till revideringar av planen som inte beror av yttranden - med kommentarer .	72

Inledning

Kommunstyrelsen beslutade 11 april 2018 (§ 59) att genomföra samråd om förslag till planprogram för Gottsundaområdet. Samrådet ägde rum under perioden 23 april 2018 till 4 juni 2018.

Samrådet omfattade förslag till planprogram för Gottsundaområdet.

Missiv har med e-post skickats till myndigheter, organisationer, sammanslutningar, föreningar samt politiska partier enligt sändlista. Handlingarna har under utställningstiden varit tillgängliga på kommunens hemsida <https://www.uppsala.se/gottsunda> samt på följande platser:

Kommuninformation, Stationsgatan 12

Stadsbiblioteket

Gottsundabiblioteket

Sävjabiblioteket

Två informationsmöten och tre andra dialogtillfällen (varav två inkluderade gåturer) då boende och verksamma i Gottsundaområdet kunde tycka till om programförslaget anordnades under samrådstiden. Utöver det blev kommunen inbjuden till och deltog i möten med Gottsunda kyrka, Jenny Linds hyresgästförening, ett möte med flera olika bostadsrättsföreningar och hyresgästföreningar som samordnat och ett med Gitarrvägens samfällighetsförening.

Totalt inkom cirka 200 yttranden varav cirka 170 yttranden lämnades av privatpersoner och ett från företag.

Läsanvisning

Samrådsredogörelsen innehåller stadsbyggnadsförvaltningens sammanställning av inkomna synpunkter sorterade ämnesvis under olika rubriker samt kontorets kommentarer och förslag till revideringar av planförslaget. *Notera att saksynpunkter som ligger i linje med programförslaget oftast inte sammanfattas och/eller kommenteras. Saksynpunkter som inte ligger inom det område planprogrammet ska hantera kommenteras normalt inte heller. Fokus ligger istället på de förändringsförslag som återfinns bland synpunkterna.*

Gråmarkerad text = stadsbyggnadsförvaltningens förslag till revideringar i planförslaget. Dessa förslag till ändringar återfinns samlade först i dokumentet under rubriken *Sammanfattning av stadsbyggnadsförvaltningens förslag till revideringar av programförslaget inför antagande.*

En kort sammanfattning av alla inkomna synpunkter återfinns efter denna sammanställning av alla förslag till revideringar. Förslagen till förändringar av planförslaget finns också redovisade ämnesvis under respektive rubrik. För vissa ämnen där många synpunkter sammanställts finns också en sammanfattning av dessa under respektive rubrik.

Detaljsynpunkter från yttranden sammanfattas och kommenteras oftast inte, men bidrar ändå i några fall till korrigeringar i texten. Därutöver har stadsbyggnadsförvaltningen gjort en rad små förändringar för att få en ökad tydlighet i framställningen.

Sammanställning av stadsbyggnadsförvaltningens förslag till ändringar av programförslaget inför godkännande

- En särskild programkarta som skiljer sig från kartorna i samrådshandlingen genom att den görs mindre detaljerad vad gäller kvartersindelning och tydligare visar på vilka förändringar som föreslås i Gottsundaområdet bör tas fram.
- Föreslagen markanvändning som redovisas på programkartan justeras på några punkter:
 - Ny bebyggelse mellan kvarteret Gitarren och Elfrida Andrées väg bör utgå.
 - Ny bebyggelse mellan Slädvägen och Hövägen och Skrindvägen bör utgå.
 - Plangränsen bör justeras så att fältet öster om Slädvägen söder om Kälkvägen, där ny bebyggelse föreslagits, utgår ur planprogrammet.
 - Bebyggelsen mellan Valthornsvägen och Elfrida Andrées väg på privat mark sydost om Valthornsvägen bör utgå och ersättas med bebyggelse på kommunal mark i parkstråket mellan Musikparken och Elfrida Andrées väg. Parkstråket smalas därmed av och ges en tydligare riktning österut mot platsen öster om Elfrida Andrées väg där programmet pekar ut en plats som lämplig för bollplan.
 - Området där ny bebyggelse medges bör utökas till att omfatta all befintlig bebyggelse i Gottsunda centrum och till att omfatta marken mellan befintlig centrumbyggnad och kvarteret direkt öster om centrumbyggnaden.
 - En del av den mark som markeras som ny bebyggelse i kvarteret Violinen som ligger närmast skolområdet som föreslås i programmet bör utgå.
- Planen bör justeras så att det framgår att det i centrala Gottsunda kan byggas högre än sju våningar.
- Programmet bör kompletteras med ytterligare ett område som pekas ut som lämpligt som skol- och förskoleområde. Detta bör förläggas söder om korsningen mellan Gottsunda allé och Elfrida Andrées väg.
- Kartan som visar gatunät för biltrafik under avsnittet *Trafik och rörelse* bör justeras så att den nya gatukopplingen mellan Musikvägen och Elfrida Andrées väg norr om det föreslagna området för skola söder om Gottsunda centrum markeras som "Gaturum utformas med extra fokus på säkerhet och trygghet för gående..."
- Programmet bör förtydligas vad gäller att det centrala rörelsestråket söderut mot Sunnersta, som utgör en fortsättning på stråket i nord-sydlig riktning genom Gottsunda centrum, förstärks för ökad trygghet, framkomlighet och orienterbarhet när man rör sig mellan Sunnersta och Gottsunda centrum.
- Avsnittet om etapper/genomförande bör skrivas om med inriktning mot större flexibilitet. Bland annat bör kartan med etappindelning för genomförandet av planprogrammet utgå.
- Programmet bör kompletteras med information om vad ett genomförande av planprogrammets intentioner kan få för påverkan på åsens grundvatten och åtgärder för att minimera påverkan på grundvatten i den fortsatta planeringen.
- Planprogrammet bör kompletteras med en enkel sammanställning av hur nationella och regionala miljömål påverkas av ett genomförande av planprogrammet.
- Avsnittet om planens sociala konsekvenser bör utvecklas och avsnittet *Utveckling och genomförande* bör kompletteras med medskick till kommande skeden vad gäller sociala aspekter.
- Avsnittet *Fortsatta utredningar* bör justeras efter de nya kunskaper som framkommit efter samrådet.
- Planprogrammet bör förtydligas vad gäller vikten av att behålla goda möjligheter till bilparkering i Gottsunda centrum.
- En mängd redaktionella ändringar av planprogrammets texter och kartor bör göras. Bland annat bör:

- de områden som ägs av bostadsrättsföreningar som föreslås utvecklas med ny bebyggelse i samrådshandlingen ges en särskild markering som förtydligar förhållandet att utveckling av dessa områden endast sker om fastighetsägaren tar eget initiativ till detta,
- det tydligare framgå att illustrationskartorna som visar ett exempel på kvarterindelning, hushöjder och lägen för verksamheter i bottenvåningen med mera är illustrerande exempel.
- illustrationskartorna justeras så att det framgår att det kommer finnas utrymme för markparkering i Gottsunda centrum i framtiden,
- Den exemplifierande illustrationsplanen över Gottsunda centrum tas bort
- Illustrationen med exempel på hushöjder justeras med något lägre hushöjder söder om Kälkvägen.
- Bilagan *Handlingsplan Gottsunda/Valsätra - Fokusområden – stadsutvecklingens sociala synergier* som ingick i samrådet bör lyftas in som ett avsnitt i planprogrammet.
- Planprogrammet bör kompletteras med information om att planprogrammet inte berörs av karteringen av Fyrisån vad gäller översvämningsrisker.

Sammanfattning av inkomna yttranden

Varför ska Uppsala växa och förtätas och varför ska det ske i Gottsundaområdet

Instanser: En förening anser att Bergsbrunna-Gottsunda inte ska vara en nod för Södra staden. Ett par föreningar anser att trafiksituation runt Gottsundaområdet måste förbättras till exempel bör Dag Hammarsköljds väg förstärkas med fler filer ut till E4 och centralstationen och att järnvägsfyrspår påbörjas snarast för att förbättra kollektivtrafiken.

Privatpersoner: Bevarandet av grönområden i Gottsunda är en förekommande synpunkt och att det bör byggas på andra platser i Uppsala istället för i Gottsunda.

Om att bygga nya bostäder i Gottsundaområdet och det stora antalet bostäder

Instanser: Några föreningar anser att antalet bostäder och den planerade förtätningen är för omfattande.

Privatpersoner: Den planerade förtätningen anses vara för omfattande och för hög och tät. Några privatpersoner uttrycker en oro över att förtätningen kommer avskärma de låga husen och ge sämre boendemiljöer. Några anser att den planerade utvecklingen inte ska ske på bekostnad av grönområden i Gottsundaområdet.

Bebyggelsens utformning

Instanser: En instans anser att tät och hög bebyggelse intill kyrkofastigheten kan förändra upplevelse av den K-märkta kyrkan.

Privatpersoner: Det påpekas att det är viktigt att tänka på att den tillkommande bebyggelsen ska vara av hög arkitektonisk kvalitet.

Synpunkter på markanvändning och utformning i olika delar av programområdet

Området kring Bernadottevägen

Privatpersoner: Det anses att områdets karaktär kommer förändras om allmanningen mellan Rotyxvägen och Bernadottevägen bebyggs.

Gottsunda centrum

Instanser: Några instanser tycker att ny bebyggelse i anslutning till centrum inte ska ske på bekostnad av parkeringsmöjligheter. Det finns en oro över att om markparkeringar försvinner kan det påverka handeln och övrig verksamhet i Gottsunda centrum negativt.

Privatpersoner: En person anser att Gottsundakyrkan inte ska döljas av den nya bebyggelsen och vid en ombyggnation av Gottsunda centrum ska kyrkan framhävas.

Området kring Elfrida Andréés väg

Instanser: En samfällighetsförening är emot byggplanerna mellan Gitarrvägen och Elfrida Andréés väg.

Privatpersoner: Fler privatpersoner motsätter sig byggnation av flerfamiljshus mellan Gitarrvägen och Elfrida Andréés väg och vid busshållsplatsen vid Gitarrvägen. Några anser att den föreslagna bebyggelsen längs Elfrida Andréés väg bör vara max två våningar.

Området kring Hugo Alvens väg

Instanser: En bostadsrättsförening motsätter sig den föreslagna förtätningen av bebyggelse på föreningens område och den omedelbara närheten.

Privatpersoner: En privat person anser att det är bättre att bygga mer och högre längs Hugo Alvensväg än i de södra och östra delarna av Gottsundaområdet. Flera privatpersoner anser att det inte ska byggas längs Hugo Alvens väg till Gottsunda Alle, grönområdena längs sträckan ska bevaras.

Området kring Musikvägen/Orkestervägen

Privatpersoner: Fler privatpersoner är emot den planerade bebyggelsen runt Gitarrvägen och på en av samfällighetsföreningarna parkeringsplatser. En person anser att den föreslagna bebyggelsen längs Musikvägen/Orkestervägen bör vara lägre och med entréer i markplan.

Området kring Slädvägen

Instanser: En villaägarförening motsätter sig byggnationen längs Slädvägen och att Slädvägen ska bli ett starkt stadsstråk.

Privatpersoner: Flera privatpersoner motsätter sig byggnation längs Slädvägen. De tycker att ängarna och skogsdungarna längs Slädvägen ska bevaras. Några privatpersoner anser att den föreslagna bebyggelsen längs Slädvägen inte bör överstiga två våningar.

Kulturmiljö

Instanser: En instans tycker att det är positivt att Gottsunda kyrka är en del av planprogrammet.

Privatpersoner: Några personer anser att kulturmiljövärden ska bevaras.

Naturmiljö

Instanser: Ett tydligare fokus på gröna värden och en inventering av ekosystemtjänster efterfrågas av några instanser.

Privatpersoner: Några personer anser att det saknas utredningar som visar på naturmiljöernas betydelse som livsmiljöer för växter och djur och som hälsoskapande arenor. Den biologiska mångfalden ska värnas och gamla träd bör bevaras.

Parker och grönytor

Instanser: En instans efterfrågar en bedömning av vilka gröna kilar som har större respektive mindre betydelse för programområdets grönstruktur. Det efterfrågas ett starkare fokus på och vision av hur det kvalitativa i det gröna ska förstärkas och kompletteras

Privatpersoner: Några personer tycker att befintliga grönområden och parker ska bevaras och rustas upp. Flera personer tycker att Monica Zetterlundspark ska bevaras.

Trafik

Instanser: Några instanser har synpunkter på utvecklingen av spårvagnsnätet. Bland annat anses det att utveckling av busstrafik är att föredra framför spårväg och de föreslagna hållplatslägena är för få. Några anser att mobilitetshus kan upplevas som otrygga och att det måste finnas tillgängliga markparkeringar.

Privatpersoner: Några personer anser att busstrafiken bör utvecklas istället för att satsa på spårväg. Några privatpersoner har yttrat sig över några av de föreslagna vägkopplingarna och stadsstråken som de anser kommer bidra till att öka biltrafiken. Många privatpersoner anser att gång- och cykelvägar är viktigt och den planerade utvecklingen ska utöka och förbättra gång- och cykelvägarna. Några privatpersoner

motsätter sig byggnation på alla parkeringsplatser, de anser att bör fortfarande finnas tillgång till markparkeringsplatser.

Social hållbarhet/Social infrastruktur

Instanser: Några instanser tycker det är viktigt att den tillkommande bebyggelsen bidrar till att skapa en blandning av olika typer av bostäder, upplåtelseformer och prisnivåer. Några instanser anser att det behövs ett tydligare äldreperspektiv. Även bostäder för äldre och gemenskapshus för äldre lyfts. Några instanser poängterar att utemiljöer, rörelsestråk och mötesplatser ska vara tillgängliga för personer oavsett funktionsnedsättning.

Privatpersoner: Några personer lyfter att det viktigt att det byggs prisrimliga bostäder i Gottsunda. Några ställer sig frågande till hur förtätning ska skapa trygghet och anser att en förtätning istället kan leda till minskad trygghet. Några personer anser att tryggheten måste öka innan fler bostäder byggs i Gottsundaområdet. Satsningar i områdets förskolor och skolor och åtgärder i den fysiska miljön är förslag på hur tryggheten kan öka. Fler personer tycker att barnens delaktighet i utveckling av Gottsundaområdet är viktigt.

Skolor och förskolor

Instanser: En instans anser att fler tomter för förskolor och skolor behöver planeras in i planprogrammet. Även lokaler för planerad idrottsundervisning samt för spontanidrott både inomhus och utomhus behöver ses över.

Privatpersoner: Några privatpersoner anser att det behövs fler förskolor och skolor i Gottsunda.

Fritid, kultur och idrott

Instanser: En instans anser att det är viktigt att verksamheterna hålls samman för att kulturverksamheten ska kunna bedrivas optimalt om Gottsunda kulturhus ska flyttas i framtiden.

Privatpersoner: Flera personer anser att det behövs fler platser och aktiviteter för barn och ungdomar i Gottsundaområdet. De anser även att det behövs fler aktiviteter i bildningssyfte. Några personer tycker att det är brist på lokaler och platser för samling och aktivitet, speciellt för området muslimska kvinnor. Flera personer anser att rekreativsmöjligheter ska värnas och utvecklas och göras mer tillgänglig.

Handel och övrig service

Instanser: Några instanser tycker att lokaler i bottenvåningar bör samlas i noder istället för att spridas på längre sträckor. Det anses även att behovet av lokaler bör utredas.

Privatpersoner: En person anser att det behövs ett bättre klimat för småföretagare genom bland annat billigare hyror.

Påverkan på miljö, hälsa och säkerhet

Instanser: Några instanser efterfrågar en samlad redogörelse av hur exploateringen påverkar vattenskyddsområdet i planprogrammet. De anser att ett samlat grepp kring vattenfrågan bör tas i planprogrammet. En instans anser att den ekologiska hållbarheten i form av god bebyggd miljö behöver utredas mer och få större tyngd i planprogrammet. Även bullersituationen och luftproblematiken bör utredas på en översiktlig nivå.

Privatpersoner: Några personer anser att utvecklingen kommer att innebära ökad trafik och mer avgaser och buller. En person tycker att det saknas en konsekvensbedömning och riskanalys av förslaget utifrån ekologisk hållbarhet.

Teknisk försörjning

Instanser: Några instanser anser att programhandlingen inte visar på långsikt hållbar hantering av dagvatten inom området. Det anses att det i programskedet bör säkerställas att dagvattenlösningar som inte försämrar vattenkvaliteten går att genomföra. En instans poängterar att kapacitetshöjande åtgärder i den allmänna va-anläggningen behöver utföras i samtliga etapper. Några instanser anser att återvinningscentralen ska vara kvar på samma plats.

Privatpersoner: Några personer tycker att återvinningscentralen bör vara kvar på samma plats och utvecklas.

Plan- och genomförandeprocessen

Instanser: Några instanser efterfrågar samarbete och kommunikation med aktiva i Gottsundaområdet. Några instanser lyfter att det är viktigt att bostäder och infrastruktur tillkommer parallellt.

Privatpersoner: Några privatpersoner anser att förslaget har förändrats mycket sedan sist och att det saknas tydliga motiv till förändringarna. Några personer anser att förankring och medborgarinflytande är viktigt, boende ska få komma till tals och vara införstådda innan exploatering påbörjas. Några personer är oroliga över hur Gottsundaborna kommer påverkas under byggtiden.

Varför ska Uppsala växa och förtätas och varför ska det ske i Gottsundaområdet

Synpunkter instanser

Malma Gård är mycket viktig att bevara.	Bäcklösdalens villaägaförening
Malma gård ligger geografiskt delvis utanför planprogrammet men kan inte skiljas från Gottsundas och Valsättras utveckling och de mål kommunen vill uppfylla.	Malma 4K klubb
Bergsbrunna-Gottsunda som så kallad nod för Sunnersta/Södra staden förordas inte av föreningen.	Sunnersta Egnahemsförening
Föreningen förordar en fyrfilig Dag H. från Gottsunda Alle rondellen/Dag H till Kungsängsleden och en fyr-sexfilig led ut till E4an och in till en utbyggd ny centralstation. Den bör placeras i höjd med nuvarande "rangergård" vid gamla Slotts fabrik/OKQ8 och med många bilparkeringsplatser för pendlare etc.	Sunnersta Egnahemsförening
Järnvägsfyrspår förordas av föreningen att snarast påbörjas och byggas mellan Uppsala och Stockholm så att kollektivtrafiken kan uppnå en någorlunda acceptabel nivå i samtiden.	Sunnersta Egnahemsförening
Föreningen motsätter sig och förordar inte någon form av synlig ny bro över Årike Fyris.	Sunnersta Egnahemsförening
En bro för alla trafikslag krävs mot det nya stationsläget i Bergsbrunna och vidare i förlängningen mot E4. Kapacitetstark kollektivtrafik är ett viktigt område. Det bör vara flexibelt över tiden och inte begränsa framkomligheten för övrig trafik.	Handelskammaren i Uppsala län

Förvaltningens kommentarer:

Enligt den fördjupade översiktsplanen för Södra staden bör Malma Gård användas för kultur- och fritidsverksamheter och kulturvärden ska bevaras och livsvillkor för skyddade arter ska säkerställas. Ny bebyggelse måste anpassa till den bebyggda miljön och naturvärdena på plats och vid planläggning av i gårdens omgivning bör kultur- och naturvärdena kring Malma Gård närmare.

I kommunens översiktsplan (ÖP2016) anges riktlinjerna för hur kommunen och staden ska utvecklas med planeringshorisonten 2050. Frågor som rör utvecklingen utanför planprogrammet för Gottsundaområdet bland annat; Bergsbrunna, transportinfrastruktur och bro över Årike Fyris är avgjorda i kommunens översiktsplan, i den fördjupade översiktsplanen för Södra staden och i avtalet med staten om utbyggnad av ostkustbanan och bostadsbyggande i södra Uppsala inklusive Gottsundaområdet.

Synpunkter privatpersoner

Angående avtalet med regeringen om fyrspåret, har regeringen inte beslutat om byggstart ännu. Trots kommunens och regionens avtal med statens samordnare lär det vara ett vågspel att påbörja en kraftig utbyggnad av bostäder (och förespegla potentiella boende smidiga pendlingsmöjligheter).	2 pers
Kommunens förslag kommer att öka segregationen, brottsligheten och kriminaliteten i området. Därför borde kommunen bygga bostäder på en annan del av Uppsala och där det inte finns många träd att förstöra, offra och deformera natur och landskap.	
Rör inte Gottsunda. Nästa enda gröna området nu i Uppsala.	
Ett alternativt förslag är att bygga "öar av hus" på åkermark mellan Valsätra och Ulltuna med infart från Dag Hammarskjölds väg, Slädvägen och/eller Ulltunavägen, eller på de stora ytorna mellan centrum och Nántuna.	2 pers
Se till att prioritera Gottsunda före andra områden.	
Ingen som bor här uppe har behov av paradgator och lyxbutiker. Behoven är av helt annan karaktär, det är resurser till skolan, vården, omsorgen.	
Hela det befintliga grönområdet kring Rosendalsbäcken, från Vårdsätravägen och Slädvägen mot Dag Hammarskjölds väg skulle kunna bli helt fantastiskt.	
Denna goda vision för ett grönare och mer hållbart Uppsala hotas av planerna att bygga i hagmarkerna längs Slädvägen och att riva Malma gård.	
Malma Gårdsdelen av Södra Staden bör ej genomföras.	
Framför allt bör vi bevara området kring Malma gård och utmed Slädvägen	
Skogs- och ängsområdet mellan Malma Backe och Slädvägen bör inkluderas i planerna som ett utvecklingsprojekt	4 pers
Jag anser att Malma Gård bör bevaras som kulturminne och användas som en resurs för pedagogisk verksamhet för yngre barn, t.ex. som 4H gård.	5 pers
Trafiksituationen kring Rosendal och topparna på Vårdsätravägen ger dålig framkomlighet och luft.	2 pers
Rondellen i korsningen Gottsunda Alle (Bäcklösa vägen) och Dag Hammarskjölds väg måste byggas om.	
En framtida bro eller helst en tunnel över eller under Fyrisån ska ha filer för biltrafik.	
Det borde satsas på verksamheter/affärer i Ultuna eftersom det inte finns något annat än bostäder där idag.	
Eftersom det finns så mycket planer med bebyggelse längs med Slädvägen så oroas vi förstås över att även existerande grönområden längs med Gula stigen kommer att exploateras framöver.	
Att använda namnet "dubbelstadsnoden" är olyckligt eftersom Gula stigen skiljer stadsdelarna.	
Gula stigen och grönområden runt den är ett specifikt område som jag vill lyfta speciellt. Skulle man ta ett grepp om Gula stigen och det grönområde som stigen ligger i, att bredda stigen och göra hela stigen från Vårdsätra in till stan mer tillgänglig för fler genom att göra den handikappvänlig och barnvänlig. Detta bör även inkludera en ordentlig övergång till Elfr. Andréas v.	
Jag skulle hellre se att man tog större tag och bygga nya områden som ligger strax utanför Uppsala eller släppte upp några rejäla höghus i områden som inte skymmer sikten.	
Tillgänglighet till naturområdet bör ökas genom att göra gröna bilfria cykel- och gångstråk från omgivande bostadsområden (Bäcklösa, Rosendal, Gottsunda). Grönområdet med skidspår och fler promenad- och cykelvägar bör utvecklas.	2 pers

Sammanfattning:

Synpunkterna rör sådant ligger utanför avgränsningen av planprogrammet och handlar om bland annat avtalet om utbyggnad till fyra spår på ostkustbana, Ultunalänken, Malma gård och Gula stigen.

Förvaltningens kommentarer:

För frågor som rör utvecklingen utanför planprogrammet för Gottsundaområdet, inklusive Malma gård och Gula stigen. se svar ovan under *Instanser*.

Uppsalas utveckling bygger på en femkärnig utveckling med innerstaden och fyra stadsnoder. Gottsunda tillsammans med Ulltuna är en av de fyra stadsnoderna i Uppsala. Det är främst i stadsnoderna som utvecklingen ska ske fram till år 2050 med näringsliv, bostäder, verksamhet, service med mera. På sikt ska noderna utgöra komplement till innerstaden och till varandra.

Gottsunda – Ulltuna ska utvecklas som en sammanlänkad stadsnod med två tyngdpunkter som stärker varandra; Gottsunda som centrum med service, kultur och handel och Ultuna som koncentration av nationella forsknings- och undervisningsverksamhet. I tyngdpunkterna ska det finnas en koncentration av bebyggelse, bostäder, verksamheter och andra funktioner som kompletterar och stärker respektive tyngdpunkt samtidigt som specialiserade miljöer kan fortsätta utvecklas kring Ulltuna. En särskild utmaning ligger i att knyta ihop nodens båda delar så att de kan ta stöd i varandra och upplevs höra ihop.

Kommunstyrelsen gav 2015 stadsbyggandsförvaltningen i uppdrag att ta fram ett planprogram för Gottsundaområdet. Programmet ska visa hur området utvecklas som en del av översiktsplanen utpekade stadsnod Gottsunda - Ulltuna. Programmet har ett speciellt fokus på att ge förutsättningar för en social stärkande stadsmiljö som motverkar segregation och främjar mötet mellan människor.

Om att bygga nya bostäder i Gottsundaområdet och det stora antalet bostäder - Generellt

Synpunkter instanser

Tonsättaren har allvarliga betänkligheter vad gäller utbyggnadens omfattning och praktiska gestaltning, särskilt vad gäller förtätningsgraden och den föreslagna utformningen av kollektivtrafiken. Den överhettade bostadsmarknaden är på väg in i ett svalare skede och kommunen borde anpassa utvecklingen till detta och planprogrammet ska omarbetas grundligt.	Brf Tonsättaren
Vi är skeptiska till omfattningen av exploateringen och den så kallade utveckling som planeras.	Bäcklösadalens villaägaförening
Föreningen förordar en maximal utbyggnad över tid fram till år 2050, på max 2000 lägenheter på upp till max sju våningar och där redan påbörjad utbyggnad av Gottsunda centrum inräknas. Detta bör ske på så kallade friytor som inte är bebyggda med bilgarage/parkering/ torg etc.	Sunnersta Egnahemsförening
Föreningen förordar framgent att Gottsundaområdet som är mycket unikt och naturskönt bibehålls helt intakt.	Sunnersta Egnahemsförening
Stadnära bebyggelse i Gottsunda centrum, på centrum bilparkering och utmed Hugo Alfvéns väg, Gottsunda Alle, Elfrida Andrées väg, Slädvägen och Rosenvägen med flera förordas absolut inte av föreningen.	Sunnersta Egnahemsförening
Finns förslaget att tillföra 5000-7000 nya bostäder i området är en för stor förtätning för områdets storlek. Vi föreslås att man inte binder sig vid en viss summa bostäder utan samarbetar med invånarna i Gottsunda om planeringen och utbyggnad i lämplig takt.	Uppsala Pensionärsföreningars samarbetsråd

Förvaltningens kommentarer:

Uppsala växer och fler bostäder behövs för att möta befolkningsökningen. Översiktsplanen anger inriktningen för mark- och vattenanvändningen i hela kommunen och i ett planprogram konkretiseras detta ytterligare. Se förvaltnings kommentarer ovan under avsnittet *Varför ska Uppsala växa och förtätas och varför ska det ske i Gottsundaområdet*.

Angående kollektivtrafik, se förvaltningens kommentarer nedan under avsnittet *Trafik – kollektivtrafik/spårväg*.

Planprogrammet är inte juridiskt bindande men vägledande plan och sträcker längre än konjunktursvängningar och baseras på den prognostiserade befolkningsutveckling och stadens behov av bostäder fram till 2050. Planprogrammet anger inte exakt hur många bostäder som ska byggas. Kommunen planerar för 5 000-7 000 samt lokaler för handel, service, arbetsplatser och offentliga platser i Gottsundaområdet fram till 2050. Under perioden fram till 2050 kommer dessa förändringar inte att ske på en gång, utan etappvis. Detta innebär att kommunen under varje skede kommer att studera behov och sätt att tillgodose dessa.

I planprogrammet redovisas intentionerna med utvecklingen i Gottsundaområdet på strukturell nivå. Detta innebär bland annat lämplig placering av viktiga stråk och funktioner samt lämpliga höjdspann och nya bebyggelseområdens utsträckning i olika delar av programområdet beroende på förutsättningarna på platsen och andra faktorer. Dessutom är det i detta skede som kommunen studerar stora övergripande frågor såsom trafik, social hållbarhet och dagvatten, samt ger riktlinjer för fortsatt arbete. Fördjupade studier och beslut om detaljplanläggning sker i kommande processer.

Planprogrammet anger inte exakt hur höga nya byggnader ska vara eller exakt hur många våningar som kommer att tillåtas. Däremot beskrivs i vilket höjdspann den nya bebyggelsen bör ligga. Områdets hushöjder kan variera inom kvarteren men också inom stadsdelen och stadsbyggnadsförvaltningen bedömer att 3–7 våningar är rimligt i förhållande till befintlig bebyggelse och andra miljöer. Utöver den samlande skalan kan det i vissa lägen vara lämpligt med både högre och lägre än 3-7 våningar. I de efterkommande detaljplanerna kommer det avgöras hur hög bebyggelsen får vara. Faktorer som befintlig bebyggelse, dagsljusmöjligheter, sol- och skuggförhållanden med mera är avgörande för vad som är lämpligt på den enskilda platsen. Detta kommer att studeras i kommande detaljplaneprocesser.

Områdets karaktär kommer att förändras. Gottsundaområdet är tidstypiskt med sina enklaver och "säckgateplanering" från 1960 - 80-talen. Kommunen har nu för avsikt att ta Gottsundaområdet vidare och länka samman enklaver och skapa ett Gottsunda med en mer sammanhängande stadsmässig karaktär samtidigt som stora delar av den gröna karaktären behålls. För att göra det behövs ny bebyggelse och nya stråk vilket innebär att alla grönområden inte kan behållas. Särskilt märkbart blir detta längs stadsstråket där en tät stadsmiljö kommer att utvecklas längs det kapacitetsstarka kollektivtrafikstråket. Den natur som tas i anspråk för bebyggelse bedöms inte ha några höga ekologiska värden. Istället sparas natur inne i kvarteren, nära bostäder och skolor/förskolor och runt omkring Gottsundaområdet där både de ekologiska och rekreativa värdena är mycket höga. Parker, viktiga övergripande gröna strukturer samt gröna stråk och korridorer som sträcker sig genom området prioriteras högt.

En kraftig förtätning för med sig omprioritering av bland annat vilka platser som är viktiga att bevara. Bildominerade ytor är lågt i prioritering då kommunen ser en framtid med allt färre bilar. I planprogrammet föreslås det nya lösningar för parkering. Målsättningen är att utveckla en attraktiv stadsmiljö längs stadsstråket och i Gottsunda centrum. Det är dock viktigt att det även i framtiden finns goda parkeringsmöjligheter i Gottsunda centrum. Se vidare förvaltningens förslag till revideringar under avsnittet *Trafik – parkering*.

Synpunkter privatpersoner

Emot den planerade utvecklingen av Gottsunda/Valsätra. Det området inte behöver är att bygga fler bostäder och vägar och göra det ännu mer befolkat.	3 pers
Vi är väldigt glada och positivt överraskade över kommunens initiativ om samråd för de planerade förändringarna.	274 personer
Exploateringen ska planeras och utformas med största hänsyn till de positiva värden som finns i befintliga miljöer. Stadsdelarna ska tillgodose de behov som olika människor har av en god livsmiljö. Tillkommande bebyggelse och anläggningar ska lokaliseras till mark som redan är ianspråktagen, förstörd eller starkt påverkad av tidigare verksamheter.	2 pers
Man ska bygga billigare och med bättre material som håller längre tid. Man ska inte bygga tätt och högt och skipa paradgatorna och de dyra butikerna.	
Jag föreslår en utbyggnad av ca 3500 lägenheter totalt för hela Gottsunda.	
Natur- och rekreationsvärden som finns i Gottsunda-Valsätra tas inte hänsyn till.	2 pers
Samhället har ett moraliskt ansvar gentemot nuvarande och kommande generationer att bevara de naturmiljöer som formats under lång tid.	2 pers
Gottsundaområdets vision för närhet till grönska stämmer inte när man förslår bygga på varenda grönyta längs Slädvägen och Gottsunda allé.	25 pers
Emot ännu mer byggnation av bostäder och vägar på grönytor i Gottsunda och Valsätra området. Varje grönyta behöver inte bebyggas. Om planprogrammet 2018 genomförs i Gottsunda, kommer det innebära att den största delen av den unika bergiga naturen kommer att sprängas bort och ersättas av främst asfalt och betong. För Gottsunda är det unika bergformationer som skapar mycket av områdets fantastiska karaktär. Det måste finnas alternativ till det som ni nu har planerat för. Naturmark ska sparas. Gröna ytor och skogspartierna som finns insprängda mellan husen i området idag bör värnas och bevaras i möjligaste mån. Utbyggnaden av vägar och hus bör inte ske på bekostnad av att minska grönområdena. Det skulle skicka positiva signaler till oss samhällsmedborgare och bidra till en större tilltro till den politiska styrningen och det demokratiska systemet om Uppsala kommunpolitiker visar att de kan ompröva de föreslagna planerna och bevara dessa i sammanhanget små men mycket värdefulla grönområden. Vi måste blanda bebyggelse med relativt mycket skog. Byggandet av en bioekonomi i Sverige vilar till stor del på skogen.	24 pers
Planprogrammets förtätning kommer att förstöra Gottsundas gröna karaktär och särdrag. Fria ytor som idag varken är grönområden eller berikar stadsdelen på annat sätt är lämpliga till förtätning och bebyggelse.	2 pers
Oavsett var det byggs, borde gröna ytor/skogsgläntor mellan nya och gamla bebyggelser behållas.	
Den förslagna förtätningen bygger på ett effektivt sätt bort stadsdelens gräsplättar. Den ansvarslösa stadsförtätning som planen beskriver går stick-i-stäv med "att lyfta områdets gröna karaktär med parker" som det uttrycks i planprogrammet. Om vi ska bygga tätare städer med fler invånare behövs det mer grönska än idag (se genomförbara städer som Örebro och Västerås).	
De förslagna, mycket omfattande förändringarna i samband med ny bebyggelse främjar inte folkhälsa.	
Protesterar mot kommunens planförslag att bygga stadsliknande miljö längs Hugo Alfvéns väg till Gottsunda Alle. Grönområden med vackra berghällar med tallar som verkligen symboliserar Gottsunda området för den aktuella sträckan ska bevaras. Kommunen ska inte bebygga den korridor som	5 pers

sammanbinder Gottsunda centrum på södra sidan längs Hugo As väg med Hågadalen. Att utplåna de grönastråk som omger Hugo As väg vore ett övergrepp mot oss som bor här idag. Skapa istället en vacker park med naturen som bas.	
--	--

Sammanfattning:

I dessa yttranden framförs framför allt åsikten att programförslaget innebär att man bygger bort för mycket gröna miljöer. Man menar att karaktären försvinner. En person föreslår en utbyggnad på totalt 3 500 bostäder i hela Gottsunda. Ett yttrande med 274 påskrifter skriver att de är positivt överraskade av förslaget.

Förvaltningens kommentarer:

Angående antalet bostäder se förvaltningens kommentarer ovan under *Instanser*.

Angående hänsyn till befintliga värden och miljöer se förvaltningens kommentarer under *Instanser* ovan och under avsnittet *Bebyggelse, täthet och höjd/Instanser* nedan.

Planprogrammet visar en övergripande struktur och var det är lämpligt att komplettera Gottsundaområdet med ny bebyggelse. Det är inte möjligt att endast bygga på förstörd mark då sådana områden inte räcker till för att klara den mängd nya bostäder som planeras i Gottsundaområdet.

I planprogrammet är det inte möjligt att styra över material och bostadspriser. Programmet beskriver behovet av att det byggs prisrimliga bostäder. Kommunen har rådighet över sin egen mark och kan där påverka prisnivån på det som byggs på den, men kommunen har begränsade möjligheter att påverka prisnivåer på mark som kommunen inte äger. Kommunen föreslår inte dyra butiker i planprogrammet utan framför vikten av att främjande av företagande och arbetsplatser.

När det gäller de ekologiska värdena av naturmiljöer och natursamband finns de mest skyddsvärda delarna utanför den bebyggda delen av stadsdelen. En utbyggnad enligt planprogrammet bedöms inte ge några stora konsekvenser för upprätthållande av stadens mest prioriterade arter och livsmiljöer. Att mindre naturområden tas i anspråk och att vissa natursamband genom stadsdelen därmed försvinner eller fragmenteras har vid avvägning mot utbyggnadsintresset bedömts som en acceptabel konsekvens i enlighet med översiktsplanens intentioner för en hållbar stadsutveckling. Se även förvaltningens kommentarer ovan under *Instanser* och nedan under rubriken *Naturmiljö-Generellt*.

Uppsala är en grön stad, i synnerhet dess södra och västra delar. Gottsundaområdet är en av de stadsdelar som har störst tillgång till grönområden, både inom området och i närområdena i väster, söder och öster. Även efter en utbyggnad enligt planprogrammet har alla invånare i Gottsundaområdet fortfarande tillgång till park eller natur inom ca 200-300 meter.

Angående bioekonomi baserad på skog bedöms råvaruproduktion från skog inte vara en ekosystemtjänst som i första hand ska prioriteras i staden. Här är det istället rekreation och naturupplevelse som prioriteras.

Planprogrammet förespråkar inte att bevara natur mellan befintlig och ny tillkommande bebyggelse i alla lägen. Viss närnatur och skogsdungar kommer att ersättas av ny bebyggelse. Om och var mindre naturpartier sparas avgörs i detaljplaneskedet. Inom stadsdelen finns det ingen produktionsskog som kan påverkas av ändringarna.

Frågan av förtätning av staden och dettas konsekvenser för till exempel folkhälsa är avgjord i kommunens översiktsplan.

Angående ianspråktagande av naturmark längs det blivande stadsstråket, se förvaltningens kommentarer under *Instanser* ovan.

Bebyggelse, täthet och höjd

Synpunkter instanser

Motsätter sig den höga förtätningsgraden.	Brf Tonsättaren
För att minska risken av alltför hård exploatering föreslår vi att kommunen bestämmer att alla tillkommande lägenheter ska ha minst två timmar sol vid vårdagjämning.	Föreningen Vårda Uppsala
Föreningen anser att man behöver belysa de målkonflikter som finns med förtätning i befintlig bebyggelse och matargator öppnas för genomgående trafik.	Föreningen Vårda Uppsala
Länsstyreslen anser att planprogrammet är väl genomarbetat ur ett bebyggelseperspektiv. Grundtanken för den framtida bebyggelsen, med separata höjdskillnader är god.	Länsstyreslen
Föreningen anser inte att en kraftig förtätning av Gottsundaområdet motverkar segregation. Omgivande områden löper stor risk att få framtida stora problem vid en förtätning.	Sunnersta Egnahemsförening

Förvaltningens kommentarer:

Frågan om förtätning av Gottsundaområdet är avgjord i kommunens översiktsplan. Solstudier och målkonflikter i markanvändning på en mer detaljerad nivå hanteras i kommande detaljplaneprocesser. Se även förvaltningens kommentarer ovan under avsnittet *Om att bygga nya bostäder i Gottsundaområdet och det stora antalet bostäder*.

Vid förtätning ska ny bebyggelse sikta mot en blandning som kan tillgodose olika livsstilar och skeden i livet. Segregation motverkas inte med enbart förtätning, utan med en blandning av funktioner, upplåtelseformer och storlekar vid en förtätning. Planprogrammets och översiktsplanens intentioner är att framförallt komplettera Gottsundaområdet med upplåtelseformer, bostadstyper och bostadstorlekar som idag är underrepresenterade. Detta i kombination med sociala insatser och att tillföra fler och förstärkta målpunkter i området bedöms kunna bidra till ökad attraktivitet och minskad segregation.

Synpunkter privatpersoner

Jag protesterar mot graden av förtätningen av Gottsunda. Den är totalt sett i förslaget alldeles för hög, tät och storskalig. Jag tror inte stadsdelen maktar med större förtätning här.	8 pers
Varför inte bygga på höjden där det går?	
Förslaget visar bebyggelse av SAMTLIGA "tomma" ytor: vändplan på Gitarrvägen, innegårdar på Cellovägen, bullerskyddande växtlighetsridåer mellan existerande hus och genomfartsgator, etc. försämrar boendemiljön kraftigt. Var ska barnen leka?	
Risker med den förslagna förtätningen: insyn, otillräckligt dagsljusinsläpp i bostäder, brist i gröna vistelseytor som är viktiga för samvaro, rekreation och lek.	2 pers
Förtätning med nya bostäder gör så att man inte längre kan känna sig privat i sitt hem är rena rama mardrömmen.	
Det planeras för, för många och för höga hus, som avskärmar den låga bebyggelsen.	3 pers

Förvaltningens kommentarer:

I planprogrammet studeras och föreslås en övergripande struktur baserad på översiktplanens intentioner, förhållandet att en spårväg planeras genom område och på den befintliga situationen.

Planprogramsförslaget bevarar på många platser den övergripande strukturen men i flera lägen är bedömningen att en förändrad struktur med nya kopplingar ger mervärden i form av bland annat goda lägen för bebyggelse och ökade möjligheter att röra sig inom Gottsunda. Det betyder också att det föreslås en hög exploateringsgrad (större täthet och höjder) där det är motiverat. Vid planläggning i nya miljöer säkerställs att det skapas goda miljöer, bland annat för lek. Ny bebyggelse planeras i huvudsak där "lekvärdet" inte bedöms vara högt.

Vid bebyggelse behöver stor anpassning ske till befintlig närliggande bebyggelse gällande placering, gestaltning och utformning. De ytor som markeras för ny bebyggelse kommer inte till fullo att exploateras med bebyggelse, utan delar av dem kommer att utgöras av gårdsmiljöer, angöring och liknande.

Angående höjd på ny tillkommande bebyggelse och avstånd till befintlig bebyggelse se förvaltningens kommentarer ovan under avsnittet *Om att bygga nya bostäder i Gottsundaområdet och det stora antalet bostäder - Generellt/Instanser*.

Se också förvaltningens kommentarer ovan under *Om att bygga nya bostäder i Gottsundaområdet och det stora antalet bostäder - Generellt*.

Bebyggelsens utformning - arkitektur

Synpunkter instanser

Intill "äldrehuset" kan vi tänka oss en förskola. På uteplatsen för de äldre är det trevligt med ett vuxengym.	SPF Seniorerna i Gottsunda
Föreningen vill gärna se att nybyggnationer inte bara skapar goda förutsättningar för människornas boende utan också för häckande arter. Flerbostadhus i 4-11 våningar, vilket är hus i en höjd som är bra lämpad för en art som tornseglare. Det bästa sättet är att integrera holkstenar i fasaden, med bakomliggande isolering så att bara inflygningshålet syns.	Upplands Ornitologiska förening

Förvaltningens kommentarer:

Vilka funktioner som lokaliseras i olika kvarter och intill varandra och utformning av kvartersmark hanteras inte i planprogrammet.

Att skapa nya boplatser för tornseglare och andra relevanta fågelarter i den byggda miljön är en angelägen fråga att tillvarata inom ramen för framtagande av detaljplaner liksom vid kommunens egen utveckling av allmän plats.

Synpunkter privatpersoner

I övrigt vill jag poängtera vikten av blandad arkitektur, mycket fasadskjutningar för att undvika långa raka linjer, samt mycket grönt. Det vore föredömligt om Uppsala kommun valde att låta alla nybyggda hustak antingen vara klädda med växtlighet eller solceller.	
Husens planerade utformning bör inte ta samma form som i andra nybyggda områden i Uppsala	
Gottsunda behöver inte mer "rufft" eller industriell stil, utan nytt och färgglatt för att balansera upp det skruttiga.	
Bebyggelsen ska ha en mänsklig skala och bibehåll trädgårdskaraktären. Nya projekt och ny arkitektur ska fogas in i befintlig miljö på ett integrerat och	10 pers

naturligt sätt, anpassat till omgivningen, samt att livskvaliteten för de som bor i området ej försämras.	
Tillkommande bebyggelse ska ha en hög arkitektonisk kvalitet och betydligt mindre täthet än i Rosendal.	2 pers
I närområdet (Gamla Gottsunda/Hugo Alfvéns väg) saknas även lämpliga hus för äldre.	2 pers

Förvaltningens kommentarer:

Planprogrammet uppmanar att lösningar för tak som kan utnyttjas för solenergi eller dagvattenhantering ska undersökas och eftersträvas. Dessutom anger planprogrammet riktlinjer för blandad arkitektur, samt hög arkitektonisk kvalitet i strategiska lägen. Specifik utformning av byggnader och arkitektur blir dock aktuell först i ett senare skeden, vid detaljplaneläggning. Se förvaltnings kommentarer under avsnittet *Om att bygga nya bostäder i Gottsundaområdet och det stora antalet bostäder – bebyggelse, täthet och höjd* ovan. Kommunen kan dock styra sådana frågor på sin egen mark. På privat mark kan kommunen bara ge riktlinjer eller ställa vissa krav på till exempel arkitektonisk kvalitet eller miljö/energi aspekter.

Stadsbyggnadsförvaltningen har påbörjat ett utvärderingsarbete av stadsdelar byggda för ett antal år sedan. Utvärderingarna är tänkta att bedrivas som en del av den ordinarie verksamheten där kunskapsåterföring förs in i nya projekt för att säkerställa goda boendemiljöer.

Angående specifika funktioner som hus för äldre, se förvaltningens kommentarer under *Instanser*.

Markanvändning och utformning – området kring Bernadottevägen

Synpunkter privatpersoner

Vi motsätter oss bestämt förslaget till den ändrade stadsplanen för närområdet och då specifikt området som ligger mellan Rotyxvägen och Bernadottevägen. Om allmänningen skulle bebyggas ändras hela områdets karaktär. Om man bygger hus på det planerade området med för allt nära avstånd blir det med fullständig insyn in i vårt hus som vi skulle uppleva som mycket störande.	2 pers
---	--------

Förvaltningens kommentarer:

Området kring Hugo Alfvéns väg ingår i de delar där stadsstråket mellan innerstaden och Gottsunda centrum med hög kapacitet i kollektivtrafik kommer att utvecklas. Denna del av Gottsunda tillhör därför de delar där en mer intensiv stadsutveckling är motiverad.

Läget mellan Rotyxvägen och Bernadottevägen bedöms som ett möjligt läge för ny bebyggelse som vänder sig mot gatan på liknande sätt som skett längre norrut på Bernadottevägen. Kompletterande bebyggelse bedöms bidra till förbättrade kopplingar och får området att på ett bättre sätt hänga samman. Genom att utveckla området positivt bedöms stadsutvecklingen tillsammans med sociala insatser i området kunna bidra till ökade markvärden och inte att bostäderna sjunker i värde.

Bebyggelse längs Spinnrocksvägen mellan Spinnrockens förskola och Bernadottevägen skulle till stor del ske på befintliga öppna markparkerings och garage. Detta bedöms vara möjligt utan att det leder till oönskad insyn eller annan påverkan på befintlig bebyggelse. Vid bebyggelse behöver stor anpassning ske till befintlig närliggande bebyggelse gällande placering, gestaltning och utformning. De ytor som markeras för ny bebyggelse är inte att se som att de till fullo kommer att exploateras med bebyggelse, utan delar av dem kommer att utgöras av gårdsmiljöer, angöring och liknande.

Den lilla grönytan mellan Rotyxvägen och Bernadottevägen hyser inga kända förekomster av fridlysta eller i övrigt särskilt skyddsvärda arter. Konsekvenserna av förtätning är avgjorda i kommunens översiktsplan.

Markanvändning och utformning – området kring Gottsunda centrum

Förvaltningens förslag till revideringar

Den exemplifierande illustrationsplanen över Gottsunda centrum tas bort.

Synpunkter instanser

Med hänsyn till Gottsunda kyrkans kulturhistoriska värde är föreningen mycket tveksam till skalan på bebyggelsen. Föreningen är helt emot att Gottsunda kyrka ska kantas på tre sidor av kvarter med 5-7 våningar.	Föreningen Vårda Uppsala
kulturen kan ges en avgörande stor roll vid förnyelsen av Gottsunda. För detta krävs en samordnad satsning och finansiering på Uppsala kommun och Region Uppsala. Det behövs en markant kulturinvestering i Gottsunda t.ex. i form av ett karaktärsfullt kulturhus med en regional betydelse t.ex. teater, dans och andra aktiviteter.	Föreningen Vårda Uppsala
Den positiva upplevelsen i Gottsunda centrum måste stärkas ytterligare. Det gäller restauranger, övrig handel och övrig upplevelser. Simhall, bibliotek och övriga träffpunkter bör hålla hög klass. För att säkra Gottsunda som attraktivt besöksmål är det viktigt att ny bebyggelse i anslutning till centrum inte sker på bekostnad av parkeringsmöjligheterna och att de stödjer centrumutvecklingen i stort.	Handelskammaren i Uppsala län
Idag utgör kyrkan tillsammans med kulturinstitutionerna i centrum ett kluster som skulle förändras om man river den delen av centrumbyggnaden och flyttar de kommunala institutionerna.	Svenska kyrkan
Vi är särskilt bekymrade över att kvartersbebyggelse med höga hus kan komma att nå ända fram till vår tomtgräns i norr, söder och öster som framgår av skissen på sida 29 i programhandlingen. En sådan inklämd placering ändrar helt upplevelsen av vår kyrkobyggnad. Q-märkningen omfattar hela fastigheten, inkl. kyrktorget.	Svenska kyrkan
Att bygga nära nuvarande centrum är i grunden positivt men huvuddelen av dagens bilparkeringar på markplan försvinner. De alternativ som anges i form av parkering riskerar att bli nya otrygga miljöer. Vi befärrar att det kan komma att inverka menligt för de besökare till våra verksamheter som är bilburna	Svenska kyrkan
Att flytta in all framtida parkering i två så kallade Mobilitetshus kan komma att få stor negativ inverkan på utvecklingen av handeln totalt sett i Gottsunda centrum. Detta i sin tur kan komma att innebära en negativ påverkan på övriga verksamheter som finns här.	Uppsala kommuns fastighetsaktiebolag
Dagens ytparkering (Gottsunda centrum) har flera användningsområden. Till och från görs delar av ytan om till eventyta, torghandel eller bakluckeloppis. Dessa funktioner är viktiga och bör finnas kvar. En framtida ytparkering kan utformas som ett torg med möjlighet till bilparkering snarare än tvärt om.	Uppsala kommuns fastighetsaktiebolag

Förvaltningens kommentarer:

Hur Gottsunda centrum ska utvecklas kommer att studeras närmare i egen ordning I vilken form detta kommer att ske är inte bestämt. En möjlig väg är att hela centrum planläggs som en detaljplan. I den studie av centrum som ska göras kommer frågan om hur ny bebyggelse kan tillföras med beaktande av det kulturhistoriska värde som kyrkobyggnad och klockstapel. Förvaltningen gör också bedömningen att en satsning på kulturen i Gottsunda centrum är viktig för att få en god utveckling i Gottsundaområdet.

Vad detta innefattar och hur detta ska genomföras behandlas inte i planprogrammet. Frågan om hur god tillgång till trygga parkeringsplatser i Gottsunda centrum och hur andra funktioner som torghandel och kommersiell och offentlig service ska kunna utvecklas på ett sätt som stärker utvecklingen av stadsnoden och centrumet kommer också att studeras och avgöras i den fördjupade studie som kommer att göras. För att undvika missförstånd bör den exemplifierande illustrationsplanen över Gottsunda centrum tas bort då den kan tolkas som att frågan om kvarterstrukturen är avgjord. Vad gäller parkeringsmöjligheter och de två exemplifierande planillustrationer som föreslås behållas i planprogrammet bör kvartersindelningen justeras så att det i dessa illustrerande exempel framgår att det kommer finnas utrymme för markparkering i Gottsunda centrum i framtiden. Se även förvaltningens kommentarer nedan under avsnittet *Trafik – parkeringar/Instanser*.

Synpunkter privatpersoner

Man ska inte dölja Gottsunda centrum med ny bebyggelse.	
För beslut om Gottsunda centrumbyggnad och torg och dess nära omgivningar, så bör man arbeta fram tre olika förslag via tre olika arkitektfirmor där Gottsundakyrkan framhävs med exempelvis en öppen park framför. En del av torget bör fortfarande vara en yta för markparkering för framförallt äldre.	
Gottsundakyrkan är K-märkt och utgör nu ett blickfång vid Gottsunda centrum. Planerad bebyggelsen kommer att dölja den och det räcker inte med blickfång sett från nya infarten till Gottsunda centrum.	2 pers

Förvaltningens kommentarer:

Se förvaltningens kommentarer under *Instanser* ovan.

Markanvändning och utformning – området kring Elfrida Andréés väg

<p>Förvaltningens förslag till revideringar</p> <p>De områden som ägs av bostadsrättsföreningar som föreslås utvecklas med ny bebyggelse i samrådshandlingen bör ges en särskild markering som förtydligar förhållandet att utveckling av dessa områden endast sker om fastighetsägaren tar eget initiativ till detta.</p> <p>Ny bebyggelse mellan kvarteret Gitarren och Elfrida Andréés väg bör utgå.</p> <p>Bebyggelsen mellan Valthornsvägen och Elfrida Andréés väg, på privat mark sydost om Valthornsvägen bör utgå och ersättas med bebyggelse på kommunal mark i parkstråket mellan Musikparken och Elfrida Andréés väg. Parkstråket smalas därmed av och ges en tydligare riktning västerut mot platsen öster om Elfrida Andréés väg där programmet pekar ut en plats som lämplig för bollplan. En del av den mark som markeras som ny bebyggelse i kvarteret Violinen som ligger närmast skolområdet som föreslås i programmet bör utgå.</p>
--

Synpunkter instanser

Vi läser i planprogrammet att det på sikt planeras för en större arbetsplatsetablering längs Elfrida A väg. Vi önskar att kommunen informerar mer i denna fråga.	Bäcklösadalens villaägaförening
Mostätter sig byggandet på förenings parkering.	Kv Gitarrens Samfällighetsförening
Motsätter sig byggplanerna mellan Gitarren och Elfrida A väg.	Kv Gitarrens Samfällighetsförening
Föreslagen redovisning av verksamhetslokaler i bottenvåningen bedöms omlämplig vid denna lokalisering.	Uppsala Akademiförvaltning

Förvaltningens kommentarer:

Kommunen arbetar kontinuerligt med företagsetableringar. När situationen medger detta går kommunen ut med information om sådant. Programmet bör även justeras så att området söder om korsningen mellan Gottsunda Allé och Elfrida Andréés väg kan användas för skoländamål. Se även förvaltningens kommentarer nedan under avsnittet *Skolor och förskolor*.

En förutsättning för att mark som kommunen inte äger ska utvecklas med till exempel ny bebyggelse är att fastighetsägaren själv vill att detta ska ske. Planläggning sker i sådana fall endast på fastighetägarens initiativ. De områden som ägs av bostädersrättsföreningar som föreslås utvecklas med ny bebyggelse i samrådshandlingen bör därför ges en särskild markering som förtydligar förhållandet att utveckling av dessa områden endast sker om fastighetsägaren tar eget initiativ till detta.

Förvaltningen gör bedömningen att marken mellan kvarteret Gitarren och Elfrida Andréés väg inte är lämplig för bebyggelse och att föreslagen bebyggelse där bör utgå. Området är mycket smalt och det får inte plats så många bostäder.

Angående redovisning av verksamhetslokaler i bottenvåningen, se förvaltningens kommentarer under avsnittet *Handel och övrig service/Instanser*.

Synpunkter privatpersoner

Man kan ju också fråga sig vad som händer med Elfrida Andréés väg om det byggs på ängarna? Vad händer med träd som står på kommunens mark? Vad händer med gång- och cykelvägar?	
Emot byggnation av flervåningshus på en smal yta mellan Gitarrvägen och Elfrida Andréés väg, samt i en dunge invid busshållplatsen vid Gitarrvägen. Idéerna i planprogrammet kommer att leda till ökad segregation och större motsättningar. Om bostäder byggs på den smala remsan så finns det en överhängande risk att de inflyttade i de nya bostäderna i stor utsträckning kommer att röra sig på Gitarrens ytor.	17 pers
Föreslår istället att minska bredden på Elfrida Andréés väg så att byggnation kan ske på den östra delen av vägen.	
Bebyggelse längs Elfrida Andréés väg bör vara max 2 våningar och med entréer i markplan. (Gitarrvägen)	
Saknar motiv till varför det fördes in efter samråd 2016. Det är i samrådsmaterialet otydligt argumenterat för på vilket sätt vinsterna med dessa i sammanhanget fåtal bostäder överväger den negativa inverkan på nuvarande bebyggelse och vistelseytor vid Gitarren	2 pers
Vi ser en risk för att bebyggande av detta område kommer ha en negativ påverka på avrinning och infiltrering av dagvatten, vilket kan påverka fastigheter på Gitarrvägen negativt. Vi ifrågasätter bland annat om det finns utrymme för lokalt omhändertagande av dagvatten inom fastigheten för de nya bebyggelserna. Att leda dagvatten från den nya bebyggelsen mot Sunnerstaskogen och områden med risk för instängt vatten är alltså inte en god lösning. En osäkerhet i förslaget är att området mellan Gitarrvägen och Elfrida Andréés saknas i dagvattenutredningens underlag och är alltså inte utrett.	2 pers
Jag ifrågasätter lämpligheten att bygg på gräsplanerna öster om Fiolbackenområdet (Valthornsvägen 30, 32, 38 och 4). De mindre bergspartierna runt Fiolbacken området är värdefulla för de boende och allmänheten och för den biologiska mångfalden i området och jag motsätter mig starkt att de exploateras utan att de bibehålls som vildvuxen natur.	2 pers
Emot planerad förtätande byggande av lägenheter runt Gitarrvägen	2 pers

Emot planerad byggnation intill Cellovägen och busshållplatsen Cellovägen.	2 pers
Protesterar mot planerad byggnation (3–5 våningar) på skogsdungen i direkt anslutning till sin tomtgräns. Vi ser inte att det skulle finnas plats nog att bygga lekplatser och liknande som ska höra till byggnationen. (Gitarrvägen)	

Förvaltningens kommentarer:

Angående ny bebyggelse mellan kvarteret Gitarren och Elfrida Andréés väg, se förvaltningens kommentarer ovan under *Instanser*.

Bebyggelsen mellan Valthornsvägen och Elfrida Andréés väg, på privat mark sydost om Valthornsvägen bör utgå och ersätts med bebyggelse på kommunal mark i parkstråket mellan Musikparken och Elfrida Andréés väg. Parkstråket smalas därmed av och ges en tydligare riktning västerut mot platsen öster om Elfrida Andréés väg där programmet pekar ut en plats som lämplig för bollplan. En del av den mark som markeras som ny bebyggelse i kvarteret Violinen som ligger närmast skolområdet som föreslås i programmet bör utgå.

Området nordost om bebyggelsen på södra sidan av Valthornsägen vid Elfrida Andréés väg ligger mycket strategiskt i stadsstråk mellan dubbelstadsnodens två centrum Gottsunda och Ultuna. I detta läge bedöms det viktigt att skapa god konnektivitet. Området är också av den storleken att det skulle kunna inrymma en skola och/eller en större arbetsplatsetablering. Planprogrammet avser att möjliggöra detta, se förvaltningens kommentarer under avsnittet *Skolor och förskolor/instanser* nedan angående förvaltningens förslag till komplettering att platsen vid korsningen mellan Gottsunda allé och Elfrida Andréés väg är lämplig även för skoländamål. Vid en exploatering är det troligt att vissa av träden på kommunal behöver tas i anspråk, det betyder dock inte att hela området kommer att byggas utan det ska även finnas utrymme för gröna gårdar, träd i stadsmiljö och gröna kopplingar. Närmare studier av en eventuell bebyggelse finns inte i dagsläget.

Planprogrammet ser överlag positivt på rörelse mellan olika delar av området. Hur detta begränsas på privat mark är dock inte något som regleras i planprogrammet. I fallet med kvarteret Gitarren är frågan inte aktuell eftersom bebyggelsen mellan kvarteret och Elfrida Andréés väg föreslås utgå. Planprogrammets intentioner är att tillföra kvaliteter på offentlig plats och god struktur för rörelsekopplingar som ska bidra till att skapa övergripande rörelsestrukturer på kommunens mark.

Ny bebyggelse i området på och kring busshållplatsen nära Elfrida Andréés väg bedöms som lämpligt. Bebyggelse i det läget kommer att utgöra en del av miljön längs Elfrida Andréés väg och bidra till att knyta samman Sunnersta och Gottsundaområdet med bebyggelse. Bostäder i detta läge kommer att ha mycket god närhet till höga natur- och rekreationsvärden.

Naturmarkerna kring Fiolbacken hyser inga kända förekomster av fridlysta eller i övrigt särskilt skyddsvärda arter enligt Artportalen. Dessutom finns ett stort område med värdefull natur alldeles i närheten som är skyddat; Natura 2000-området Bäcklösa. Skogsbacken i öster om kvarteret bedöms dock på grund av rekreativa värden bäst att behålla som närnatur.

Markanvändning och utformning – området kring Hugo Alfvéns väg (Bandstolen, Linrepan, Spinnrocken, August Söderman, Blomdahl, Gamla Gottsunda)

Synpunkter instanser

Tonsättaren motsätter sig helt och hållet den föreslagna förtätningen av bebyggelsen på Tonsättarens område och i Tonsättarens omedelbara närhet. Tonsättaren förtjänar att bevaras med hänsyn till områdets kulturhistoriska värde.	BRF Tonsättaren
Planprogrammet bör omarbetas så att de existerande grönområdena i Tonsättaren och den nuvarande bebyggelsen samspelar med de tilltänka gatustråkens utformning på sätt som bevarar områdets särskilda karaktär.	BRF Tonsättaren
Mostätter sig mobilitetshus på bensinstationens område i korsingen Hugo Alfvéns väg och Bernadottevägen, särskilt om detta är tänkt som ett alternativ till parkeringsplatser för de boende.	BRF Tonsättaren
På den plats som förskolan finns på föreslås ett sjuvåningshus. I stället borde kommunen utnyttja detta grönområde och bygga ut förskolan i anslutning till detta.	BRF Tonsättaren
Synpunkter på den del av planen som berör vår fastighet på Bandstolsvägen 63. I de kartor som åtföljer programmet ser det ut som att det i planen kommer ligga bostadshus precis där vårt hus står idag. Vi vill gärna ha kontakt och dialog med kommunen kring detta allteftersom planerna tar mer konkret form.	Krokhall fastighet AB, Livets Ord
En större bebyggelsekoncentration i stråket är naturligt men Äldrenämnden vill framhålla vikten av att mindre grönområden och fickparker också sparas och tillskapas i det nya stadsstråket.	Äldrenämnden

Förvaltningens kommentarer:

Området runt kvarteret Folkes (BRF Tonsättarens) närhet är för nytt för att vara utpekad i kommunala kulturhistoriska inventeringar. Kommunen planerar en inventering av 1980-tals bebyggelse i Uppsala. Sannolikt hinner det arbetet bli klart innan fortsatt planering av kvarteret Folke sker. I samband med detta kommer området kulturhistorisk status i kommunen att värderas och ligga till grund för fortsatt planering. När detaljplanläggning av området runt kvarteret Folke blir aktuellt kommer rörelsestråk, grönområden, gator och områdets karaktär studeras närmare.

Läget för mobilitetshuset som visas i programmet är ett exempel på lokalisering som illustrerar att det är lämpligt att förlägga ett mobilitetshus nära det framtida hållplatsläget för kapacitetsstark kollektivtrafik. "Macktomten" har valts som exempel på en sådan placering av ett mobilitetshus. Det skapar ökade möjligheter till effektiva färdmedelsbyten. Mobilitetshus är en byggnad som innehåller fler funktioner och förutsätts ha en bättre gestaltning än ett traditionellt parkeringshus. Mobilitetshus kan rymma bilpoler och verksamheter som underlättar omstigning mellan olika färdmedel.

På tomten med Huga Alfvéns förskola föreslås en högre bebyggelsehöjd för att det ligger i nära anslutning till ett framtida hållplatsområde för kapacitetsstark kollektivtrafik. Lokalisering av förskolor för tillkommande och befintlig bebyggelse bestäms i detaljplaneskedet. Sannolikt kommer dessa att lokaliseras inom tillkommande kvarter eller på skoltomter.

En omvandling runt Bandstolsvägen 63 kan bli aktuell i framtiden. För att en förändring ska kunna ske krävs samverkan mellan kommunen och fastighetsägarna.

Om och var mindre grönområden sparas och fickparker byggs i områden med ny bebyggelse framgår inte av planprogrammet. Sådant avgörs i samband med detaljplaneläggning.

Synpunkter privatpersoner

Det är bättre att bygga mer och högre längs med Hugo As väg där skulle en förtätning i form av bebyggelse ge bättre nytta och effekt än i södra och östra delarna av Gottsunda.	
Från OQ8 Bernadotte vägen 5/ Hugo As väg mot Vårdsätravägen, det finns många träd och buskar på båda sidor och Uppsala kommun borde ta hänsyn till detta för att kunna bevara natur och landskapet här.	
Emot planerna att förstöra vår närmiljö genom att bygga på grönområden och garage omkring kv. Tonsättaren.	3 pers
Bebyggelse av typ C. "Hushöjder mellan 3 och 5 våningar mot stadsstråket. En avtagande skala mot befintlig småskalig bebyggelse. Lämpligt läge för småhus." Allt detta på en bredd på max 30 meter?	
Satsa istället på en ny och grönare boendemiljö för boenden vid Bandstolsvägen.	
Skogsdungen mellan Bäcksaskolan och Bandstolen borde inte tas bort heller. Den är en utmärkt lekplats för skolbarnen och de omkringboende idag och dämpar eventuella oroligheter som finns på Bandstolen	
Villaområdet innanför Hugo A väg känns som en lugn oas. Att bygga höga hus i direkt anslutning till detta område skulle ändra karaktären på villaområdet. Vid korsningen Vårdsätravägen in i Hugo As väg södra del finns dessutom ett rikt djurliv med några fridlysta arter bland annat hackspett. Därför föreslås det att området inte bebyggs eller alternativt bebyggs med radhus utmed Hugo As väg och skogspartiet får vara kvar. Lägre familjehus eller radhus skulle kunna smälta in och de nya invånarna skulle troligen snabbt integreras i området.	5 pers

Förvaltningens kommentarer:

Kommunen anser inte att bebyggelsehöjden och tätheten som föreslås i planprogrammet behöver höjas ytterligare i anslutning till Hugo Alfvéns väg. Huvudinriktningen för området längs Hugo Alfvéns väg mellan Bernadottewägen och Vårdsätravägen samt runt BRF Tonsättaren är att området ska bebyggas. Hur bebyggelsen ska förhålla sig till grönska och landskap studeras vid framtida detaljplaneläggning.

Skogsdungarna kring Brf Tonsättaren hyser inga kända förekomster av fridlysta eller i övrigt särskilt skyddsvärda arter enligt Artportalen. Inte heller skogskorridoren längs Hugo Alfvéns vägs södra sida, även om den i viss mån utgör ett mer sammanhängande naturstråk och en hel del fågel rapporterats härifrån. De aktuella skogspartierna utgörs av "vardagsnatur" som, liksom all naturmark, bidrar till ett flertal ekosystemtjänster men där värdet av att bevara dessa inte prioriterats i avvägning mot andra angelägna samhällsutvecklingsmål, i detta fall utbyggnad. Det gröna samband som löper längs Gottsundagipen är det natursamband som prioriteras mellan Hågdalen och grönområdena i söder och öster, i enlighet med översiktsplanen. Angående fridlysta arter, se förvaltningens kommentarer under avsnittet *Naturmiljö-Generellt/Instanser* nedan.

Förvaltningens ambition är att planprogrammets föreslagna åtgärder ska leda till en positiv utveckling och därmed höja attraktiviteten i området och därmed även fastighetsvärden generellt i Gottsundaområdet.

I planprogrammet beskrivs under bebyggelse typer: C. Stadsstråkskvarter som möter befintlig småskalig bebyggelse. Dessa kvarter har olika storlekar och förutsättningar. Hur riktlinjerna ska tillämpas avgörs i detaljplaneskedet när förutsättningarna på plats studeras närmare.

Skogsdungen mellan Bäcklösaskolan och Bandstolen kan exploateras i samband med att Bandstolsvägen öppnas upp mot Linrepevägen och Spinnrocksvägen. Om delar av skogsdungen kan bevaras avgörs i detaljplaneskedet.

Markanvändning och utformning – området kring Musikvägen/Orkestervägen

Synpunkter privatpersoner

Förslagen bebyggelse på Cellovägens parkeringar är på privat mark.	
Helt orimligt att det planeras bostäder på vår samfällighetsförenings parkeringsplats och i direkt anslutning till fastigheterna. Emot byggandet på vår parkering (kv. Gitarren).	5 pers
På ett ställe föreslås hus där det idag är ett skogsparti som idag används mycket för lek, längs Orkestervägen mellan Flöjtvägen och Dirigentvägen.	
Ny bebyggelse längs Musikvägen/Orkestervägen bör vara lägre och med entréer i markplan. Radhus kan passa bra i några av dem små remsorna som föreslås bebyggas.	

Förvaltningens kommentarer:

Angående förslag till byggnation på bostadsrättsföreningars mark, se förvaltningens kommentarer under avsnittet *Synpunkter på markanvändning och utformning – Elfrida Andrées väg/Instanser* ovan. Angående hushöjder se förvaltningens kommentarer under avsnittet *Om att bygga nya bostäder i Gottsundaområdet och det stora antalet bostäder – Generellt/Instanser*.

Området kring Dirigentvägen ska utvecklas mot en mer stadsmässig karaktär där bebyggelse vänder sig mot gaturummet. Målsättningen är bland annat en gatumiljö med mer liv och rörelse. Vissa delar av den förslagna bebyggelsen kommer att ta skogsmark i anspråk, men det finns gott om skogsmark i närheten.

Synpunkter på markanvändning och utformning – området kring Slädvägen

Förvaltningens förslag till revideringar

Ny bebyggelse mellan Slädvägen och Hövägen och Skrindvägen bör utgå. Plangränsen bör justeras så att fältet öster om Slädvägen söder om Kälkvägen, där ny bebyggelse föreslagits, utgår ur planprogrammet.

Synpunkter instanser

Verksamhetslokaler i bottenvåning på östra sidan av Slädvägen kan inte ses som realistisk. Dels planeras småhus bebyggelse där och dels ser vi det inte som realistiskt att få verksamheter som etablera sig där.	BESQAB
Vi är helt emot den nybyggnation som planeras i korsningen Flakvägen/Slädvägen och på bägge sidor av Slädvägen samt på höjden vid Linrepvägen.	Bäcklösa dalens villaägaförening
Det förändrar karaktären i området dels förstörs grönområden som finns i anslutning till befintlig bebyggelse och del skugga och skymma den utsikt som finns från den låga bebyggelsen som ligger på Hövägen ut mot Slädvägen och Gottsunda Alle samt öster och väster om Slädvägen.	Bäcklösa dalens villaägaförening

Påståendet verkar helt taget ur luften, Slädvägen är redan idag ett mycket tryggt gaturum.	
Husen runt Flakvägen och västra sidan av Slädvägen. Husen återspeglar tillsammans med de låga bostadshusen i södra Valsätra ett genomtänkt småhusområde i samspel med landskapet.	Bäcklösa dalens villaägaförening
Längs Elfrida A väg och Slädvägen motiveras dock en högre skala i mötet med det omgivande landskapet. Här föreslås bebyggelsen som stärker gatrummet och bildar en tydlig stadsfront mot Gottsundaområdet östra entré. Det kommer förfula området då höga hus möter låga samt bildar en mur mot hästthagar och Natura 2000 områden på samma sätt som höga hus längs Gottsunda Alle mot villaområdet.	Bäcklösa dalens villaägaförening
Skogsdungen väster om Slädvägen närmast Hävelvägen. Topografin gör det svårt att hitta en bra utformning med hus och angöring. Det vore också olämpligt ur en trafiksäkerhetssynpunkt. P.g.a. kurva och backe.	Bäcklösa dalens villaägaförening
Påståendet är ytterst märkligt och det är självklart att ett bostadsområde med 3-5 våningshus så nära ett natura 2000 område kommer påverka miljön. Hur har kommunen hanterat detta beträffande nybyggnation och kommande verksamheter på Slädvägens östra sida och det intilliggande Natura 2000 området?	Bäcklösa dalens villaägaförening
Gräsytona söder om Hövägen bör ej bebyggas utan istället utvecklas till bra samlingsplatser.	Bäcklösa dalens villaägaförening
Vi ifrågasätter också att omfattande byggnationer på ömse sidor av vägen ska vara bästa lösningen på fortkörningsproblemen.	Bäcklösa dalens villaägaförening
Vi ställer oss helt avvisade till tanken att kunna ställa hus på 2-4 våningar längs nordöstra delen av Slädvägen, framför befintlig bebyggelse på Kälkvägen 31-35.	Bäcklösa dalens villaägaförening
Lika otänkbart vore det att ställa hus på 3-5 våningar längre sydost på Slädvägen precis framför befintlig bebyggelse på Kälkvägen 1-7. Solpaneler skulle skymmas av de nya husen.	Bäcklösa dalens villaägaförening
Vi avvisar helt tanken på att göra hela Slädvägen till ett starkt stadsstråk.	Bäcklösa dalens villaägaförening
Planerad bebyggelse utmed östra delen av Slädvägen angiven att vara i utbyggnadsetapp 3. Området önskas istället genomföras i ett tidigare skede eftersom det redan idag pågår detaljplanearbete för småhusbebyggelse inom detta område. Med anledning av detta är det också olämpligt med servicelokaler här, vilket är redovisat i kartbild på s 46.	Uppsala Akademiförvaltning
Det aktuella området öster om Slädvägen ägs av Gustavianska stiftelsen, markägokartan på sida 56 bör därför justeras.	Uppsala Akademiförvaltning

Förvaltningens kommentarer:

Planprogrammet pekar ut bra lägen för verksamhetslokaler utifrån vad som vore bra för den föreslagna stadsbyggnadstrukturen. I detta fall bedöms området öster om Slädvägen vara ett viktigt framtida rörelsestråk mellan Gottsundaområdet och Södra staden. Den tillkommande bebyggelsen längs Slädvägen syftar till att utveckla området och skapa nya bostäder.

Förvaltningen gör bedömningen att befintliga parkeringsplatser är en lämplig yta för ny bebyggelse men skalan på bebyggelsen ska anpassas till parkstråket och intilliggande villabebyggelse.

Den föreslagna bebyggelsen på skogskullen mellan Slädvägen, Falkvägen och Hävelvägen bör tas bort för att skapa en starkare grön koppling mellan grönområdet i Bäcklösa och Valsätraparken.

Plangränsen bör flyttas så att fältet öster om Slädvägen söder om Kälkvägen, där ny bebyggels föreslagits, utgår ur planprogrammet. Fältet ingår i Fördjupad översiktsplan för södra staden. Avgörandet om platsen bör prövas för bebyggelse med detaljplan får avgöras med utgångspunkt i den fördjupade översiktsplanen för Södra staden. Bedömningen kan då göras i ett större perspektiv där utvecklingen som föreslås i Bäcklösa/Malmaområdet som helhet beaktas.

Området med husen runt Flakvägen ingår inte någon utpekad kommunal kulturmiljö men det hindrar inte att området kan ha kulturhistoriska värden. Vid en eventuell exploatering av området kommer dessa att analyseras och finnas med i planeringar. Området som föreslås bebyggas är obebyggda och berör inte kulturhistoriskt värdefulla byggnader.

Gottsunda och Ultuna utgör en dubbelstadnod i översiktsplanen, det innebär att tätare bebyggelse ska länka samman Gottsunda och Ultuna via Bäcklösa. En ny stadsfront är tänkt att skapa ett tydligt möte mellan grönområdet mellan stadnodens två delar och bebyggelsen. När området utvecklas kommer det att påverka befintlig bebyggelse i olika utsträckning i olika lägen. Området kring korsningen Slädvägen-Gottsunda Allé är en plats som kan komma att omdanas relativt mycket och utsikt och öppna platser kan komma att förändras med anledning av ny bebyggelse. Frågor rörande eventuell betydande påverkan på Natura 2000-område och eventuell tillståndsprövning som det kan föranleda ska hanteras i samråd med Länsstyrelsen inför framtagande av detaljplaner.

Gräsytor söder om Hövägen är en del av utvecklingen av dubbelstadnoden och lämpar sig därför bättre med ny bebyggelse än utveckling av en samlingsplats intill de väl tilltagna trafikytorna. Ny bebyggelse på båda sidor av Slädvägen löser i sig inte problemet att det körs för fort på gatan. Men med ett smalare gaturum och ändringar av gatans utformning kan ny bebyggelse bidra till att hastigheterna sänks. Kommunen anger i planprogrammet att bebyggelse i 2-4 våningar kan uppföras på ytan mellan Kälkvägen 31-35 och Slädvägen. Hur bebyggelsen kan komma att se ut avgörs i senare planeringsskeden men givet läget är tvåvåningsbebyggelse troligast.

Den tillkommande bebyggelsen ska anpassas till nivåskillnader, skala och karaktär. Detta och Slädvägens utformning studeras närmare i detaljplaneskedet.

Slädvägen kommer inte att bli ett starkt stadsstråk i översiktsplanens mening. Däremot kan en starkt koppling mellan Slädvägen och Elfrida Andrées väg bidra till en gatustruktur som på en övergripande nivå tydligare kopplar samman Norby, Valsätra, Gottsundaområdet och Sunnersta.

Kartan i planprogrammet med de föreslagna utbyggnadsetapperna föreslås utgå ur planprogrammet, se förvaltningens kommentarer under avsnittet *Förvaltningens förslag till revideringar av planen som inte beror av yttranden - med kommentarer* nedan. Området ingår i etapp 1 i Fördjupad översiktplan för Södra staden.

Kartan med ägoförhållanden bör utgå ur planprogrammet. Den fyllde sin funktion under samrådet. Kartan kommer att bli inaktuell med tiden.

Synpunkter privatpersoner

Med förslaget att bygga på bägge sidor om Slädvägen hoppas jag att det går att få en väg som har mer karaktär av Bygata eller Samhällsgata.	
För oss, som liksom många andra medvetet har valt att göra en privatekonomisk stor investering i en bostad i detta område just på grund av områdets lugna karaktär och för att det ligger i anslutning till fina natur- och rekreationsområden, upplevs dessa formuleringar som provocerade och som standardformuleringar i en rådande stadsplaneringsjargong. Sammanfattningsvis anser vi att planeringen av sträckan mellan Slädvägen	2 pers

och Elfrida As väg går emot riksdagens miljömål, aktuell forskning och samhällsmedborgarnas vilja.	
Området med hagen utanför Valsätraskolan är fantastiskt, kulturlandskap och tillgängligt för barn. Det borde gå att bevara ängarna vid Slädvägen och utnyttja den närheten till skolor. Bebygg det inte.	
Det behöver inte vara ett större grönområde utan hellre flera små områden. Ett sådant litet område är det som ligger vid korsningen Vårdsättravägen/Slädvägen där ny bebyggelse planeras. Det känns krystat och desperat att "klämma in" några lägenheter.	2 pers
Vi ifrågasätter även i viss mån bebyggelsen som planeras på östra delen av Slädvägen i anslutning till Gula stigen då detta strövområde är värt att bevara och besöks flitigt av boende i området och vi ser att detta kommer kunna vara efterfrågat även i framtiden. Vi är därför kritiska till att bebygga området kring korsningen Slädvägen/Vårdsättravägen i etapp 2.	2 pers
Att förtäta på de små gräsutrymmena längs med Slädvägen ska inte förstöras med byggnader.	
Det borde inte planeras för ny byggnation i de öppna ängarna och skogsdungarna längs Slädvägen, där det är viktiga park- och rekreationsområde, naturmiljöer och strövområden. Den östra och södra delen av stråket längs med Slädvägen mellan Malma och Bäcklösa bör inte byggas. Den sträckan samfaller med 8E6-RPJ objektet enligt EU: habitatdirektiv. Bebyggelse skulle komma för nära Natura 2000-området. Dessutom utnyttjar Malma gård idag gräsmarkerna för bete. Medborgarna i området berövas hela rekreationsområdet bakom de planerade huslängorna. Omtyckt och välanvänt rekreationsområde försvinner. Viktigt område för barnen att spontant leka och utforska, samt boende att komma ut och känna naturen. Skyddsvärt natur- och kulturlandskap förstörs Redan hög bullernivå. Nya hus innebär ökade buller och avgaser, samt ökad trafikfara. Total insyn ovanifrån i befintliga trädgårdar. Fastighetsvärdet sjunker.	7 pers
Vi motsätter oss planerad bebyggelse på en gräsbevuxen allmänning som kommunen nu sköter på ett föredömligt sätt med gräsklippning med hus mot Slädvägen 2-4 våningar, samt strax söder om Kälkvägen. En bebyggelse med höghus (2-4 våningar) passar inte in och skulle skapa känsla av instängdhet och isolering.	13 pers
Bygg istället på parkeringar vid Valsätraskolan och motsvarade sida Slädvägen.	
Emot byggnation i skogsdungen och grönytorna väster om Slädvägen, närmast Hävelvägen/Hövägen. Planerad bebyggelse skulle förstöra kvaliteterna som finns.	4 pers
Planer för 5-våningshus utmed Slädvägen kommer att förstöra området och karaktär för husen i villaområdet. Byggnader som uppförs måste anpassas ordentligt till nivåskillnader, skalan och karaktären av befintliga husen. Småhusområdes karaktärsdrag med sammanhållen karaktärsfull arkitektur ska respekteras och återspeglas i den nya bebyggelsen. Alléträd i väl tilltagna grönytor mellan vägen och bebyggelsen på båda sidor av vägen ska användas som princip även vid framtida bebyggelse.	7 pers
Med tanke på det befintliga fastighetsbeståndet och naturliga höjdskillnader i terrängen poängterar jag vikten av att anpassa nya fastigheters höjd till	

befintliga hus. Lämpligast vore med tvåvåningshus i de delar som har direkt anslutning till befintlig bebyggelse. I sträckingen söder om Kälkvägen på Slädvägens östra sida finns möjlighet att tänka sig fyra våningshus.	
Övrig bebyggelse utmed Slädvägen bör inte överstiga två våningar. Att bygga en del flerfamiljshus utefter Slädvägen kan vara helt ok men håll nere höjden, två våningar borde vara maximalt. Blir husen där högre kommer det bli som en mur mellan de villaområden som finns på var sida vägen idag.	3 pers
Föreslagen bebyggelse längs Slädvägen på 2–4 och 3–5 våningar är inte acceptabel. En fortsatt utbyggnad med villor/stadsradhus, som skulle smälta bra in i nuvarande bebyggelse och inte dominera över naturupplevelsen, är istället godtagbar. Men behåll öppningen mot Gula stigen och Malma gård.	5 pers
Många av oss som bor längs Slädvägen känner oss inte otrygga. Men om det byggs in nya hyreshus kan man om man har otur få ett mer otryggt område.	
Långsiktighet att planera så att den livskvalitet som idag ger området kring Slädvägen med omgivning ej försämras.	10 pers
Planprogrammet tar inte hänsyn till befintlig bebyggelse och befintlig befolkning i området.	26 pers
Satsa på markbyte. Uppsala kommun byter mark med Uppsala Akademiförvaltnings fastigheter till annan mark som passar bättre för exploatering för bostäder och infrastruktur.	
Området längs Slädvägen är idag bland annat viktigt park- och rekreationsområde och borde klassas som ett "prioriterat parkområde".	
Att Slädvägen uppges vara otrygg har jag svårt att förstå. Det är oförskämt att tillskriva oss boende egenskaper och företeelser som vi inte alls känner igen.	2 pers

Sammanfattning:

Flertalet synpunkter handlar om att man motsätter sig byggnation på olika ytor längs Slädvägen. Detta gäller främst skogspartiet väster om Slädvägen, närmast Hävelvägen och Hövägen, fältet söder om Kälkvägen. Ett antal synpunkter handlar om att man tycker att det föreslås för många våningar på byggnader i området. Även grösytorna längre norrut längs gatan nämns i några yttranden som bevarandevärda. Flera yttranden handlar om vikten av att anpassa höjden på ny bebyggelse till befintliga miljöer. Några yttranden menar att det inte känns otryggt längs Slädvägen.

Förvaltningens kommentarer:

Med ny bebyggelse som möter Slädvägen kommer gatan att få mer karaktärsdrag av ett gaturum som en "bygata" eller "sambällsgata" till skillnad från den trafikled det är idag.

Förvaltningen anser inte att planeringen av sträckan mellan Slädvägen och Elfrida Andrées väg går emot riksdagens miljömål. Hur planeringen längs dessa gator utvecklas behandlas i senare planeringskedan. Att planeringen i området går emot samhällsmedborgarnas vilja generellt är svårt att säga även om många lokalt brukar vara emot stadsutveckling av sitt "närområde". Kommunen ansvarar för en långsiktig utbyggnad av staden och det innebär att obebbyggda ytor på flera ställen kommer att förändras eller bevaras. Programmet följer och konkretiserar översiktsplanens intentioner. Ambitionen är att planprogrammets föreslagna åtgärder tillsammans med sociala insatser ska leda till en positiv utveckling och därmed höja attraktiviteten i Gottsundaområdet och därmed även fastighetsvärdena generellt i området.

Att bevara små grönytor nära bostadsbebyggelse kan vara viktigt för när rekreation. Små grönytor medför dock större förvaltningskostnader per yta och när de ligger mot trafikerade vägar så minskar användningen av dessa generellt. I sådana lägen väger ofta behovet av ny bebyggelse tyngre än bevarandet av en liten grönyta.

Förvaltningens avsikt är att förtäta med lågskalig bebyggelse på flera av de mindre grönyrtorna längs Slädvägen. Angående eventuell påverkan på Natura 2000-området, se förvaltningens kommentar under instanser.

Det finns idag inga utpekade kulturhistoriska värden i området (skogsdungarna längs Slädvägen). Den befintliga bebyggelsens kulturhistoriska värden får utredas vidare vid fortsatt planering. Målet är alltid en god bebyggd miljö där eventuella kulturmiljövärden ska beaktas. Angående värdefull kulturmiljö, se även kommentarer ovan under *Instanser*.

Kommunen har inte några indikationer i den bullerkartläggning som gjorts på att det ska vara höga bullervärden längs Slädvägen. Vid planläggning kommer bulleranalyser att göras. Det finns heller inga indikationer om att trafikfaran och avgasnivåerna blir för stora. Trafiksituationen hanteras i kommande detaljplaneläggning.

Den tillkommande bebyggelsen ska på ett efter omständigheterna respektfullt sätt möta den befintliga bebyggelsen för att minska insynen. Detta hanteras i detaljplaneprocessen.

Angående förslaget att bygga på parkeringarna mot Valsätraskolan, är förvaltningens bedömning att det är viktigt att bevara ytan för att skolan ska kunna utvecklas i framtiden.

Angående grönyrtorna väster om Slädvägen, närmast Hävlevägen/Hövägen se förvaltningens kommentarer under *Instanser*.

Angående våningshöjder söder om Slädvägen, östra sidan av Slädvägen, se förvaltningens kommentarer under *Instanser* ovan. På de små ytorna längs Slädvägen är det inte troligt att bebyggelsen kommer att kunna vara 4 våningar.

Det är i nuläget inte troligt att området kommer att byggas ut med villor. Däremot kan stadsradhus bli aktuellt. Med ny bebyggelse kan trafikrörelser i ett område öka, vilket förvaltningen är medveten om.

Planprogrammet kan inte styra upplåtelseform på bebyggelsen, det vill säga om den tillkommande bebyggelsen ska vara bostads- eller hyresrätter.

Trygghet är en subjektiv upplevelse. Slädvägen fungerar till stor del som en matargata idag utan speciellt många människor som rör sig längs gatan som kan se vad som händer. Detta viktiga rörelsestråk kan på grund av det uppfattas som öde vilket av många personer kan upplevas som otryggt.

Ett av planprogrammets syften är att vara långsiktigt genom att ta ett större helhetsgrepp för att bland annat säkerställa god livskvalitet.

Förvaltningen anser att det inom planprogrammets ramar finns goda möjligheter att ta hänsyn till befintlig bebyggelse. Befolkningen i det berörda området har under samrådet möjlighet att lämna sina synpunkter och få dessa bemötta. Därefter finns det möjligheter att lämna synpunkter under kommande detaljplanerprocesser. Det innebär inte nödvändigtvis att kommunen och boende i området kommer att ha samma syn om hur och var staden ska utvecklas. Detta är på ett övergripande plan avgjort i kommunens översiktsplan.

Eftersom utveckling av bebyggelse på marken öster om Slädvägen inte strider mot kommunens översiktsplan eller mot den fördjupade översiktsplanen för Södra staden, i vilket aktuell mark ingår, finns ingen anledning för kommunen att byta mark.

Kulturmiljö

Synpunkter instanser

Länsstyrelsen anser att det skulle vara positivt om kommunen valde att arbeta med fornlämningar och kulturmiljöer som en resurs med möjlighet att skapa mervärdet inom området.	Länsstyrelsen
Länsstyrelsen ser särskilt positivt på planerna som inkluderar Gottsunda kyrka.	Länsstyrelsen
Tät och hög bebyggelse in mot tomtgränsen till kyrkofastigheten skulle förändra upplevelsen av den K-märkta kyrkan.	Svenska kyrkan

Förvaltningens kommentarer:

Utgångspunkten i all planering är att fornlämningar, så långt som möjligt, ska bevaras och lyftas fram i den fortsatta planeringen och förvaltning. Kulturmiljölagen följs i all planering. I detaljplaneskedet samlas information om kända fornlämningar och om det bedöms relevant utreds om det finns fler okända. Angående synpunkten om tät och hög bebyggelse intill kyrkofastigheten, se förvaltningens kommentarer under *Synpunkter på markanvändningen och utformning – Gottsunda centrum/Instanser ovan*.

Synpunkter privatpersoner

Samhället har ett moraliskt ansvar gentemot nuvarande och kommande generationer att bevara de kulturmiljöer som formats under lång tid.	2 pers
Kulturvärden ska bevaras.	10 pers
I skogsdungen väster om Slädvägen finns därtill fem registrerade fornlämningar – stensättningar från bronsåldern/järnåldern. Vi anser därför att skogsdungen ska sparas även av kulturhistoriska och pedagogiska skäl.	2 pers

Förvaltningens kommentarer:

Kommunen, länsstyrelsen och upplandsmuseet tog år 2006 inventeringen *Uppsala en växande stad – bebyggelse 1951-97*. I denna har byggnad eller byggnader i kvarteten Blomdahl, Valthornet, Violinen, Stråken, Dirigenten, Spinnrocken och Kornetten i Gottsunda pekats ut som kulturhistoriskt värdefulla. För kvarteret Valthornet är det själva strukturen som pekats ut och inte själva bebyggelsen.

För Gottsundaområdet och Valsätra i har samband med arbetet med planprogrammet en kulturmiljöutredning tagit fram av konsult. Utredningen är inte antagen av kommunen utan ska ses som ett av flera underlagsmaterial. Bebyggelsens värden får sedan analyseras vid fortsatt utveckling. Till skillnad från den värdering av bebyggelse som kommunen deltagit i framtagandet av har nästan alla byggnader i Gottsunda klassificerats som särskilt kulturhistoriskt värde. Förvaltningen anser att rapporten är välgjord men delar inte uppfattningen att nästan all bebyggelse är kulturhistoriskt värdefull. Programmet medför å andra sidan heller mycket få rivningar av bebyggelse. Utredningen som tagits fram i samband med arbetet med planprogrammet visar också på områden känsliga för förändringar. I de områden som klassas som *Hög känslighet* föreslås ingen ny bebyggelse.

Gottsundaområdet är tidstypiskt med sina enklaver och ”säckgateplanering från 1960 - 80-talen. Kommunen har nu för avsikt att ta Gottsundaområdet vidare och länka samman enklaver och skapa ett Gottsunda av mer stadsmässig karaktär samtidigt som stora delar av den gröna karaktären behålls. För att göra det behövs ny bebyggelse och nya stråk som innebär att kulturhistoriska värden inte alltid kan behållas. I samband med varje detaljplan kommer områdets kulturhistoriska värden att analyseras och tillsammans med en rad andra värden ska ligga till grund för utvecklingen. Förslaget innebär endast rivning av ett fåtal byggnader.

Allt som människan har byggt och format är någon form av kulturmiljö. Det är sedan upp till samtiden att göra bedömningen hur värdefull de olika miljöerna är. Detta görs bland annat genom bebyggelseinventeringar och kulturhistoriska analyser. Vad beträffar Gottsundaområdet finns olika underlag som ligger till grund för planeringen. Området är inte klassat som riksintresse ur kulturmiljösynvinkel, däremot har viss bebyggelse pekats ut som särskilt arkitektoniskt och kulturhistoriskt särskilt värdefull i *Uppsala en växande stad – bebyggelse 1951-97*. Angående fornlämningar se förvaltningens kommentarer ovan under instanser.

Naturmiljö - generellt

Synpunkter instanser

Förvaltningen anser att det behöver göras en inventering över vilka ekosystemtjänster som finns redan idag i området, vilka som kommer försvinna och hur de ska kompenseras för.	Miljöförvaltningen
Vi vill gärna se ett tydligare fokus på gröna värden.	Upplands Ornitologiska förening

Förvaltningens kommentarer:

Inom stadsbyggnadsförvaltningen pågår för närvarande olika arbeten för att synliggöra och stärka ekosystemtjänster i stadsutvecklingen, i enlighet med det nationella etappmålet om biologisk mångfald och ekosystemtjänster. I dagsläget har ännu inga nya rutiner och verktyg för hur vi ska arbeta med detta begrepp i planprocesserna lanserats. Ekosystemtjänster har ändå sedan decennier hanterats i planprocesserna inom ramen för begrepp såsom "naturvärden", "friluftsliv/rekreation", "dagvattenhantering", "översvämningsrisk", "yt- och grundvattenkvalitet (miljökvalitetsnormer)" och så vidare. Under senare år – i en förtätad stad – har även reglerande ekosystemtjänster för att skapa hälsosamma och trivsamma mikroklimat samt motverka och anpassa till klimatförändring uppmärksammas alltmer.

Gottsunda är en stadsdel med väldigt god tillgång till natur jämfört med många andra delar av staden. Programmet visar en struktur som bevarar och utvecklar den mest värdefulla grönstrukturen – bedömt utifrån befintliga planeringsunderlag - och endast tar i anspråk mindre värdefulla och mer fragmenterade delar, från såväl ekologisk som social synpunkt. Konsekvenserna av detta framgår av konsekvensbeskrivningen under olika ämnesrubriker i planprogrammet. Där framgår bland annat att kända höga naturvärden eller viktiga rekreativvärden, såsom till exempel viktig närlinje för skola och förskola, inte bedöms påverkas i någon större utsträckning. Åtgärder för "kompensation av ekosystemtjänster" hanteras också i viss mån i programmet. Åtminstone vad avser sociala gröna värden, inom ramen för beskrivning av gröna kvaliteter i det byggda, parkutveckling med mera.

Av planprogrammet framgår också att vidare utredningar ska göras under de fortsatta planeringsprocesserna vad avser t.ex. naturvärden, dagvattenhantering och konsekvenser för luftkvalitet. Inför detaljplanläggning på naturmark ska, där så är relevant, naturvärden - bland annat förekomster av fridlysta arter - undersökas närmare och hanteras i enlighet med gällande lagstiftning. Frågor om ekologisk kompensation kan uppstå i specifika planeringssituationer, till exempel, i de fall fridlysta arter bedöms påverkas.

Se även förvaltningens kommentarer under avsnittet *Om att bygga nya bostäder i Gottsundaområdet och det stora antalet bostäder/Instanser* ovan.

Synpunkter privatpersoner

Jag önskar att ni bevarar den unika natur som det bergiga Gottsunda utgör och inte spränger bort dessa fantastiska områden.	
I listan över genomförda och fortsatta utredningar saknar vi utredningar som visar på naturmiljöernas betydelse som livsmiljöer för växter och djur, som arenor för hälsoskapande och livskvalitetshöjande aktiviteter. Och hur kommunen anser att det presenterade förslaget till planprogram bidrar till att uppfylla FN:s mål för en hållbar utveckling.	3 pers

Förvaltningens kommentarer:

Gottsundaområdets roll i staden kommer över tid att förändras. Från att ligga relativt perifert är ambitionen att tydligt utveckla Gottsunda som en nod för utvecklingen i södra Uppsala. När detta sker behöver området förändras för att möjliggöra många nya bostäder och arbetsplatser. Se även förvaltningens kommentar under *Instanser* ovan.

Naturmiljö – träd och träd nätverk

Synpunkter instanser

Ett stort värde är även den grönska som finns idag i Gottsunda. För att minska risken att värdefull växtlighet och natur försvinner föreslår vi att kommunen i samråd med boende i området väljer ut och med Alnarpsmodellen prissätter de träd som man önskar ha kvar i bebyggelsekvarter på grönområden. Naturmiljön med flera mycket fina bergsknallar mellan kvarten Bikupan och Bandstolen vid Bernadottevägen är också värde att bevaras.	Föreningen Vårda Uppsala
---	--------------------------

Förvaltningens kommentarer:

Delar av den grönska som finns i Gottsundaområdet idag anser förvaltningen är värdefull, i synnerhet den grönska som inte är belägen utmed större trafikleder. Hur förvaltningen på detaljnivå, kan eller avser, att jobba vidare med bevarande av grönska och dialoger är en fråga för senare planerings- och genomförandeskedan.

Synpunkter privatpersoner

Om det går att bevara de gamla träden och bygga hus ändå vore det bra – den går inte att ersätta om man ångrar sig!	
Natur – växlighet vad säger trädkunskaper.	

Förvaltningens kommentarer:

I planprogrammet framgår att Gottsundaområdet ska präglas av tydlig karaktärsfull grönska. Det innebär att man i fortsatt planering ska ta hänsyn till den gröna karaktären i framtida avvägningar och planering.

Naturmiljö – artförekomst och biologisk mångfald

Synpunkter privatpersoner

Biologisk mångfald ska värnas.	9 pers
--------------------------------	--------

Förvaltningens kommentarer:

Se ovan under rubriken "Naturmiljö-Generellt".

Naturmiljö – sociala värden av grönska

Synpunkter privatpersoner

I skrivningar om natur, rekreation och miljö på t.ex. s81 anser vi att man trivialiserar betydelsen för allmänheten av att tillgång till natur nära bostaden.	3 pers
Naturresurser i form av stora och väl bevarade och intakta grönområde är en oerhörd resurs för alla boende i Gottsunda. Dessa grönområden måste bevaras och lyftas mycket mer i marknadsföring av Gottsunda.	
Man skulle dock kunna "kontrollera" grönskan mer för att inte den ska kunna skapa onödigt insynsskydd som gör att vissa ställen och bostäder drar till sig ljusskygg verksamhet.	
Bevara naturliga grönområden där barn kan leka och inspireras av naturen samt alla kan återhämta sig.	

Förvaltningens kommentarer:

Förvaltningen anser inte att man trivialiserar betydelsen av närnatur, däremot gör förvaltningen i vissa lägen bedömningen att behovet av stadsutveckling är större än bevarandet av närnatur.

De stora och viktiga grönområdena lyfts fram och bevaras i planprogrammet. Att ytterligare marknadsföra dessa är inte något som görs inom ramen för arbetet med planprogrammet som i första hand syftar till att förbereda för framtida planläggning.

Att kontrollera eller röja i grönområden är viktigt för att hålla öppet och tryggt, eftersom grönska hela tiden förändras. Detta framgår i planprogrammet.

Grönområden och natur pekas ut i planprogrammet och bidrar med miljöer för återhämtning och lek.

Naturmiljö – specifika naturmiljöer

Synpunkter privatpersoner

Med detta förslag kommer områdets (Bäcklösas) karaktär att förändras, all möjlighet till utblick från befintliga hus kommer att försvinna, liksom grönområden i närheten (Bäcklösadalén).	
Den fina naturen ska bevaras och stärkas så att fler kan få njuta av den i framtiden. Det gäller även områdena längs Gula stigen och beteshagarna och skogsdungarna i Gottsunda och Valsätra. De fina trädrader (oxel och björk) som finns runt Slädvägen bör bevaras och definieras som allé.	2 pers
Bevara upplevelsen av det öppna landskapet längs Gula stigen genom att inte bygga höga hus längs Slädvägen. Slädvägen ska ses som en gräns som inte får överskridas.	
Jag vill uppmärksamma att en del av stråket längs med Slädvägen med föreslagen bebyggelsen i södra ändan av stråket, ligger inom gränsen av ett värdefull ängs- och betesmarksobjekt som har inventerats av Jordbruksverket, ängs- och betesmarksinventeringen TUVÅ. Objektet innehåller två naturtyper, Kalkgräsmark och Hällmarkstorräng, som omfattas av EU:s habitatsdirektiv där Sverige har en skyldighet att bevara de arter och naturtyper som omfattas av habitatdirektivet.	
Uppvuxna alléer som finns längs Slädvägen omfattas av det generella biotopskyddet.	

Skogsdungen väster om Slädvägen måste sparas och skyddas av ekologiska skäl eller införlivas i Natura 2000. Skogsdungen är viktig utifrån ett barnperspektiv också.	3 pers
Det skogspartiet som finns mellan gamla Gottsunda villasamhälle och Hugo As väg är väletablerat ekosystem med en mångfald av flora och fauna. Det bildar en grönkorridor till Hågadalen för växter, djur och människor. Bidrar för många människor till en mer hälsosam vardag. Det lilla skogspartiet kan nog även behövas för att minska buller från väg och spårvagn. Alternativ bör undersökas så att man kan bygga utan att skada den natur som omger oss.	4 pers
Vi vill ha kvar skog längs Hugo As väg.	
Naturen mellan Blomdahls väg och Hugo Alfvéns väg bör bevaras.	

Förvaltningens kommentarer:

Träd som omfattas av biotopskydd för alléer ska hanteras i enlighet med gällande lagstiftning. Naturtyper som omfattas av EU's habitatdirektiv är skyddade innanför gränserna till Natura 2000-områden, dock inte utanför. Angående skogsområden kring Hugo Alfvéns väg och Slädvägen, se förvaltningens kommentarer under avsnitten *Synpunkter på markanvändning och utformning – Området kring Slädvägen* respektive *Synpunkter på markanvändning och utformning – Området kring Hugo A (Bandstolen, Linrepan, Spinnrocken, August Söderman, Blomdahl, Gamla Gottsunda)* ovan. Förvaltningen har kännedom om ängs- och hagmarksinventeringen och om där ingående utpekade natura 2000-naturtyper. Det är också med bland annat dessa värden som grund som betesmarken har klassats till "högt naturvärde" (klass 2 enligt aktuell SIS-standard) i den naturvärdesinventering som tagit fram som underlag för den fördjupade översiktsplanen för Södra staden. Bebyggelse på fältet söder om Slädvägen bör utgå. Se även förvaltningens kommentarer under avsnittet *Synpunkter på markanvändning och utformning – Området kring Slädvägen* ovan.

Parker och grönytor – allmänt om tillgång, behov och efterfråga

Synpunkter instanser

Vi saknar alla biytor som krävs med grönytor, ljus och luft.	Bäcklösa dalens villaägaförening
Stråvan ska vara att alla prioriterade gröna rörelsestråk hänger ihop och har anslutning till omgivande större grönområden. Mellan Malma Gård och Monica Zetterlunds park bör finnas ett tydligt grön stråk. För att markera stråken vikt bör alla ges namn och skyltas väl.	Föreningen Vårda Uppsala
Länstyreslen anser att kommunen bör göra en bedömning av vilka av dessa gröna kilar som har större respektive mindre betydelse för programområdets grönstruktur. Länsstyreslen bedömer att kommunen bör ta fram en plan för hur områdets grönstruktur avses att fungera framöver, inte enbart i programområdet ytterkanter samt individuella prioriterade parkområden.	Länsstyrelsen
För stråk som saknar genomgående gröna kopplingar och där helhetsvärdet kan ses som lägre kan alternativ genom exempelvis bebyggelsetillkott och anlagd park istället ses över. Som exempelvis mellan kvarteren Emil Sjögren och Musikern respektive Musikern och Sopranen. Medan stråk som i ett större sammanhang sammankopplar naturen som exempelvis mellan kvarteren Sopranen och Dirigenten bör bevaras och förstärkas. Stråken och kilarnas värde ska ställas mot mervärdet en sammanflätad stad medför.	Uppsalahem
Generellt efterfrågas ett starkare fokus och vision av hur det kvalitativa i det gröna som området bär ska förstärkas och kompletteras.	Uppsalahem

Utformningen av parker måste anpassas också för äldre och mindre rörliga personer.	Uppsala Pensionärsföreningars samarbetsråd
Förvaltningen vill särskilt understryka vikten av tydliga stråk ut till de olika grönområdena så dessa blir lätta att nå.	Äldrenämnden

Förvaltningens kommentarer:

Grönytor som inte framgår i planprogrammets kartmaterial kan tillkomma inom de områden som är markerat som bebyggelseområden då de områden som markerats som möjliga för bebyggelse inte till fullo kommer att utgöras av bebyggelse. I övrigt har prioritering angående vilka grönytor som är av högsta värde och som är viktiga att bevara och vidareutveckla gjorts i planprogrammet.

Mellan Malma Gård och Monica Zetterlunds park går det inte att skapa ett sammanhängande grönstråk på grund av den befintliga husbebyggelsen. Även den befintliga grönskan mellan Hugo Alfvéns väg och Monica Zetterlunds park försvinner och prioriteras för stadsutveckling eftersom det är nära till ett framtida hållplatsläge för kapacitetsstark kollektivtrafik. Däremot är intentionen att skapa ett tvärgående rörelsestråk genom stadsdelen mellan Malma Gård och Monica Zetterlunds park.

De ekologiskt viktigaste stråken i denna del av staden, som är etablerade i översiktsplanen, är de som omger Gottsundaområdet och dessa sparas. Angående vilka gröna stråk som sparas och vilka som tas som föreslås tas i anspråk för stadsutveckling och varför se även förvaltningens kommentarer under avsnittet *Om att bygga bostäder i Gottsundaområdet och det stora antalet bostäder – Generellt/Instanser ovan*. Kommunen har för avsikt att ta fram en grönstrukturplan för staden som kommer att precisera och fördjupa översiktsplanen. Inom ramen för det arbetet kommer grönstrukturens olika funktioner klargöras.. Hur grönområden ska utvecklas på en mer detaljerad nivå avgörs således i senare planeringsskeden.

Grönstråken mellan kvarteren Emil Sjögren och Musikern samt Musikern och Sopranen syftar till att förtydliga gröna rörelsekopplingar mellan Gottsunda centrum och Gottsundagipen när det byggs nytt. Dessa kan antingen vara park eller natur och kantas av ny bebyggelse i vissa lägen. Mervärdet av att fläta samman bebyggelse över dessa grönstråk bedöms lågt beroende på de befintliga kvarterens struktur inte ger möjlighet till en bra sammakoppling.

Tillgänglighet är viktigt i alla Uppsalas parker som planeras utefter att så många som möjligt ska kunna ta del av dem. Däribland äldre och folk med funktionsnedsättningar.

Förvaltningen delar Äldrenämndens uppfattning om vikten av att skapa tydliga rörelsestråk till naturen

Synpunkter privatpersoner

I skriften om fokusområden nr 3 handlar det om barn. Nya kreativa miljöer för barn ska skapas. Det behövs inga fler parker.	
Behåll gröna lungor istället för att i ett senare skede bygga konstlade parker.	2 pers
Låt grönområdena vara!!! Snygga upp stråket mellan Gottsunda och Sunnersta. Sätt upp lite parkbänkar efter vägen, papperskorgar, fina buskar.	2 pers
Bättre ta vara på det faktum att Hågadalen ligger inom räckhåll för en stor andel av Gottsundas boende.	3 pers

Förvaltningens kommentarer:

Gottsundaområdet är relativt tätbebyggt och har ett större behov av parker och lekplatser än många andra stadsdelar. Parker behöver kontinuerligt underhållas och ibland renoveras eller byggas om.

När Gottsundaområdet utvecklas ska det ske med respekt för områdets gröna kvaliteter och med inriktningen att tillskott av såväl bebyggelse som stråk, parker och platser ska stärka befintliga värden och tillföra nya. Merparten av områdets grönstråk och parkmiljöer ska bevaras och utvecklas för att bygga vidare på områdets karaktär och säkerställa god tillgång till bostadsnära parker och natur. De grönområden som bedömts ha störst värde är bevarade i planprogrammet medan grönområden utmed trafikleder föreslås tas bort. Anlagda parker byggs i huvudsak där det finns ett stort behov av nya lekplatser.

Gottsundaområdet ska även i framtiden upplevas som en stadsdel med nära tillgång till det gröna. Merparten av områdets grönstråk och parkmiljöer ska bevaras och utvecklas för att bygga vidare på områdets karaktär och säkerställa god tillgång till bostadsnära parker och natur. De stora grönområden som omgärdar Gottsundaområdet ska även fortsatt utgöra sammanhängande gröna resurser och fler Uppsalabor kan genom områdets utveckling ges möjlighet att bo nära naturen.

Hur och var parker ska rustas, exempelvis stråket mellan Gottsundaområdet och Sunnersta, avgörs senare i planeringen av området.

Hågadalen är en grön resurs som Gottsundaborna har närhet till men som ligger utanför planprogrammets område.

Parker och grönytor – specifika platser

Synpunkter instanser

Föreslår att Gula stigens dragning flyttas till ett läge som är parallellt med Bäcklösa diket.	BESQAB
Föreningens krav på planprogrammet är att det måste redovisas med hur den bostadsnära utemiljön upprätthålls på en god nivå.	Uppsalas Pensionärsföreningars samarbetsråd

Förvaltningens kommentarer:

Planprogrammet behandlar inte Gula stigens sträckning.

Planprogrammet kommer inte att redovisa mer detaljerat hur den bostadsnära utemiljön ska upprätthållas. Detta är en fråga för senare planerings- och förvaltningsskeden.

Synpunkter privatpersoner

Jag hittar inte i planprogrammet, något om upprustning av Ristaparken vilket verkligen skulle behövas. Ristaparken ligger i NNO av Gottsundaområdet.	2 pers
Jag saknar också en diskussion om naturområdet Bäcklösa-Vipängens roll i framtiden i planprogrammet. Nya bostäder och skolor/förskolor kommer vilja utnyttja området för motion, lek, samvaro och pedagogisk verksamhet.	
Säkerställ att Gottsunda gipen förblir intakt.	
Kommunen måste bevara Monika Zetterlunds park och planera in detta i planprogrammet. Ha kvar möjligheten till spontanidrott vid Monica Zetterlunds park.	24 pers
Skapa en välkomnande entré för alla Gottsundabor ut i Hågadalen. En sådan entré till naturen kan man göra genom att bevara en korridor av uppvuxen skog och unikt kuperat områden av berg i dagen från Lina Sandells park, längs med södra sidan av Hugo A väg fram till Vårdsättravägen och vidare ut i Hågadalen. Bevara skogsstråket från Lina Sandells park till Hågadalen. Gärna	3 pers

med en undergång under Vårdsättravägen för att göra naturen lätt och säkert tillgängligt för så många som möjligt.	
Stark oro över planerna vid Östra Entré, speciellt om att grönytor försvinner. Såna miljöer är viktiga för barnlek.	

Förvaltningens kommentarer:

Ristaparken med den grunda dammen öster om Valsätraskolan är mer ett naturområde än ett parkområde och det finns inga planer på några större förändringar och hanteras därför inte i planprogrammet.

Fler boende i området innebär att fler människor får tillgång till omkringliggande grönområden som Bäcklösa-Vipängen, detta är i grunden positivt.

Översiktsplanen och förslaget till planprogram tar ställning för att Gottsundagipen ska användas för natur, idrott, fritid och rekreation och inte bebyggas med bostäder.

På grusplanen och Monica Zetterlundspark föreslår förvaltningen att man ska pröva en förskola. Den får närhet till parken och ligger bra mellan villaområdet och skivhusområdet.

Att bevara en korridor med skog mellan Lina Sandells park och Vårdsättravägen mot Hågadalen längs Hugo Alfvéns väg är inget som föreslås i planprogrammet då den ytan vara lämpligare för ny bebyggelse. Flera gröna stråk mellan bebyggelsen i Gottsundaområdet och Hågadalen behålls och föreslås förtydligas.

Grönytor i östra delarna, där Gottsundaområdet möter Bäcklösa, är i huvudsak öppna gräsytor intill trafikinfrastruktur. Dessa ytor bedöms inte ha lika högt lekvärde och bevarandevärde som de grönytor som sparas i planprogrammet.

Bäcklösa/Vipängen-området är till större delen skyddat som ett natura 2000-område. Kommunen har i översiktsplanens riksintressedel angett ambitioner att tillgängliggöra området för friluftslivet på ett sätt som tar hänsyn till bevarandevärdena och att på sikt, i samband med utbyggnadsplanering i omgivningarna, ta över rådheden och skötseln från nuvarande markägare. Detta skulle ge möjligheter att utveckla området för motion, rekreation med mera.

Trafik – generellt

Synpunkter privatpersoner

Jag undrar också vad som menas med rörelsestråk, är det en gångväg eller en bilväg.	
Trafikvakter kommer att behövas där trafiksäkerhet minskas med en ökning av trafiken.	

Förvaltningens kommentarer:

Med prioriterade rörelsestråk avses viktiga framtida stråk och kopplingar i Gottsundaområdet där man kan röra sig som gående eller cyklist. I vissa delar av stråken kan även fordon framföras.

Vid utveckling av trafikmiljöer ska detta ske på ett trafiksäkert sätt. Vid nybyggnation åtgärdas befintliga problem med trafiksäkerhet. Trafikvakter ska inte behövas även om trafiken ökar.

Trafik – kollektivtrafik och spårväg

Synpunkter instanser

Tonsättaren anser att det är fel att låsa sig vid utbyggnad kring spårtrafik, även om det är positivt att kollektivtrafiken byggs ut.	BRF Tonsättaren
Ställer sig tveksamma till förslaget om spårvagnar, att man satsar på ett så gammalt och oflexibelt system för kollektivtrafik. Busslinjer är enkla att ändra om de visar sig att dragningen inte är bra. Teknikutvecklingen inom trafiksektorn är mycket snabb idag därför bör man inte bygga fast sig i ett föråldrat system redan från början.	Hyresgästföreningen
Den föreslagna spårvägen medför även att avståndet mellan hållplatserna ökar jämfört med dagens hållplatser. Ett jämförande alternativ med ledbuss alt. dubbelbuss borde snarast tas fram som kostands- och bekvämlighetsjämförelse under samrådstiden. All kollektivtrafik med buss måste finnas med i den långsiktiga planen för utveckling av området inte bara eventuell spårväg.	Föreningen Vårda Uppsala
Förslaget på spårvagnshållplats på Hugo A väg i höjd med den nuvarande OKQ8 macken föreslås flyttas närmare dagens busshållplats, Bandstolsvägen, där de kommer till stor nytta för en större mängd boende i området.	Norra Gottsunda egnaheims- och fruktodlarförening
En otidsenlig och dyr spårväg mellan Gottsunda centrum och Bergsbrunna förordas inte av föreningen. Kommunen borde istället i nutid söka en lösning på befintlig järnväg med fler upptågsavgångar.	Sunnersta Egnahemsförening
Ur handels- och stadsbyggandsperspektiv bör av spårvagnens påverkan på Gottsunda centrum studerats då spårvagnen riskerar att dela området i två delar med svåra passager.	Uppsala kommuns fastighetsaktiebolag
Vi ser idag inga reella möjligheter till spårväg med ett fåtal hållplatser. Huvudalternativet måste vara bussar i modern tappning.	Uppsala Pensionärsföreningars samarbetsråd
En tydlig plan för kollektivtrafik inom Gottsundaområdet måste redovisas.	Uppsala Pensionärsföreningars samarbetsråd
Innan spårväglösningen kan uppfattas som bästa lösning för förbindelserna med Uppsala övriga stadsdelar måste lösningen bygga på modern busstrafik.	Uppsala Pensionärsföreningars samarbetsråd
Närhet till hållplatslägen är av särskild vikt för äldre personer med nedsatt rörelseförmåga. 400 meter är i många fall en lång och besvärlig sträcka. Det kompletterande kollektivtrafik i form av bussar kommer därför att behövas för att säkerställa att alla personer får tillgång till en god kollektivtrafikförsörjning.	Reservation och särskilt yttrande av delar av Äldrenämnden

Förvaltningens kommentarer:

Utvecklingen i södra delen av staden innebär ökat behov av att människor ska kunna transportera sig. Det ställer särskilda krav på kollektivtrafik, särskilt vad gäller kapacitet. När merparten av området är utbyggt är spårvägen det enda systemet som klarar av denna enorma efterfrågan av resande under dygnet. Bussar, oavsett längd eller typ, klarar inte det vilket är utrett i systemvalsstudien och i kommunens trafikprognoser kopplat till utvecklingen som pekas ut i översiktsplanen. Det finns ett beslut att ta fram ett underlag för att kunna fatta ett genomförandesbeslut år 2021. Då fattas det slutliga beslutet om att starta byggnation av spårväg.

Spårvägen kommer att vara strukturerande eftersom den inte kan flyttas. Det ger möjlighet att tryggt utveckla stadsmiljöer längs den. Ur ett internationellt perspektiv ökar attraktiviteten av områden som har fått spårvägstrafik.

För att kollektivtrafiken ska vara attraktiv behöver den vara snabb. Det behövs ett avstånd på 600-800 m mellan hållplatser och det är viktigt att hållplatserna lokaliseras så man når så många som möjligt. Hållplatslägena är inte fastslagna än men det är mycket troligt att det kommer att krävas en hållplats vid Gottsunda centrum.

Hela Gottsundaområdet är stort och spårvägssystemet täcker inte hela området så det kommer behövas kompletterande busstrafik som ser till att det finns god tillgänglighet i hela Gottsunda. Kommunens vision av spårvägen är den inte ska bidra till att skapa barriärer. Den ska vara en integrerad del av stadsmiljön och lätt att passera. Målet är att det ska vara lättare att korsa spårvägen i jämförelse med en biltrafikerad gata. Spårväg innebär inte ett ständigt flöde som en trafikerad bilväg gör.

Synpunkter privatpersoner

Det vore billigare att dra spårvägslinjen via Bernadottenvägen till hållplatsen Huga As väg.	
Varför spårvagnar?	
Bussnätet bör snarare byggas ut än en dyr spårväg.	
Planen bör ha en beskrivning för all kollektivtrafik i området och denna ska samplaneras med tillkommande bebyggelse.	

Förvaltningens kommentarer:

Det finns inte utrymme för en spårväg på Bernadottenvägen. Övriga synpunkterna angående spårväg, se förvaltningens kommentarer ovan under *Instanser*.

Trafik – vägnätet

Synpunkter instanser

Vi vill att nuvarande väg och hållplats på Linerepsväg ska behållas.	Bäcklösa dalens villaägaförening
Musikvägen nämns i strukturen men man får intrycket av att Orkestervägen hamnar utanför huvudsakliga rörelsestråken i Gottsunda, särskilt som kollektivtrafiken går i fel riktning idag.	Föreningen vårda Uppsala
Föreningen avråder kraftigt från att öppna upp norra Gottsunda för genomfartstrafik med bil vid Källbokroken samt Basunvägen.	Norra Gottsunda egnahems- och fruktodlarförening
Stadsstråket, områdets huvudgata kommer aldrig fram till Gottsunda centrum	Uppsala kommuns fastighetsaktiebolag

Förvaltningens kommentarer:

Angående hållplatslägen, se förvaltningens kommentarer under avsnittet *Trafik – kollektivtrafik/spårväg/Instanser* ovan.

Musikvägen och Orkestervägen utgör tillsammans ett viktigt rörelsestråk som kan förstärkas med viss nybyggnation i lämpliga lägen för att förstärka gaturummet och utveckla en mer levande och tryggare gata med mer människor som kan se vad som händer längs gatan, det vill säga "mer ögon" på gatan.

Vid Källbovägen och Basunvägen finns släpp mellan fastigheterna intill som möjliggör att man kan röra sig mellan Gamla Gottsunda och den framtida bebyggelsen vid Hugo Alfvéns väg. Vid Källbovägen är

avståndet för smalt för att ha genomfartstrafik. Vid Basunvägen är det möjligt att öppna upp för biltrafik, men om detta är lämpligt får utredas vid detaljplaneläggning. Vid Källbokroken ska en gatukoppling ej öppnas mot Vårdsättravägen.

Stadsstråket kan inte gå längre söderut då Valthornsvägen är för smal för att kunna rymma spårväg.

Synpunkter privatpersoner

Viktigt att det finns bra farleder (för bil, cykel och kollektivtrafik) till södra Gottsunda och Vårdsättravägen	
Dessutom protesterar vi mot att öppna upp Basunvägen som bilväg mot Hugo As väg. Gång- och cykelväg är fullt tillräcklig. Det skulle bryta av skogskorridoren längs Hugo Alfvéns vilket skulle förstöra för natur och djurliv som behöver "kilar" av obruten natur i tätbebyggda områden som detta. När husen vid Basunsvägen byggdes fann man att natur mellan Basunvägen och Huga As väg var särskild värd att skydda p.g.a. flera rödlistade insekter. Den nya bilvägen skulle skapa biltrafik genom norra Gottsunda där det inte finns behov av nya bilvägar in och ut och där bilar från Hugo As väg ut mot södra Gottsunda, Vårdsättra, Lurbo, Vreta och 55:an skulle ta bilen genom området vilket skulle förstöra oerhört mycket för boende i området.	25 pers
Sammankopplingen av Bandstolsvägen med Linrepevägen borde avstyrkas. Det är stor risk att oroligheterna som finns i den delen av Gottsundaområdet sprids till lugna områden.	25 pers
Förslaget att koppla samman Slädvägen och Elfrida Andrées väg är inte så bra. Det kommer att öka trafiken på Slädvägen och öka otrygghet för skolbarn. Det kommer att skapa problem vid utfarten till Vårdsättravägen, där det redan är problematiskt att komma ut.	2 pers
I en möjlig sammanhängande gatukoppling mellan Vårdsättravägen och Elfrida Andrées väg kan det behövas sänka hastigheter i några sträckor, t.ex. 30 km.	
Det finns inte något stöd i översiktsplanen för att utveckla Slädvägen som stadsstråk.	25 pers
Anses Slädvägen bli stadsliknande stråk med byggandet av tre hus? Slädvägen kommer att trafikeras ännu hårdare än idag och även ge ännu mer utsläpp av avgaser samt att damm och trafikbuller blir besvärande. Detta förvärras också genom att barriärer av träd och buskage mot vägen skövlas.	2 pers
Korsningarna Gottsunda allé – Slädvägen är redan idag trafikfarliga. Med mer bebyggelse blir det troligen mer biltrafik och fler cyklister - + en spårvagn på sikt. Hur löses trafiksäkerheten för cyklister, varav många barn?	

Förvaltningens kommentarer:

Planprogrammet ger inriktningen att rörelsestråk mellan Gottsundaområdet och södra Gottsunda är viktiga, i övrigt behandlar inte planprogrammet södra Gottsunda.

Basunvägen är markerad i planprogrammet som att den kan öppnas för även fordonstrafik mellan Hugo Alfvéns väg och Gamla Gottsunda. Detta måste studeras närmare vid detaljplaneläggning. Några skyddsvärda insekter är i dagsläget inte kända eller dokumenterade från området mellan Basunvägen och Hugo Alfvéns väg enligt kommunens befintliga planeringsunderlag eller i Artportalen. Angående skogskorridorens allmänna värde som "kil", se förvaltningens kommentarer under avsnittet *Synpunkter på markanvändning och utformning – Området kring Hugo A (Bandstolen, Linrepan, Spinnrocken, August Söderman, Blomdahl, Gamla Gottsunda)/Privatpersoner.*

Syftet med ett tydligare sammankopplat gaturum mellan Bandstolsvägen – Linrepevägen – Spinnrocksvägen är att undvika instängda vändplaner samt, skapa ett tydligare och mer orienterbart gatunät, gestalta en tryggare och mer attraktiv gatumiljö samt möjliggöra ny bebyggelse. Hur detta ska se ut får studeras i detaljplaneskedet.

Slädvägen och Elfrida Andréés väg kopplas samman för att skapa en tydligare gatustruktur och stärka kopplingen och tydligheten mellan Sunnersta-Gottsunda-Valsätra och Norby. Tidiga trafikanalyser visar att trafikbelastningen inte kommer att öka i någon större utsträckning. Förvaltningen arbetar kontinuerligt med säkra skolvägar.

En åtgärd för att stärka trafiksäkerheten kan vara sänkta hastigheter längs vissa gator. Detta redovisas inte närmare i planprogrammet utan får utredas i egen ordning.

Slädvägen ska inte bli ett stadstråk i översiktsplanens mening. Se förvaltningens kommentarer under avsnittet *Synpunkter på markanvändning och utformning – området kring Slädvägen ovan*.

Trafiken på Slädvägen kan komma att öka, men inte till en sådan nivå att det ur ett stadsbyggnadsperspektiv kan anses problematiskt. Vid ny utformning av korsningen Slädvägen - Gottsunda Allé ska detta, liksom alla nya trafikmiljöer som planeras och byggs, utföras på ett trafiksäkert sätt. Detta studeras närmare i senare skeden.

Trafik – gång- och cykeltrafik

Synpunkter instanser

Det är av största vikt att kommunen fortsätter att utveckla Uppsala cykel stad genom att fortsätta att bygga bra cykelvägar och promenadvägar både för att ta sig fram i området och för att knyta samman området med resten av Uppsala.	BRF Tonsättaren
Cykelparkeringar bör utformas på sådant sätt att de inte utgör ett hinder och en fara för personer med synnedsättning.	Omsorgsförvaltningen
Länsstyrelsen vill uppmana kommunen att området bör förses med tillräckligt stor mängd tillgänglig och säkra cykelparkering samt säkra korsningsställen för att underlätta för samtliga användare.	Länsstyrelsen

Förvaltningens kommentarer:

Uppsala kommun prioriterar gång- och cykel och kollektivtrafik och kommer fortsätta sitt arbete med det. Parkeringsmöjligheter för cyklister är en integrerad del i det arbetet. Planprogrammet harmonierar med denna inriktning. Utformning av cykelparkeringar behandlas i bygglovs- respektive projekteringskedet. Kommunen arbetar kontinuerligt med att skapa goda cykelmiljöer inkluderat korsningspunkter och cykelparkeringar. I fortsatt planering är inriktningen att inte försämrade och om möjligt förbättra trafiksäkerheten för gång- och cykel.

Synpunkter privatpersoner

Planering för cyklister bör vara ett fokus från början.	
Prioriterat rörelsestråk längs Besmansvägen kommer att leda till mycket gång- och cykeltrafik på en väg som inte är anpassad för detta, därför bör det inte genomföras.	4 pers
Förslagen bebyggelse utmed Slädvägen försämrar också säkerheten för cyklister, då det blir fler utfarter som går över cykelbanan.	2 pers

Snabbcykelleden som är en stor succé idag kommer att försvinna om det blir stadsbebyggelse utmed Slädvägen.	2 pers
Vi motsätter oss all fordonstrafik utöver fotgängare och cyklister på rörelsestråket mellan Slädvägen och Ulleråker då det skulle påverka den naturnära upplevelsen och minska säkerheten för de barn som i dag fritt leker i området.	
Det finns en gång- och cykelbana nära skogsbrynet som förbinder Slädvägen med Gula stigen som avslutas inne i city. Varför inte använda den i stället för den förslagna prioriterade rörelsestråk mellan Slädvägen och Ulleråker som är dragen precis utanför våra tomtgränser på östsidan av Malma södra?	2 pers
Det behövs trottoarer på båda sidorna Musikvägen/Orkestervägen längs hela sträckningen.	
Det behövs en cykelbana i kanten av parkeringen som en fortsättning av cykelbanan vid kyrkan. Gående och cyklister borde vara separerade. Otydlig cykelbana närmast Lidl längs Musikvägen, cykelbanan tar bara slut.	
Rimligen bör rörelsestråken leda boende ut i naturen och ansluta till de vägar och stigar som leder in i och genom Vårdsätraskogen eller mot Hågadalen och inte in i villaområdet. Att skapa nya möjligheter för obehörig biltrafik i Gottsundagipen är således ändamålsenligt.	2 pers
Om kommunen kommer att bygga mellan vår föreningsmark på Hugo As väg och Vårdsätravägen, måste den gamla cykelbanan i närhet av BRF Tonsättarens mark på Vårdsätravägen behållas som den är.	

Förvaltningens kommentarer:

Planering av cykelinfrastrukturen är ett viktigt fokusområde för planeringen generellt i Uppsala och i detta planprogram i synnerhet.

Kartan med markerat rörelsestråk föreslås av förvaltningen att ändras så att det blir mindre fokus på att det är ett nytt stråk och mer ett konstaterande att det finns ett rörelsestråk som någorlunda väl hänger samman och är en del av ett sammanhang. Detta görs som en redaktionell ändring av berörda kartor.

Angående trafiksäkerhet, se förvaltningens kommentarer ovan under *Instanser*.

Cykelvägen längs Slädvägen ska inte försvinna i och med att det byggs utmed gatan, den får vårt om större betydelse.

Rörelsestråket mellan Slädvägen och Ulleråker planeras inte att bli en genomfartsled för biltrafik. Däremot så kan vissa delar behöva kunna angöras med bil för att klara tillgängligheten till ny bebyggelse. Stråken bör tonas ned grafiskt i kartorna (redaktionell ändring).

Rörelsestråket mellan Slädvägen och Ulleråker är utpekad eftersom det är en av relativt få rörelsekopplingar som är sammanhängande genom stadsdelen. Den befintliga gång- och cykelbanan kan också finnas kvar som koppling i en framtida utveckling av området men det betyder inte att det föreslagna stråket kan tas bort.

Förvaltningen ska vidare utreda om det går att bygga trottoarer och cykelbana utmed Musikvägen/Orkestervägen.

Hur cykelbanorna i centrum ska utformas studeras djupare i en fortsatt planering av centrumområdet i Gottsunda.

Rörelsestråken över Gottsundagipen syftar till att visa hur Södra Gottsunda och Gottsundaområdet hänger samman. Dessa stråk föreslås tonas ned i planprogrammets kartor.

Kommunen kommer inte att bygga på bostadsrättsföreningars mark om detta inte kommer initiativ från bostadsrättsföreningen. Cykelinfrastrukturen ska fortsatt vara god även när det byggs mer i längs Hugo Alfvéns väg.

Trafik – parkeringar

Förvaltningens förslag till revideringar

Planprogrammet bör förtydligas vad gäller vikten av att behålla goda möjligheter till bilparkering i Gottsunda centrum. Illustrationskartorna bör justeras så att det framgår att det kommer finnas utrymme för markparkering i Gottsunda centrum i framtiden.

Synpunkter instanser

Parkeringsytan utanför Gottsunda centrum används idag som evenemangsyta vid större utomhushändelser och vid en förändring av parkeringsytan är det av största vikt att en motsvarande yta i anslutning till centrum finns tillgänglig.	Kulturförvaltningen
Öronmärkta parkeringsmöjligheter i nära anslutning till bostadshus bör finnas för personer med rörelsehinder.	Omsorgsförvaltningen
Föreningen förordar starkt att antalet parkeringar i Gottsunda och hela kommunen utökas väsentligt och alla parkeringsavgifter slopas.	Sunnersta Egnahemsförening
Nuvarande parkering utanför affärerna fungerar bra men kanske blir det här parkeringshus. Det blir i så fall otryggare och besvärligare för många äldre.	SPF Seniorerna Sunnersta
Med fördel nyttjas gaturummen till kantstensparkeringar som komplement till parkeringsanläggningar	Uppsalahem
Uppsalahem vill uppmärksamma att även i undergrävda garage kan det lätt uppstå otrygga och besvärliga miljöer. Hur och var det anläggs behöver övervägas.	Uppsalahem
Vi avstryker förslagen gällande mobilitetshus då det skulle innebära stora problem för de verksamheter som är beroende av goda parkeringsmöjligheter samtidigt som de innebär en lösning som är mindre lämplig ur ett trygghetsperspektiv. Vi anser att det är av yttersta vikt att det görs en djuplodad analys över framtida parkeringsbehov i Gottsunda, såväl medellånga som på långsikt, liksom en analys över hur mobilitetshus kommer att fungera ur den enskilda konsumentens perspektiv	Uppsala kommuns fastighetsaktiebolag
I anslutning till Gottsunda centrum måste det tillhandahållas ett rimligt antal parkeringsplatser för bilar i förhållande till som centrumet primärt är tänkt att tjäna	Reservation och särskilt yttrande av delar av Äldrenämnden

Förvaltningens kommentarer:

Planprogrammet bör förtydligas vad gäller vikten av att behålla goda möjligheter till bilparkering i Gottsunda centrum. Som samrådsförslaget var utformat gavs utrymme att tolka den föreslagna utvecklingen på annat sätt. Illustrationskartorna bör justeras så att det framgår Bland annat bör illustrationskartorna bör justeras så att det framgår att det kommer finnas utrymme för markparkering i Gottsunda centrum i framtiden. Lösningar med parkeringshus och/eller mobilitetshus får prövas i framtiden och då vägas mot markparkeringar. Konsekvenser för handeln i Gottsunda centrum bör utredas i samband med att sådana studier. Tidiga studier av spårvägsdragningen visar hur kantstensparkering ska

kunna rymmas längs stadsstråket/Hugo Alfvéns väg. Handikapparkeringar hanteras vid detaljplaneläggning och i bygglovskedet. Övergripande riktlinjer för parkeringstal kompletterat med ambition om hållbart resande ger riktning för antalet parkeringsplatser på ett generellt plan.

Eventuell avgiftsbeläggning av parkeringar hanteras inte av planprogrammet. God tillgång till Gottsunda centrum för såväl gående, cyklister som per kollektivtrafik och bil ska säkras i utformningen.

Synpunkter privatpersoner

Kommunen har en rad visioner om att begränsa bilar vid nybyggnad av bostäder men förefaller inte ha en enda vision om hur befolkningen i området får en annorlunda fördelning.	
Ej färre parkeringsplatser vid handel och centrum. Befintliga parkeringsplatser vid Gottsunda centrum ska inte byggas bort. Utan de har inte Gottsunda centrum någon fördel mot Uppsala centrum. Det finns redan behov för större parkeringar än vad som finns.	4 pers
Parkeringsytan närmast Gottsunda kyrka bör finnas kvar eftersom behov är stort.	
Det är orimlig planering att varje parkeringsplats från Gottsunda centrum till Cellovägen och Gitarrvägen skall bebyggas.	
Emot parkeringsplatser under tak. Blir inte jämställen.	
Befintliga parkeringsplatser ska inte byggas bort generellt.	
Det är inte positivt att ni planerar att bygga höghus med parkeringsgarage i källaren på de nuvarande parkeringarna (tex Oscars Arpis väg)	
Mobilitetshubbar och mobilitetstjänster i stadsdelar. Finns dessa anläggningar och hur fungerar de i praktiken? Sådan praktisk information saknas.	

Förvaltningens kommentarer:

Planprogrammet har en tydlig social ambition. Förslagets ambition är bland annat att det finnas ett mer varierat utbud av bostäder i olika storlekar och prisnivåer och med olika upplåtelseformer i Gottsundaområdet. Detta är en strategi för att minska segregationen i området.

Angående generellt att bygga på parkeringar och införandet av mobilitetshus, se förvaltningens kommentarer ovan under *Instanser*.

Angående förslag till att bygga på parkeringar på mark som ägs av bostadsrättsföreningar, se förvaltningens kommentarer under *Synpunkter på markanvändning och utformning – Elfrida Andréas väg/Instanser* ovan.

Mobilitetshus är ett slags byggnad med flera funktioner som ska underlätta god mobilitet. Den ligger med fördel i kollektivtrafikknutpunkter för att underlägga byten mellan olika trafikslag och kan innehålla parkeringar för bilar (privatägda, allmänna, bilpooler), cykelparkeringar och andra funktioner som cykelverkstad och andra funktioner kopplat till resande. Ett mobilitetshus kan också vara en del av en byggnad som rymmer helt andra funktioner som bostäder och verksameter.

Social hållbarhet/Social infrastruktur – boende för olika grupper

Synpunkter instanser

Det skulle vara intressant att på någon av de angivna tomterna i närheten av centrum uppföra ett gemenskapshus för äldre personer som inte är i behov av vård dygnet runt. Eventuellt kan upplåtelseformen vara olika i olika hus. Hyresnivån måste anpassa både parboende och ensamboende. Parkeringsplatser bör finnas. Huset kan vara ganska stort, en eller flera huskroppar med tillgång till matsal genom inre förbindelser	SPF Seniorerna i Gottsunda
Man har uppgett att Gottsunda ska vara en stadsdel för alla åldrar. Då ska kommunen göra en inventering hur många olika boenden det behövs för befolkningen och kräva att byggbolagen levererar de bostäder som behövs. Vi anser att man ska bygga äldreboende men också bostäder för äldre som nu bor i villor och lägenheter T.ex. gemenskapshus.	SPF Seniorerna Sunnersta
Vi finner förutsättningarna goda för ett gemenskapshus för äldre. Detta hus bör samlokaliseras både med särskilt boende, med anpassat boende, med hälsovård och hemtjänst.	Uppsala Pensionärsföreningars samarbetsråd
I planprogrammet nämns att stor hänsyn behöver tas till de boendes socioekonomiska förutsättningar för möjlighet till kvarboende. Äldreförvaltningen vill understryka vikten av denna ambition också förverkligas i praktiken. När det gäller nybyggnation finns ur ett äldre perspektiv ett särskilt behov/efterfrågan av mindre och billigare hyresrätter.	Äldrenämnden
Behov av nytt vård- och omsorgsboende förväntas uppstå först under etapp två och tre av utbyggnaden. Det är därför viktigt att i tidigt skede reservera mark för detta ändamål.	Äldrenämnden

Förvaltningens kommentarer:

Planprogrammets intention är att komplettera Gottsundaområdet med upplåtelseformer, bostadstyper, bostadsstorlekar och prisnivåer som idag är underrepresenterade. En ökad bredd av olika lägenhetsstorlekar ska säkras både i samband med nybyggnation och om möjligt även eftersträvas i samband med upprustning av det befintliga bostadsbeståndet. Planprogrammet är inte juridiskt bindande vilket innebär att det inte går att styra vad som ska byggas men planprogrammet är ett underlag för kommande detaljplanering av Gottsundaområdet. Under detaljplanearbetet fattas det beslut om antal bostäder, placering och utformning av bostäder, höjder med mera. I planprogrammet hanteras inte lokalisering av specifika verksamheter och funktioner på kvartersmark.

Kommunen ansvarar för planeringen av vård- och omsorgsboenden och detta sker löpande i den kommunala planeringen. Det är viktigt att behovet av mark för vård- och omsorgsboenden tydliggörs i den fysiska planeringen.

Synpunkter privatpersoner

Jag är lite oroad över antalet planerade vårdplatser för LSS (ej tillräckligt med planerade platser till år 2050)	
---	--

Förvaltningens kommentarer:

Planprogrammet hanterar inte behovet av vårdplatser men planprogrammet möjliggör för ny bebyggelse som bland annat kan innebära att vårdplatser enligt LSS möjliggörs

Social hållbarhet/Social infrastruktur – bostäder i olika typer, storlekar, prisnivåer och upplåtelseformer

Synpunkter instanser

Hälften av utbygganden och förtätningen bör vara hyresrätter där människor har råd att bo.	Hyresgästföreningen
Genom en bredare blandning skapas bra förutsättningar för att generera en rörligare marknad med behövliga flyttkedjor. Därav är det mycket viktigt att även hyresrätter nyproduceras.	Uppsalahem
För att möjliggöra differentierade prisnivåer i ett bredare spann bör programmet belysa och ge stöd till hur och var prisrimliga nyproducerade bostäder kan och ska åstadkommas.	Uppsalahem
Uppsalahem ser det som viktigt att programmet är flexibelt och öppet för förändringar i det befintliga bostadsbeståndet över tid.	Uppsalahem

Förvaltningens kommentarer:

Planprogrammet i sin helhet siktar till att skapa integrerade miljöer, där olika grupper av människor ska kunna bo och verka, samt träffa varandra och bilda granngemenskap. Genom variation i prisnivåer, upplåtelseformer och bostadsstorlekar skapas möjligheter för ett varierat utbud av verksamheter och bostadsmiljöer som ger fler möjlighet att bo kvar eller bosätta sig i Gottsundaområdet. Planprogrammet beskriver behovet av att säkra rimliga hyror efter ombyggnation för att skapa möjlighet till kvarboende och att minimera risken för att människor inte har råd att bo kvar efter renovering.

Frågan om hur prisrimliga bostäder kan åstadkommas hanteras inte i planprogrammet. Det är en genomförandefråga. Planprogrammet handlar de fysiska ramarna för fortsatt utveckling av Gottsundaområdet på en övergripande nivå. Nya hyresrätter med lägre hyresnivå bedöms kunna tillföras i andra delar av Uppsala för att bidra till ökad blandning och minskad segregation men samtidigt kan hyresbostäder med lägre priser självklart tillkomma även i Gottsundaområdet vilket framgår av programmet.

Uppsalahems synpunkt om att programmet även bör ge stöd för prisrimliga nyproducerade bostäder är viktig och bör hanteras genom en kontinuerlig diskussion mellan Uppsalahem och stadsbyggnadsförvaltningen i genomförandet av planprogrammet rörande arkitektonisk kvalitet och omfattning av lokaler i bottenvåningar.

Nu gällande riktlinjer för bostadsförsörjning anger att minst 30 procent av bostäderna som byggs i Uppsala ska vara hyresrätter. I samma riktlinjer står även att en ökad blandning av upplåtelseformer ska eftersträvas. I centrala delarna av Gottsunda och Valsätra är 85 procent av bostäderna hyresrätt och i Gottsundaområdet totalt 68 %. Uppdelningen mellan upplåtelseformer i Gottsundaområdet idag bedöms vara väl stor. Ambitionen är att tillföra en större andel bostadsrätter och äganderätter i Gottsundaområdet men delar av nybyggnationen kan även vara i hyresrättsform. Samtidigt kan marknadsläget kräva att man inte är helt låst vid den principen vid varje tillfälle. En flexibilitet kan krävas för att möjliggöra önskvärd utbyggnadstakt, se vidare under avsnittet *Förvaltningens förslag till revideringar av planen som inte beror av yttranden – med kommentarer*.

För att upprätthålla en flexibilitet för framtida planering föreslår programmet inte var olika upplåtelseformer eller boendeformer ska lokaliseras. Fortsatt arbete får visa detta. På privat mark kan inte kommunen styra vilken upplåtelseform som nybyggnationen har. Förändringar i det befintliga beståndet kommer mycket riktigt påverka förutsättningarna vilket är en annan anledning till att programmet inte föreslår var olika boendeformer ska lokaliseras.

Synpunkter privatpersoner

Billiga bostäder bör inte byggas i Gottsunda. Det skulle cementera områdets problemkaraktär för gott.	
Skillnader på volymer och upplåtelseformer där (Gitarren) kan inte kallas för respektfullt möte.	2 pers
Det är olyckligt att blanda olika typer av områden alltför nära varandra.	
Prisrimliga bostäder behövs då inte alla har råd att hyra/köpa nyproduktion. Priser för hyreslägenheter bör regleras/sänkas.	5 pers

Förvaltningens kommentarer:

Angående prisrimliga bostäder se förvaltningen kommentarer under *Instanser* ovan.

Generellt kan en blandning av bostäder med olika upplevelseformer bidra till minskad segregation.

Angående kvarteret Gitarren, se förvaltningen kommentarer och förslag till revideringar under avsnittet *Synpunkter på markanvändning och utformning – Elfrida Andrées väg* ovan.

Social hållbarhet/Social infrastruktur – trygghet, trivsel och tillgänglighet

Synpunkter instanser

Den planerade förtätningen kommer leda till att minskad trygghet genom att väsentligen öka trafik genom området t.ex. via Slädvägen. Vi ser därför att planprogrammet borde verka för att bibehålla den trygghet som redan finns i området.	Bäcklösa dalens villaägaförening
Det är vilseledande att betrakta i princip hela området som otryggt.	Malma Södra Samfällighet
Förvaltningen understryker vikten av att man vid anpassning av rörelsestråk och mötesplatser inom planområdet tar nödvändig hänsyn till personer oavsett funktionsförmåga, inkluderat personer med kognitiva funktionsnedsättningar.	Omsorgsförvaltningen
Det är också viktigt med tillgång till lättåtkomlig och tillgänglighetsanpassad allmän service i närmiljöer.	Omsorgsförvaltningen
Skall man förnya och komplettera en stadsdel måste samtlig befintlig bebyggelse göras mer tillgänglig. Bra utemiljöer nära huset är en förutsättning. Det måste finnas uterum med grönska och uteplats att sitta på och umgås med andra. Tidigt i planprocessen måste krav ställas på tillgänglighet och bra utemiljöer – bygglagstiftningen är inte tillräcklig	Uppsala Pensionärsföreningars samarbetsråd
Gångavstånd till närservice, busshållplats och till handikapparkering måste finnas.	Uppsala Pensionärsföreningars samarbetsråd

Förvaltningens kommentarer:

Programmet beskriver att miljöer görs tryggare. Det betyder inte att hela Gottsundaområdet är otryggt. Trygghet är en subjektiv känsla och människor upplever platser på olika sätt och platser som vissa upplever som trygg upplevs som mindre trygga av andra.

Målsättningen är att nybyggnation ska bidra till ökad trygghet på såväl övergripande nivå som på områdesnivå. Kommunen planerar för trafiksäkrmiljöer och vid nybyggnation ska befintliga problem med trafiksäkerhet åtgärdas.

Kommunen arbetar kontinuerligt med tillgänglighetsfrågor i alla anläggningsprojekt. Den blandning av funktioner och ett förstärkt kollektivtrafiknätverk som planprogrammet beskriver siktar bland annat till

att minska avstånden och öka tillgänglighet till handel och service, Gottsunda centrum och dess regionala funktioner. Utformning av utemiljöer och rörelsestråk och tillgänglighet hanteras mer ingående i detaljplaneskedet.

Synpunkter privatpersoner

Innan fler bostäder byggs över huvudtaget i Gottsunda och Valsätra måste säkerheten, tryggheten och social stabilitet ska öka väsentligt. En lokal polisstation måste byggas i Gottsunda.	2 pers
Idag känner sig många (speciellt unga tjejer) sig inte säkra om man behöver handla på Ica i Gottsunda centrum på kvällar. Bandstolsvägen är ett problemområde.	2 pers
Det går inte att bygga bort otrygghet med förtätning. Otrygghetsproblem och brottslighet fordrar andra åtgärder. Det är inte klart på vilket sätt de socioekonomiskt svagare grupperna skulle kunna få bättre av att området utsätts för en hård exploatering. Det saknas underlag som visar att förtätningen kan öka tryggheten. Är det inte snarare när man bygger tätt som otryggheten ökar?	11 pers
Trygghet är god runt Kälkvägen och Slädvägen även kvälls- och nattetid.	3 pers
Den tänkta nya bebyggelsen skapar otrygghet för de som är redan bosatta i området längs med Slädvägen.	2 pers
"Skogsdungar skall bort, skog gallras för ökad trygghet" Att försöka koppla skog till kriminalitet och oroligheter är väldigt lågt.	
För att öka tryggheten och trivseln kan man som konkret åtgärd ta bort samlingar av bänkar vid entréer. Att jobba med ljusdesign. Att man funderar över hur man kan få fler kvinnor att vistas utanför hemmet.	2 pers
Vi anser att ungdomskriminalitet i förhand ska bekämpas med åtgärder som lämpliga utbildningssatsningar inte stora byggprojekt.	2 pers
Polisen och stan ska fokusera på att minska kriminalitet.	2 pers
Socialproblem som finns idag i Gottsunda och Bandstolen borde åtgärdas innan man satsar på ny bebyggelse där som ger nya problem. Infrastruktur för befintlig befolkning måste lösas innan nya boende kommer.	27 pers

Förvaltningens kommentarer:

Beslut om att polisstationer ska tillkomma hanteras inte i planprogrammet.

Planprogrammets ambition är en utveckling som ska kunna bidra till ökad trygghet såväl vid Gottsunda centrum som vid Bandstolsvägen genom stadsutveckling. Vid sidan av fysisk planering behövs även andra insatser för att komma till rätta med de utmaningar som finns i Gottsundaområdet idag. Förutom nybyggnation behövs olika typer av sociala insatser och insatser av exempelvis fastighetsägare och polis. Hela kommunen arbetar för Gottsundas utveckling med allt ifrån socialtjänsten till kultur- och föreningsverksamhet och satsningar på skolan. Detta hanteras till viss del i handlingsplanen för Gottsunda/Valsätra.

Planprogrammets huvudsyfte är att skapa en struktur för stadsutveckling som kommer att ske de kommande 40 åren i denna del av Uppsala. Ökad trygghet och trivsel är några av målen som satts upp i arbetet med planprogrammet och som ska genomsyra den fortsatta planeringen av Gottsundaområdet. Planprogrammet eftersträvar att skapa urbana miljöer där alla oavsett kön, etnicitet, religion, sexuell läggning ska känna sig trygga och bekväma att vistas i. Önskvärd riktning är att nybyggnationen ska bidra till ökad trygghet på såväl mikronivå som områdesnivå. Det är viktigt att det finns platser att kunna vistas och umgås på, men det är också viktigt att detta inte hämmar människors möjligheter eller vilja till rörelse och vistelse.

Trygghet är en subjektiv känsla och människor upplever platser på olika sätt och platser som vissa upplever som trygg upplevs som mindre trygga av andra. En effekt av att tillföra ny bebyggelse med bostäder och verksamheter är att det leder till att fler människor rör sig i ett område och därmed kommer fler ”ögon” finnas vid till exempel viktiga rörelsestråk.

Det är inte självändamål att bygga i skog. Gallring av igenvuxna grönområden och ökad belysning är väl beprövade sätt att öka upplevd trygghet i grönområden. Sådana insatser avgörs inte i planprogrammet.

Polisen tillsammans med kommunen arbetar för att minska kriminalitet. Ett sätt är att förstärka positiva relationer, beteenden och aktiviteter. Avgörande förebyggande faktorer för minskad kriminalitet är förmodligen god utbildning och sysselsättning som framförs i ett yttrande. Frågor som rör utbildning hanteras till viss del i handlingsplanen Gottsunda/Valsätra.

Vissa av synpunkterna ovan har också hanterats inom ramen för arbetet med handlingsplanen. Dessa synpunkter är samlade under rubriken *Synpunkter som bemöts i särskild ordning inom ramen för arbetet med Handlingsplanen för social hållbarhet* nedan.

Social hållbarhet/Social infrastruktur – segregation

Synpunkter privatpersoner

Förtätning är inte lösning till integrationsproblem. Satsningar till områdets skolor och förskolor kan bidra till att minska segregation.	2 pers
Idag finns det en välfungerande integration i Valsätraskolan där elever från både Valsätra och Gottsunda går, förstör den inte.	2 pers
Det vore bra att inte säga nödvändigt för integrationen och samhällsutvecklingen, att de bostäder som upprättas i detta villaområde görs till hyresrätter med överkomliga hyror som kan bidra till att blanda upp boendegrupperna.	

Förvaltningens kommentarer:

Endast förtätning i sig löser inte integrationsproblem. Stadsutveckling kan inte på egen hand lösa sociala problem. Men när förtätning sker ska hänsyn tas till förutsättningar och problem och strävan är då att bidra till en minskad segregation. Steg i denna riktning är att blanda upplåtelseformer och att blanda funktioner så att fler människor med olika socioekonomiska förhållanden möts.

Skolor är mycket viktiga platser där barn av olika åldrar och med olika socioekonomiska förutsättningar möts och umgås. Skolorna och förskolorna i området är mycket viktiga för att bidra till en positiv utveckling och minskad segregation. I planprogrammet beskrivs vikten av skolor som integrerande mötesplatser, men det är i det fortsatta arbetet utanför planprogrammets ramar som förändringarna sker. Programmet ger de fysiska ramarna på en övergripande nivå för hur Gottsundområdet kan utvecklas. Det är mycket viktigt att beakta och stärka de positiva krafter som finns i området varav några är områdets mycket välfungerande högstadieskolverksamheter. Mycket av integrationsarbetet kan och bör göras i skolverksamheten, såsom blandade klasser och aktivitetsgrupper med mera.

Om blandning av upplåtelseformer se förvaltningens kommentarer under avsnittet *Social hållbarhet/Social infrastruktur – bostäder i olika typer, storlekar, prisnivåer och upplåtelseformer* ovan.

Social hållbarhet/Social infrastruktur – barnperspektiv, äldreperspektiv och andra perspektiv

Synpunkter instanser

Genomgående saknas ett äldreperspektiv	Uppsala Pensionärsföreningars samarbetsråd
Förvaltningen saknar dock ett uttalande och konkretisera äldreperspektivet i programmet och den tillhörande handlingsplanen.	Äldrenämnden

Förvaltningens kommentarer:

Specifika sektorsperspektiv belyses inte i planprogrammet. Planprogrammet representerar en avvägd helhetslösning som inbegriper barn- och äldreperspektiv och som ska fungera för alla

Synpunkter privatpersoner

Att involvera barnen tidigt, lyfta deras åsikter och gör dem delaktiga i utvecklingen av deras eget närområde ser jag som en oerhört viktig del av satsningen på Gottsunda.	
Vi vill ha träd, skog, kullar, gräs och hagar som ger oss syre! Inga konstiga eller konstgjorda lekplatser!	25 personer (barn)
Skogsdungen väster om Slädvägen är viktig utifrån ett barnperspektiv också. Den utgör den enda bit natur som många barn i området kan nå utan att korsa en bilväg.	2 pers
Förtäta inte på grönområden där barn växer upp.	2 pers
Barriären för barn mot El. Andrées väg bör bevaras på något sätt. Behålla diket för lokalt omhändertagande av dagvatten.	

Förvaltningens kommentarer:

Det har genomförts ett antal dialoger med olika målgrupper i Gottsundaområdet i samband med planprogrammet. Vissa dialogtillfällen fokuserade endast på barn och unga. Resultaten från dialogerna utgjorde utgångspunkterna för planprogrammets förslag. Det kommer att ges fler möjligheter till delaktighet i kommande skeden i planeringsprocessen.

Gottsundaområdet kommer fortsätta ha god tillgång till bostadsnära natur och större grönområden även när det kommer byggas i området. I framtiden kommer det att finnas både natur och fina lekplatser.

I de områden längs Elfrida Andrées väg som föreslås utvecklas med bebyggelse kommer det planeras för en trafiksäker stadsmiljö.

Angående naturmarken mellan Slädvägen och Hövägen respektive skogen mellan kvarteret Gitarren och Elfrida Andrées väg, se förvaltningens kommentarer under avsnittet *Synpunkter på markanvändning och utformning– Slädvägen/Instanser* respektive under avsnittet *Synpunkter på markanvändning och utformning – Elfrida Andrées väg*.

Social hållbarhet/social infrastruktur – mötesplatser och verksamheter

Synpunkter instanser

Hyresgästföreningen anser slutligen att kommunen dessutom borde bygga samlingslokaler där alla boende kan träffas och umgås utan att det kostar.	Hyresgästföreningen
--	---------------------

Förvaltningens kommentarer:

Planprogrammet hanterar inte frågor om specifika funktioner som samlingslokaler. Det blir aktuellt i ett senare planeringsstadium.

Synpunkter privatpersoner

Samnyttjandet måste planeras på ett bra sätt för att inte skapa fler konflikter.	2 pers
Alla visioner om mötesplatser. Vad har ni för belägg att alla dessa behövs. Vilka ska träffas på mötesplatserna? Den visionen eller snarare informationen saknas.	

Förvaltningens kommentarer:

Förvaltningen instämmer i att samnyttjanden bör planeras så att konflikter undviks. Planprogrammet hanterar inte frågor som samnyttjande av lokaler på den konkretiseringsnivån.

Genom att planera för mötesplatser är ambitionen att främja möten mellan människor. Det är viktigt att möjliggöra för människor att träffas för att öka förståelsen för andra människor. Den fysiska planeringens bidrag till detta är att skapa en mångfald av platser som är attraktiva att passera eller vistas på. Fler människor kommer att bo och röra sig i Gottsundaområdet i framtiden och fler platser än vad som finns idag kommer att behövas. Mötesplatser bidrar till att olika grupper i olika ålder, kön och med olika socioekonomiska förutsättningar möts vilket kan bidra till att minska polarisering och segregation samt till att öka sammanhållning och integration.

Social hållbarhet/social infrastruktur – arbetsplatser

Synpunkter privatpersoner

Spårvägen behöver utrymme för uppställning av fordon (vagnhall) och teknisk service/underhåll. Dessa kan med fördel placeras nära Gottsunda.	
--	--

Förvaltningens kommentarer:

Frågor lokalisering av teknisk service/underhåll hanteras inom ramen för kommunens och Regionens arbete med spårväg.

Skolor och förskolor

Förvaltningens förslag till revideringar

Programmet bör kompletteras med ytterligare ett område som pekas ut som lämpligt för skol- och förskoleområde. Detta bör förläggas söder om korsningen mellan Gottsunda allé och Elfrida Andréés väg.

Synpunkter instanser

Planprogrammet ska tydligt ange att samtliga tillkommande förskolor och skolor ska ha väl tilltagna friytor av hög kvalitet som stimulerar till hälsosam lek och lärande, i linje med Boverkets rekommendationer.	Miljöförvaltningen
Utbildningsnämnden prioriterar att de yngsta eleverna ska ha nära till sin skola vilket gör att nya skolor måste kunna ta emot elever från alla stadier inom grundskolan, sett över ett längre tidsperspektiv.	Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden bedömer att ytterligare tomter för förskolor och grundskolor behöver planeras in i planprogrammet för Gottsundaområdet. Om inte annat för att reservera för framtida behov, likt den mark som föreslås reserveras för större arbetsplatser.	Utbildningsnämnden
Lokaler för planerad idrottsundervisning samt för spontanidrott både inomhus och utomhus behöver ses över. Utbildningsnämnden vill betona att små och mellanstora idrotthallar ofta är tillräckliga för elevernas idrottundervisning.	Utbildningsnämnden
En ökning av skolans tomtytan behövs om flera elever ska gå i befintliga, men utökade, lokaler. Förvaltningen ser inte att en förtätning av befintliga skolor är realistiskt alternativ men välkomnar en fortsatt, förvaltningsövergripande, utredning för att fördjupa kunskapen om vilken befintlig kapacitet förskole- och skoltomter har avseende om- och tillbyggnad samt om det finns behov av ytterligare lägen för förskola/skola inom och utanför programområdet.	Utbildningsnämnden
Ett ökat elev antal har hittills i stor utsträckning lösts genom förtätning i befintliga lokaler, men framöver kommer det inte längre vara möjligt. Det kommer att vara en utmaning att matcha byggandet och lokalutnyttjandet med barn- och elevtalsutvecklingen för att undvika lokalbrist.	Utbildningsnämnden
Utbildningsnämnden ser att barns och elevers friytor måste bevakas i hela planprocessen.	Utbildningsnämnden

Förvaltningens kommentarer:

Kommunen utreder för närvarande vilka ytnormer som ska gälla. Resultatet kommer att vara styrande både för storleken på utemiljön samt kvaliteten på denna. Det finns inte beslut om att kommunen ska arbeta exakt i enlighet med Boverkets rekommendationer. Gottsundaområdet ska utvecklas till en stadsnod och friyta för förskolor och skolor behöver hanteras samtidigt som andra intressen tillgodoses. Överlag har skolorna god närhet till park och samnyttjande kan tillämpas för god användning av såväl parker som skolgårdar och delar av skolbyggnader över olika tider på dygnet och veckan. En bedömning av om ytkrav på utemiljö kan frångås kan eventuellt komma att göras om en skola ligger intill ett grönområde som kan användas av skolan.

Skolorna anpassas i beställningsskedet till flexibelt utnyttjande eller till de årskurser, som ska finnas i skolan. Det avgörs av Utbildningsnämnden själv.

Programmet är tänkt att förverkligas under lång tid. Utbyggnadsmöjligheter på befintliga tomter av såväl förskolor som grundskolor behöver prövas och bedöms möjliga utan att kvaliteten vare sig inne i byggnaderna eller i utemiljön behöver få negativa konsekvenser. Programmet är tänkt att förverkligas under lång tid och detta får prövas i varje enskilt fall. Många befintliga förskoletomter är stora men dåligt utnyttjade då förskolebyggnaden, som är i en våning ligger i mitten av tomten. Dessa tomter behöver få ett bättre utnyttjande. En del av det nya förskolebehovet kommer att tillgodoses i bottenvåningar på flerbostadshus. För att säkra att det finns tillräckligt med mark för skolor och förskolor i Gottsundaområdet bör programmet kompletteras med ytterligare ett område som pekas ut som lämpligt som skol- och förskoleområde. Detta bör förläggas söder om korsningen mellan Gottsunda allé och Elfrida Andrées väg. Under planprogrammets förverkligande kommer skolbehovet studeras närmare och eventuella ytterligare tomter sökas inom området eller i dess närhet.

Idrott och fritid önskar samtidigt fullstora idrotthallar för att tillgodose föreningslivets behov. Vem som finansierar vad behöver bestämmas. Detta görs dock inte inom ramen för arbetet med planprogrammet. Idrotthallar ska även tillgodose behovet från föreningslivet. Översiktplanen anger att investeringar ska samordnas genom att exempelvis möjliggöra en flexibel användning eller samutnyttjande mellan olika

verksamheter. Av kommunens Mål och budget för 2018-2020 framgår att lokallösningar mellan olika verksamheter ska utvecklas med strävan att minska lokalkostnaden per invånare. Hur spontanidrottsplatser kommer att se ut och utrustas beslutas i senare skede.

Matchning av bostadsbyggandet och utnyttjandet av befintliga lokaler samt byggande av nya lokaler kommer att ske inom ramen för kommunens arbete med lokalförsörjning.

Synpunkter privatpersoner:

Var ska Valsätraskolan personal parkera sina bilar?	2 pers
En yta bör avsättas för en framtida gymnasieskola.	
Var ska eleverna gå i skola vid en förtätning?	2 pers
Fler förskolor behövs i Gottsunda eftersom det är idag svårt att få förskoleplats.	
I hörnet av Bernadottewägen Hugo As väg ligger en förskola (Hugo Alfvéns förskola?). Den har ett fantastiskt läge. Den har skog och bergknallar vägg i vägg. Ett drömläge för en pedagog och för barnen. Spara detta hörn av kvarteret.	

Förvaltningens kommentarer:

Om skolan byggs ut innebär inte det att samtliga parkeringsplatser försvinner. Vid tillbyggnad av befintliga förskolor och skolor samt vid nybyggnation kommer Parkeringstal för Uppsala antagen av plan- och byggnadsnämnden 2016-10-27 att tillämpas.

Valsätraskolan kommer i framtiden att ligga i mycket nära anslutning till en hållplats för kapacitetsstark utvecklad kollektivtrafik (spårväg) och förutsättningarna för hållbart resande till och från Valsätraskolan för såväl elever som lärare kommer därför att vara mycket god.

Gottsunda-Valsätra- Ultuna är en av stadens i översiktplanen utpekade 4 stadsnoder. Stadsnoderna är tänkta att kunna utvecklas som regionala och lokala centrum och utgöra knutpunkt för många servicefunktioner, bland annat större skolor, till exempel en gymnasieskola. I eller i närheten av Gottsunda centrum kan vara en lämplig lokalisering för gymnasium.

Fler skolplatser behöver tillkomma både genom att skolorna i området byggs ut samtidigt som nya skolor byggs. Programmet innebär både utbyggnad av befintliga förskolor/förskoletomter och byggande av nya förskolor.

Eftersom det finns gott om naturmark i och runt Gottsundaområdet finns goda möjligheter att lokalisera förskolor i lägen där det finns skog och kuperad terräng med berg i dagen. Om och var mindre naturpartier sparas avgörs i detaljplaneskedet.

Fritid, kultur och idrott – allmänt om behovet

Synpunkter instanser

Understryker vikten av kontinuitet för utvecklingen av Gottsunda Kulturhus och att en planerad rivning kan verka hämmande för verksamheten i nuläget.	Kulturförvaltningen
Kulturförvaltningen kan se fördelar med ett synligare läge för verksamheterna i Gottsunda Kulturhus. Men ska verksamheterna flyttas i framtiden vill förvaltningen understryka vikten av att de fortsättningsvis hålls samman för att kulturverksamheten ska kunna bedrivas optimalt. I dans- och teaterlokalen, som räknas till en av Sveriges främsta i denna kategori, är stora investeringar gjorda som ännu inte är avskrivna. Eftersom en ekonomisk	Kulturförvaltningen

analys av kostnader och hur dessa ska täckas inte föregått förslaget vill kulturförvaltningen avstryka det.	
---	--

Förvaltningens kommentarer:

Planerna på att flytta kulturverksamhet närmare hållplatsen är en långsiktig tanke och i samband med en större utveckling av Gottsunda centrum får de ekonomiska förutsättningarna för en optimal disposition av verksamheter och nybyggnation i centrumområdet undersökas närmare. Den nya gatukopplingen österut skulle innebära en mer stadsmässig struktur i området och en ökad tillgänglighet till Gottsunda centrum. Detta behöver hanteras i nästa steg inom genomförandet av planprogrammet. Planprogrammet anger en möjlig vision i ett "år 2050-perspektiv".

Synpunkter privatpersoner

Binda ihop det befintliga elljusspåret i Norbyskogen (Trädgårdsstadsspåret) med Gottsunda längs natur på södra sidan av Hugo As väg.	
Inom Gottsunda bör det finnas planerade gröna slingor av olika längd som knyter ihop områdets delar. Helst tänkta för idrottsföreningarnas motionsrundor, pensionärsföreningarnas aktivitetspromenader, regionens hälsostigar och vardagsmotionärer.	
Att bygga parker med möjlighet till motion kommer definitivt att avhjälpa dessa oroliga ungdomar.	2 pers

Förvaltningens kommentarer:

Södra sidan av Huga Alfvéns väg kommer, liksom den norra sidan av gatan att utvecklas till en stadsmiljö, se vidare under förvaltningens kommentarer under avsnittet *Om att bygga nya bostäder i Gottsundaområdet och det stora antalet bostäder – Generellt/Instanser* ovan. Ett nytt elljusspår i det läget är därför inte möjligt. Det finns sannolikt andra platser att förlägga nya elljusspår i.

Den grönstruktur som planeras finnas kvar i Gottsundaområdet kan rymma en mängd olika funktioner och möjligheter till aktiviteter. Vilka dessa är avgörs inte i planprogrammet utan i annan ordning i senare skeden. I de parker som finns i Gottsunda finns goda möjligheter att skapa olika slags miljöer som stimulerar till motion.

Fritid, kultur och idrott – specifika platser och önskemål

Synpunkter privatpersoner

Det vore bra om det fanns fler fritidsgårdar i området och även för de som är över 18 år.	
Det behövs fler platser och aktiviteter för barn och ungdomar i Gottsundaområdet, såsom lekland, badhus, innebandy.	2 pers
Det behövs en stor inomhus lekland i Gottsunda.	2 pers
Det behövs fler lekplatser vid flerfamiljsbostadshus samt i närhet av Gottsunda centrum och inte i Gottsunda gipen till exempel.	
Stadsateljéer som i Reggio Emilia i norra Italien blir stor gemensamma mötesplatser i samhället där barnen och deras arbete och tankar är i centrum. Tänk om barnen i Gottsunda skulle kunna få vara med och utveckla en sådan verksamhet mitt i Gottsunda centrum.	
Kvinnogym eller idrottsaktiviteter bara för kvinnor behövs i Gottsunda.	2 pers
Det finns en stor brist på lokaler och platser för samling och aktivitet, speciellt för områdets muslimska kvinnor.	274 personer (namnlista)

Gottsundas muslimska kvinnor önskar att Gottsundabadet tilldelar dem en viss tid under veckan där det endast är tillåtet för kvinnor på badet. Förslagsvis tidiga helgmorgonar.	274 personer (namnlista)
Det behövs fler aktiviteter för bildningssyfte i Gottsunda.	274 personer (namnlista)
Vi vill att kommunen omprövar sitt förslag om byggnationen på grusplanen med fotbollsmål och skridskobana intill August Södermansväg.	23 personer (namnlista)
Rör inte Monika Zetterlunds park med tillhörande fotbolls/skridis.	2 pers
Kulturlivet i Gottsunda är enormt viktigt och bra.	
Vi avser att sätta igång ett projekt för ett muslimskt kulturellt centrum för utbildning och integration samt religiösa andakter. Därför önskar vi från kommunen att allokera land till försäljning för detta projekt.	274 personer (namnlista)

Förvaltningens kommentarer:

Synpunkter om behovet av fritidsgårdar, aktiviteter för barn som till exempel inomhuslekland, kvinnogym och andra typer av lokaler och tillgång till lokaler för specifika ändamål behandlas inte i planprogrammet. Vissa av dessa synpunkter, som till exempel avsikten att sätta igång ett projekt för ett muslimskt centrum för utbildning och integration samt religiösa andakter hanteras av kommunledningskontorets arbete med handlingsplanen för Gottsundaområdet. Se avsnittet *Synpunkter som bemöts i särskild ordning inom ramen för arbetet med Handlingsplanen för social hållbarhet* nedan. På grusplanen och Monica Zetterlundspark föreslår förvaltningen att man ska pröva en förskola. Den får närhet till parken och ligger bra mellan villaområdet och skivhusområdet.

Fritid, kultur och idrott – rekreativsmöjligheter

Synpunkter Instanser

En första prioritet när det gäller Gottsundas fortsatta utveckling är att tillståndet som särskilt utsatt område åtgärdas före alla andra åtgärder. Föreningen anser att kulturen kan ges en avgörande stor roll vid förnyelsen av Gottsunda. För detta krävs en samordnad satsning och finansiering på Uppsala kommun och Region Uppsala. Det behövs en markant kulturinvestering i Gottsunda tex i form av ett karaktärsfullt kulturhus med en regional betydelse.	Föreningen Vårda Uppsala
--	--------------------------

Förvaltningens kommentarer:

Stora insatser har gjorts i Gottsunda kulturhus. Kulturen är och kommer förhoppningsvis vara en stark kraft i utvecklingen av området och ambitionen med planprogrammet är att öka samhällsnärvaro och att bland annat kulturverksamhet ska sättas i första rummet och bli mer synlig än i dagsläget.

Synpunkter privatpersoner

Rekreativsmöjligheter ska värnas.	10 pers
Kommunen bör planera för aktiviteter ute i naturen. Det bör finnas information om natur, kultur och friluftsliv, guidade vandringar mm.	2 pers
Planer för utveckling av rekreativsområden, t.ex. elljusspår för motionärer både sommar och vinter, borde finnas. Anlägg ett elljusspår med motionsmöjligheter.	
Förslag till hästhagen med gulastigen efter Slädvägen istället för ny bebyggelse där.	

Det borde byggas något kombinerat för motionärer, kolonilotsägare och kultur- och naturintresserade i Gottsundagipen.	
---	--

Förvaltningens kommentarer

Planprogrammet beaktar rekreativsmöjligheterna i Gottsundaområdet. Tydligare stråk att röra sig i till fots och med cykel planeras som leder till omgivande större grönområden och tydligare entréer till de större gröna miljöerna runt Gottsundaområdet föreslås i planprogrammet. Synpunkter som rör önskemål om aktiviteter i naturområden, elljusspår och andra rekreativsfunktioner hanteras inte i planprogrammet.

Handel och övrig service

<p>Förvaltningens förslag till revideringar</p> <p>Programförslaget bör förtydligas så att det framgår att kartan där lägen för verksamheter i bottenvåningen är en exemplifierande illustration som bland annat visar var det kan vara relevant att överväga att skapa möjlighet för verksamheter i bottenvåningen.</p>

Synpunkter instanser

Den högsta prioriteringen innan planprogrammet beslutas bör vara att inrätta en permanent polisstation i Gottsunda.	Bäcklösa dalens villaägaförening
Ateljéverkstaden Retina skulle gärna se kunna expandera med större lokaler. Det finns stora många tomma lokaler i Gottsunda centrum	Förskoleområdena Gottsunda, Sunnersta, Ulleråker, Eriksberg och Eriksberg
Lokaler i bottenvåningarna föreskrivs på ett stort och spritt antal platser i övriga Gottsunda. Handelskammarens uppfattning är att ett tydligt fokus snarare måste ligga på själva Gottsunda centrum, och att lokaler därutöver måste begränsas till noder t.ex. vid hållplatslägen och där närservice av olika slag kan tänkas uppstå.	Handelskammaren i Uppsala län
Även med långsiktigt perspektiv behöver frågan om omvandling från bostäder till verksamhetslokaler kommer bli aktuell noggrant studeras.	Uppsalahem
Antalet nya lokallägen som pekats ut är mycket omfattande, även sett till den förväntade befolkningsökningen. Potentialen längs Musikvägen kan ifrågasättas.	Uppsalahem
Företrädesvis samlas lokalerna också i noder istället för utspridning på längre sträcka. Med "goda grannar" stöder verksamheter varandra.	Uppsalahem
Vi avstryker de delar av planprogrammet som påverkar och förändrar handels förutsättningar i Gottsunda och anser att det bör redovisas. För att revidering ska bli relevant behövs en djuplodande analys över framtidens handels- och tjänsteutbud, liksom en analys över behov för detsamma i Gottsundaområdet med omnejd.	Uppsala kommuns fastighetsaktiebolag
Först i slutet av presentationen skriver man att behovet av lokaler ska utredas i ett senare skede. Vi menar att detta måste göras innan genomgripande strukturella förändringar planeras och stadfästs. Det krävs en realistisk bild av hur utvecklingen ser sig för handel och service framöver. Vi menar att en handels- och konsekvensanalys gällande Gottsunda centrum är helt avgörande att genomföra innan stadsstråket längs Hugo A väg mot Gottsunda centrum gestaltas.	Uppsala kommuns fastighetsaktiebolag

Förvaltningens kommentarer:

Frågor om enskilda verksamheters lokalbehov och utveckling hanteras inte i planprogrammet. Beslut om polisstationer hanteras inte inom ramen för arbetet med planprogram.

Programmet visar en långsiktig utveckling med 5 000-7 000 nya bostäder fram till 2050 och det kommer därför att krävas en mängd ytor för verksamheter av olika slag fram till år 2050. I programmet avses en bred syn på verksamheter som innefattar även olika former av icke-kommersiella lokaler som skapar liv och rörelse – till exempel tvättstuga, cykelrum, föreningslokal med mera. Redan i dag finns en mängd verksamheter som ligger i mindre attraktiva lägen eftersom det inte finns "A-lägen". Lägena för verksamheter som illustreras ligger i strategiskalägen vid nya platsbilningar, entréer till områden och där stråk möts. När den struktur som planprogrammet visar på med nya bostäder och nya stråk med mera successivt växer fram får frågan om var lokaler för verksamheter i bottenvåningen ska möjliggöras avgöras i och med planläggning av bebyggelse på dessa i programmet utpekade strategiska platser. Programförslaget bör dock förtydligas så att det framgår att kartan där lägen för verksamheter i bottenvåningen är en exemplifierande illustration som bland annat visar var det kan vara relevant att överväga att skapa möjlighet för verksamheter i bottenvåningen.

En handelsutredning avseende Gottsunda centrum utförs av Uppsala kommuns fastighetsaktiebolag.

Synpunkter privatpersoner

Det bör skapas billigare hyror för småföretagare.	
Bättre klimat för småföretagare.	
Säkerställ att polisen sätter upp ett lokalkontor i Gottsunda med stark bemanning.	
Yta i Gottsunda planen bör reserveras för ett handelsområde för bygg, järn, färg, sport, kläder, el, rör, trädgård.	
SFI verksamhet måste förstärkas.	
Fler butiker borde finnas i Gottsundacentrum (som HM t.ex.)	
Med de problem UKFAB har idag med att hyra ut lokaler i Gottsunda centrum känns det inte riktigt genomtänkt att antalet affärslokaler ska öka drastiskt i området.	
Satsa mer på Gottsunda centrum som ett funktionellt affärscentrum med fokus på trygghet och bredd i utbud.	
Det är nödvändigt att lokaler för föreningslivet ingår i allt bostadsbyggandet.	

Förvaltningens kommentarer:

Gottsunda centrum är och avses förbli områdets kommersiella centrum. Den stora mängden bostäder som planeras i Gottsundaområdet fram till år 2050 och bortom det innebär att det kommer att finnas underlag även för verksamheter i bottenvåningar även på andra strategiska platser i Gottsundaområdet. Se även förvaltningens kommentarer under *Instanser* ovan.

Frågor om hyresnivåer och efterfrågan om typer av butiker eller specifika samhällsfunktioner i Gottsundaområdet hanteras inte i planprogrammet.

Lokaler för föreningslivet bör i rimlig omfattning ingå i bostadsbyggandet. Att inrymma sådana i kommersiella lokaler är inte rimligt.

Påverkan på miljö, hälsan och säkerhet - generellt

Förvaltningens förslag till revideringar

Planprogrammet bör kompletteras med en enkel sammanställning av hur nationella och regionala miljömål påverkas av ett genomförande av planprogrammet.

Synpunkter instanser

Länsstyrelsen anser att en översiktlig redovisning av miljömålen och hur planprogrammet påverkar dessa bör finnas. Länsstyrelsen anser att en sådan redovisning skulle underlätta bedömningen av planprogrammets inverkan på miljötillståndet nationellt och regionalt och kommunen bör överväga att redovisa detta i planprogrammet.	Länsstyrelsen
Förvaltningen upplever att den största vikten ligger på framför allt den sociala hållbarheten i planprogrammet, vilket är förståeligt, men vill påpeka att den ekologiska hållbarheten i form av en god bebyggd miljö behöver utredas mer och få större tyngd i planprogrammet. Hur närnaturens värden ska bevaras och stärkas, vart fördröjningar och rening av dagvatten ska ske och hur buller och luftkvaliteten påverkas av en så kraftig utbyggnad av området är centrala frågor som behöver klargöras innan planprogrammet kan antas.	Miljöförvaltningen
Önskvärt att använda liknande struktur för hur man inom planområdet ska hanteras miljöfrågorna som de gjordes i planprogrammet för Eriksberg och Ekebydalen.	Miljöförvaltningen

Förvaltningens kommentarer:

Planprogrammet bör kompletteras med en enkel sammanställning av hur nationella och regionala miljömål påverkas av ett genomförande av planprogrammet.

Angående den ekologiska hållbarheten se under rubriken *Naturmiljö-Generellt/Instanser* ovan. Angående dagvatten se förvaltnings kommentarer under avsittet *Teknisk försörjning – dagvatten/Instanser* nedan. Angående luft och buller se förvaltningens kommentarer under avsnitten *Påverkan på miljö, hälsan och säkerhet – luftföroreningar* samt *Påverkan på miljö, hälsan och säkerhet – buller* nedan.

Planprogrammet för Gottsundaområdet har annat fokus än planprogrammet för Eriksberg. De sociala aspekterna är i fokus i detta planprogram och strukturen på planprogrammet är uppbyggd efter detta. Miljöfrågorna behandlas i vanlig ordning men redovisningen av dessa sorteras på ett annat sätt än i planprogrammet för Eriksberg. Programmet bör inte arbetas efter Miljö- och hälsoskyddsnämndens förlag.

Påverkan på miljö, hälsan och säkerhet - luftföroreningar

Synpunkter instanser:

Förtätningen av området som kommer göras utmed Hugo A väg och Gottsunda allé kommer att innebära negativ påverkan på luftens möjlighet att ventileras ut och luftkvaliteten riskerar att försämrans. Det bör redan i planprogrammet göras översiktliga beräkningar utifrån de planer på bebyggelsen som finns, för att utreda hur konsekvenserna blir för luftkvaliteten. Det är viktigt att i ett tidigt stadium i planeringen utreda hur olika hushöjder, placering av byggnader i förhållande till gaturummet och hur gaturummet utformas med t.ex. grönska kan bidra till en god luftkvalitet så att miljökvalitetsmålet Frisk Luft uppnås.	Miljöförvaltningen
---	--------------------

Förvaltningens kommentarer:

Det finns trafiksimuleringar gjorda och de visar inte några alarmerande trafikmängder i Gottsundaområdet. Kommunen arbetar kontinuerligt med luftkvalitet i. Sådana utredningar görs i samband med detaljplaner där gatubredder och bebyggelsen utformning, frågor som har betydelse för luftkvalitet behandlas.

Kommunen följer miljöbalken och luftkvalitetutredningar i detaljplaneskedet kommer att visa vilka eventuella åtgärder som kommer krävas.

Synpunkter privatpersoner

Ny byggnation kommer att innebära ökad trafik på Slädvägen och ökade avgaser/buller.	2 pers
--	--------

Förvaltningens kommentarer:

Se förvaltningens kommentarer ovan under Instanser ovan och under avsnittet *Plan – och genomförandeprocessen – genomförande, utbyggnadstakt och etapper/Privatpersoner* nedan.

Påverkan på miljö, hälsa och säkerhet – behovsbedömning av miljöpåverkan

Synpunkter privatpersoner

Felaktig konsekvensbeskrivning: utsläpp av avgaser och bullernivå som en ökad trafik (pga täthet) kommer att innebära har inte tagits hänsyn till, analys av ändringsprocessernas påverkan på boendemiljön och individerna i närsamhället saknas.	
Förslagen exploatering av naturmark är oförenlig med ekologisk hållbarhet. Det saknas såväl en djup problemanalys som en riskanalys och konsekvensbedömning av förslaget.	2 pers
Kommunen ska komplettera sitt förslag med miljökonsekvenser för naturliv och fridlysta fåglar och växter.	

Förvaltningens kommentarer:

Planprogrammet bedöms inte medföra en betydande miljöpåverkan med avseende utsläpp av avgaser med avseende på buller. Utbyggnaden av Gottsundaområdet följer inriktningar i kommunens översiktsplan med starkt fokus på utbyggnad av kollektivtrafik och möjligheter att transporter med cykel och till fots.

Planprogrammet bedöms inte medföra en betydande miljöpåverkan med avseende på naturmiljöer och arter, mot bakgrund av den kunskap som är tillgänglig för närvarande. Områden med kända och dokumenterade höga naturvärden exploateras inte enligt programförslaget och de viktigaste natursambanden bevaras. Inför detaljplanering ska där så är relevant naturvärden, bland annat fridlysta arter, utredas närmare och hanteras i enlighet med gällande lagstiftning.

Påverkan på miljö, hälsan och säkerhet – markens beskaffenhet och potentiellt förorenade områden

Synpunkter instanser

Det finns nio potentiellt förorenade områden inom planprogramområdet enligt länsstyrelsernas databas över förorenade områden (EBH-stödet). Av dessa potentiellt förorenade områden är endast ett riskklassat enligt MIFO (metodik för inventering förorenade områden). Många förorenade områden kan ha en varierande utbredning vilket gör att flera fastigheter kan beröras av föroreningar. Nedlagda deponier och handelsträdgårdar kan ha en omfattande utbredning Inom planområdet finns bland annat en före detta handelsträdgård som har bedömts till riskklass 3. I samband med detaljplaneläggning ska det klargöras om en förorening behöver efterbehandlas. Om en åtgärd medför risk för ökad spridning och exponering av föroreningar ska samråd och i vissa fall anmälan ske till tillsynsmyndigheten. Kontakt med tillsynsmyndigheten ska tas om det upptäcks en förorening i samband med en åtgärd, till exempel en schaktning. Länsstyrelsen anser att planprogrammet ska kompletteras med dessa uppgifter.	Länsstyrelsen
--	---------------

Förvaltningens kommentarer:

Förfaranden som regleras i lagstiftningen beskrivs inte i planprogrammet. Detta sker enligt standardförfarande i respektive skede.

Påverkan på miljö, hälsan och säkerhet – buller

Synpunkter instanser

Länsstyrelsen anser att kommande bullerutredningar bör ha prognos år 2040.	Länsstyrelsen
Det bör även utredas på en översiktlig nivå, och i sammanvägt med luftproblematiken, hur bullersituationen kommer bli för både befintliga och nyttillkomna invånare i området.	Miljöförvaltningen
30 meters avstånd från bostad och till vägbanan med bullerdämpande åtgärder är det som bör och skall gälla.	Sunnersta Egnahemsförening

Förvaltningens kommentarer:

Det finns trafiksimuleringar gjorda och de visar inte något alarmerande i Gottsundaområdet. I dagsläget är horisontoret i trafikprognoser/bullerprognoser år 2030. Övergång till år 2040 som horisont är bara en tidsfråga.

Kommunen arbetar kontinuerligt med bullerutredningar. Sådana utredningar görs i samband med detaljplaner där gatubredder, bebyggelsens utformning, frågor som har betydelse för buller och luftkvalitet med mera behandlas.

Kommunen följer miljöbalken och bullerutredningar i detaljplaneskedet kommer att visa vilka eventuella åtgärder som kommer krävas.

Synpunkter privatpersoner

Tänk igenom hur planerade byggen påverkar trafiksituationer och buller.	
Det finns en stor risk att skapa långvarigt buller till boende i brf Tonsättaren och boende runt omkring.	

Förvaltningens kommentarer:

Se förvaltningens kommentarer under *Synpunkter instanser* ovan.

Påverkan på miljö, hälsan och säkerhet – brandsäkerhet

Synpunkter instanser

Vårdsätravägen, Hugo Alfvénsväg och Gottsunda Alle samt den stärkta kopplingen Norby-Gottsunda-Sunnersta ska fortsättningsvis anpassa för utryckningstrafik. Stråket längs Musikvägen ska vara framkomligt för utryckningstrafik.	Uppsala Brandförsvaret
---	---------------------------

Förvaltningen kommenterar:

Frågan om framkomlighet för utryckningstrafik behandlas i kommande detaljplanarbeten.

Påverkan på miljö, hälsan och säkerhet – klimatanpassning

Förvaltningens förslag till revideringar

Planprogrammet bör kompletteras med information om att planprogrammet inte berörs av karteringen av Fyrisån vad gäller översvämningsrisker.

Synpunkter instanser

I planprogrammet nämns karteringen och kommunen bör tydliggöra att det gäller kartering av Fyrisån och att det inte finns någon kartering som berör planområdet.	Länsstyrelsen
--	---------------

Förvaltningens kommentarer:

Planprogrammet bör kompletteras med information om att planprogrammet inte berörs av karteringen av Fyrisån vad gäller översvämningsrisker.

Teknisk försörjning – vatten och avlopp

Synpunkter instanser

Uppsala Vatten bedömer att det behöver utföras kapacitetshöjande åtgärder i den allmänna Va-anläggningen i samtliga etapper för att möjliggöra byggnationen som föreslås.	Uppsala Vatten
Kunskapsspårets dragning längs Hugo Alfvéns väg och Gottsunda allé kommer innebära fler kostsamma ledningsflyttningar varför Uppsala Vatten anser att de ekonomiska konsekvenserna bör beaktas redan i detta skede.	Uppsala Vatten
Uppsala vatten har mycket djupt förlagda (10m) ledningar parallellt med Elfrida Andreés väg från Flakvägen ner till i höjd med Valthornsvägen, ca 600 m. Ledningarna måste ligga kvar och den nya bebyggelsen behöver anpassas efter dessa. Det kommer krävas ett u-område om ca 20 m med rådande markförhållanden och nivåer.	Uppsala Vatten

Förvaltningens kommentarer:

Arbetet med att kostnadsberäkna kapacitetshöjande åtgärder i den allmänna Va-anläggningen har påbörjats av Uppsala Vatten AB i samverkan med stadsbyggnadsförvaltningen som en del av arbetet med genomförandet av planprogrammet.

Kostnader för ledningsflytt förknippade med utbyggnad av spårväg hanteras inte i planprogrammet. Det hanteras i projektet kunskapsspåret och i genomförandet av spårutbyggnaden.

Informationen om hur djupt liggande ledningar kommer att beaktas i den fortsatta planeringen av Gottsundaområdet. Området kring mötet mellan Elfrida Andrées väg och Gottsunda Allé behöver studeras i tidigt skede av genomförandet av planprogrammet vad gäller markhöjder, ledningar med mera för att hitta lösningar som är genomförbara.

Teknisk försörjning – dagvatten

Förvaltningens förslag till revideringar

Programmet bör kompletteras med information om vad ett genomförande av planprogrammets intentioner kan få för påverkan på åsens grundvatten och åtgärder för att minimera påverkan på grundvatten i den fortsatta planeringen.

Synpunkter instanser

Läget för damm nr 2 som redovisas i dagvattenutredning kan med fördel flyttas längre söderut.	BESQAB
Ser det som en brist att inte Bäcklösadikets draging finns på kartorna.	BESQAB
Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen anser att frågan om hur dagvatten från den tillkommande bebyggelsen ska renas och tas om hand behöver klargöras innan planprogrammet kan antas. Att anlägga en damm inom naturreservatet kräver både dispens och tillstånd utifrån naturreservatsföreskrifter och det går inte att föregå utfallet av en sådan prövning.	Miljöförvaltningen
Utredningen behöver kompletteras med alternativa lösningar eller annan lokalisering av reningsdammen. Förvaltningen ställer sig även frågan till om det är praktiskt möjligt att använda ravinen för att planlägga den föreslagna fördröjningen.	Miljöförvaltningen
Nämnde anser även att dagvattenutredningen bör uppdateras med de senaste miljö kvalitetsnormerna VISS.	Miljöförvaltningen
När det gäller grundvattenfrågan bör planprogrammet stämmas av mot den nya känslighetskartan som tagits fram i samband med arbetet för markanvändning inom Uppsala- och Vattholmaåsarnas tillrinningsområden ur grundvattensynpunkt	Miljöförvaltningen
Länsstyrelsen anser att kommunen i programskedet bör säkerställa att dagvattenlösningar inte försämrar vattenkvaliteten går att genomföra.	Länsstyrelsen
Länsstyrelsen saknar en tydlig bild av hur kommunen kommer lösa dagvattenfrågan inom programområdet och hur hanteringen av dagvatten säkerställs, samt hur miljö kvalitetsnormer för grund- och ytvatten följs. Länsstyrelsen anser att kommunen bör ta ett samlat grepp kring vattenfrågor i planprogrammet.	Länsstyrelsen
Länsstyrelsen anser att kommunen bör göra en samlad redogörelse av hur exploateringen påverkar vattenskyddsområdet i planprogrammet. I samband med exploatering av området vill kommunen till exempel anlägga parkeringsanläggningar. Kommunen anger inte var dessa ska placeras i	Länsstyrelsen

förhållande till drickvattentäckten. Länsstyrelsen anser därför att parkeringsanläggningar som huvudprincip inte ska placeras inom vattenskyddsområdet.	
Länsstyrelsen anser att de faktorer som påverkar vattenresursen i området är otillräckligt beskrivna och att det saknas en samlad redogörelse av hur exploateringen påverkar vattenresursen och vilka konsekvenser exploateringen kan orsaka denna.	Länsstyrelsen
Saknar en redovisning av miljökvalitetsnormer för grundvatten och bedömer att det ska kompletteras med detta och en sammanställning av skyddsåtgärder och försiktighetsmått inom programområdet som kan minska påverkan.	Länsstyrelsen
Länsstyrelsen vill också uppmana kommunen att överväga kompensatoriska åtgärder för att skydda dricksvattenresursen	Länsstyrelsen
Redovisningar av miljökvalitetsnormer för ytvatten saknas i planprogrammet. Länsstyrelsen finner därför att programmet ska kompletteras med miljökvalitetsnormer för ytvatten och med en sammanställning av skyddsåtgärder och försiktighetsmått inom programområdet som kan minska påverkan.	Länsstyrelsen
Bäcklösadiket bör generellt redovisas i kartmaterialet med tanke på dagvattenhanteringen.	Uppsala Akademiförvaltning
Dagvattenutredningen redovisar uppsamlingsdamm nr 2 på privat mark i Malmaområdet. Här föreslås istället att den redovisade dammen förläggs längre söderut i anslutning till Natura 2000-området.	Uppsala Akademiförvaltning
Uppsalahem anser att dagvatten frågan behöver studeras vidare och att en förutsättning för programmet är att dagvattenfrågan lösas inom dessa områden.	Uppsalahem
I dagvattenutredningen föreslås en lösning med damm söder om Bäcklösaravinen. Andra alternativ i placering och lösning ska sökas. Generellt bör också mindre yrkrävande lösningar eftersträvas	Uppsalahem
Bolaget vill också upplysa om att det är en förutsättning att dagvatten från befintliga bostäder och nybyggnation inom programområdet som rinner mot ravinen renas och fördröjs för att fördjupad översiktplan Södra Staden kunna genomföras	Uppsala Vatten
Programhandlingen visar inte på långsikt hållbar hantering av dagvatten i planområdet	Uppsala Vatten
Uppsala Vatten anser att det är olyckligt att utredningen inte visar hur man inom programområdet kan minska föroreningarna och minska riskerna för översämningar. Vidare anser att bolaget att det är väsentligt att dammanläggningar nödvändiga för programområdet ska ingå i programområdet för att säkra upp att marken är tillgänglig på längre sikt.	Uppsala Vatten

Sammanfattning:

Synpunkterna handlar i huvudsak om att planprogrammet inte tydligt redovisar hur miljökvalitetsnormerna för yt- respektive grundvatten påverkas och inte heller vilka åtgärder som föreslås för att dessa normer ska klaras. Det gäller både de delar av Gottsundaområdet som rinner av mot Fyrissan och de delar som rinner av mot Hågaån. BESQUAB vill att ett dammläge flyttas.

Förvaltningens kommentarer:

Dagvattendammen som lokaliserats till naturreservatet har fått dispens gentemot reservatsbestämmelserna och kan inte flyttas. Synpunkten om dammläget i Malmaområdet tycks handla om en dagvattendamm som utretts inom ramen för den fördjupade dagvattenutredningen för den

fördjupade översiktplanen för Södra staden men som krävs för att förbättra dagvattenhanteringen från delar av Gottsundaområdet. De alternativ för dagvattendammar som valdes att tas med i den fördjupade översiktplanen för Södra staden är det som ur ett helhetsperspektiv bedömts som den mest ändamålsenliga markanvändningen. Envägledande princip vid lokalisering av dammarna i det arbetet var att utgå från naturliga lågpunkter, dit vattnet rinner utan att behöva pumpas, nära Bäcklösadiket. En fördjupad översiktsplan är inte juridiskt bindande och i senare skeden (planläggning), där man har resurser och tid att titta mer i detalj på olika delområden, kan man eventuellt hitta nya lösningar för dagvatten och pröva om dessa är bättre än de som föreslås i den fördjupade översiktplanen för Södra staden. I den fördjupade dagvattenutredning som tagits fram för Fördjupad översiktsplan för Södra staden har befintlig och planderad ny bebyggelse i de delar av Gottsundaområdet som ingår i Fyrisåns avrinningsområde beaktats. Systemlösningen för dagvatten som den utredningen tagit fram ingår i FÖP för Södra staden. Den utredningen visar vilka åtgärder som krävs, inklusive dagvattendammar, som krävs som komplement till lokalt omhändertagande inom planlagt område för att klara miljö kvalitetsnormerna för Fyrisån, översvämningrisker inom Bäcklösadikets avrinningsområde och erosion i Bäcklösadiket. I förslaget ingår inte ravinen. De förslag till dammar i ravinen som framgår av dagvattenutredningen för Gottsundaområdet är inte nödvändiga i och med den lösning som tagits fram i den fördjupade dagvattenutredningen för FÖP för Södra staden. När dagvattenutredningen gjordes fanns arbetsmaterial i arbetet med planprogrammet för Gottsundaområdet framtaget som överensstämmer med det förslag till planprogram som samrådet hållits om. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade i augusti 2018 att ge dispens för endagvattendamm i naturreservatet. I arbetet med systemhandlingen för dammen kommer dammens dimensioner och egenskaper justeras för att även ta höjd för i programmet föreslagna ny bebyggelse så att MKN för ytvatten klaras för Hågaån. Vad gäller grundvatten har en fördjupad studie av vad ett genomförande av planprogrammets intentioner kan få för påverkan på åsens grundvatten gjorts efter samrådet. Programmet bör kompletteras med information om det som framkommit i den studien det vill säga vad ett genomförande av planprogrammets intentioner kan få för påverkan på åsens grundvatten och åtgärder för att minimera påverkan på grundvatten i den fortsatta planeringen.

Dagvattenutredningarna kommer inte att uppdateras. Däremot bör kommunen i det fortsatta arbetet med planeringen av dagvattendammar på systemnivå i Gottsundaområdet och Södra staden som helhet utgå från de senaste miljö kvalitetsnormerna enligt VISS.

Bestämmelser som rör skyddsområde för dagvatten kommer i vanlig ordning att följas i fortsatta planerings- och genomförandeprocesser. Markanvändningsstrategin för Uppsala och Vattholmaåsarna ger en bättre bild av de hydrologiska förhållanden som råder än de underlag som fanns tillgängliga när vattenskyddsområdet beslutades.

Bäcklösadiket ingår inte i planprogrammet. Dess funktion för dagvattenhantering i Gottsundaområdet och hela Södra staden framgår av *Fördjupad dagvattenutredning för FÖP för Södra staden*.

Teknisk försörjning – övrigt

Synpunkter privatpersoner

Återvinningscentralen ligger alldeles utmärkt placerad. Flytta inte den.	Bäcklösa dalens villaägaförening
Önskar att så långt det är möjligt behålla befintliga teleanläggningar i nuvarande läge och undvika olägenheter och kostnader som uppkommer i samband med flyttning. Det ska noteras i planhandlingen. Om Skanova måste vidta undanflyttning åtgärder eller skydda telekablar för möjliggöra exploatering förutsätts att den part som initierar åtgärderna även bekostar den.	Skanova

Återvinningscentralen i Gottsunda förordas att bibehållas på nuvarande plats och byggas ut med tak och större kapacitet för hela södra stadsdelsområdet.	Sunnersta Egnahemsförening
Uppsala Vatten anser att återvinningscentralen bör ligga kvar i samma läge som idag.	Uppsala Vatten
En lokalisering av ÅVC bör föreslås i programmet för säkra dess kvarvarande i stadsdelen	Uppsalahem

Förvaltningens kommentarer:

En eventuell flytt av återvinningscentralen ligger sannolikt långt fram i tiden. Då många frågor kring genomförandet är oklara i dagsläget och möjligheter att lokalisera olika funktioner i området bör hållas öppet ett tag till kommer denna fråga att ses över i det fortsatta arbetet med att genomföra planprogrammet. Aktuellt läge bedöms ha sådant strategiskt läge i Gottsunda att det är sannolikt att annan markanvändning än återvinningscentral kommer att övervägas på platsen. Nytt läge för återvinningscentral i södra Uppsala behöver i så fall utredas. I denna utredning kan kapacitet, storlek, buller med mera bli viktiga aspekter för att undersöka möjligheten med till exempel en lokalisering nära bostäder. En möjlighet är att återvinningscentralen kan lokaliseras i samma läge men på en plats i området kring korsningarna mellan Elfrida Andrées väg, Gottsunda allé och Slädvägen som möjliggör en effektiv markanvändning. Om en flytt av återvinningscentralen blir aktuell kommer ny plats utredas i samarbete med Uppsala Vatten AB.

Som framgår av Skanovas synpunkt bekostas en eventuell ledningsflytt av den part som initierar en flytt av ledningar. Planen behöver inte kompletteras med denna upplysning. Sådana frågor hanteras enligt standardförfarande i kommande detaljplanprocesser.

Synpunkter privatpersoner

Återvinningscentralen bör behållas och utvecklas. Eller måste ligga centralt och nära och vara lättillgänglig genom gång- och cykelstråk, anslutas även till kollektivtrafiken med en busshållplats i närheten.	4 pers
---	--------

Förvaltningens kommentarer:

Se förvaltningens kommentarer under *Instanser* ovan.

Ekonomiska konsekvenser

Synpunkter instanser

Föreningen är mycket orolig att den stora investeringen på 7-9 Mdr kr som spårväg kommer leda till problem. För att finansiera utbygganden kommer antagligen marken runt omkring säljas till ett mycket högre pris vilket i sin tur kommer leda till dyrare bostäder.	Föreningen Vårda Uppsala
---	--------------------------

Förvaltningen kommentarer

Priser på nyproducerade bostäder beror av flera olika saker. Finansieringen av eventuell spårväg stöts av statliga investeringar. Gottsundaområdet är inte det läge i Uppsala där behov av bostäder med lägre boendekostnad är som störst då det redan idag utgör en stor andel.

Hösten 2018 skedde en inbromsning på bostadsmarknaden, och i Uppsala sker en viss anpassning till rådande marknadsläge. Trots de senaste årens höga nyproduktion råder det bostadsbrist för unga vuxna, nyanlända och andra grupper som av olika anledningar inte kan efterfråga de bostäder som har byggts. Det tycks finnas ett glapp mellan utbudet och efterfrågan. Uppsalas geografiska läge i en storstadsregion

innebär fortsatt befolkningstillväxt på lång sikt, och Uppsala kommun behöver arbeta aktivt för att skapa ett bredare utbud av bostäder.

Plan- och genomförandeprocessen – generellt

Synpunkter privatpersoner

Investeringar i infrastruktur som byggnader, vägar och torg måste gå hand i hand med investeringar i arbetsmarknadsåtgärder, fritidsinvesteringar, skola och förstärkning av socialtjänst och råd och stöd.	
Varför görs ingen fördjupad översiktsplan för Gottsunda? Jag saknar t.ex. en inventering av de biologiska värdena i stadsdelen och en barnkonsekvensutredning.	
Planprogrammet stämmer inte med Akademiförvaltningens planer på bebyggelse från Slädvägen nordöst ut mot Rosendalsbäcken. Vad händer med deras planer?	

Förvaltningens kommentarer:

Avsikten är att den utbyggnad av bostäder som föreslås i planprogrammet ska gå i takt med investeringar i social infrastruktur som skolor och förskolor och liknande. Utvecklingen av stadsmiljön kan självklart inte på egen hand skapa en social hållbar utveckling i Gottsundaområdet utan tanken är att satsningar enligt handlingsplanen för Gottesund och satsningar på stadsutveckling tillsammans ska leda till en positiv utveckling med bland annat ökad trygghet och minskad kriminalitet. Hela kommunen arbetar för Gottsundaområdets utveckling med alltifrån socialtjänst till kultur- och föreningsverksamhet och satsningar på skolan. När Uppsala växer ökar också kostnader för investeringar och drift i nya anläggningar och verksamheter som till exempel skolor och förskolor. Detta kommer att hanteras i kommande Mål- och budgetprocesser.

Kommunens bedömning är att ett planprogram är mer ändamålsenligt än en fördjupad översiktsplan.

En komplett inventering av stadsdelens biologiska värden har inte bedömts nödvändig i programskedet. Detta eftersom de naturmarkspartier som föreslås bebyggas är små, fragmenterade och inte hyser några sedan tidigare kända höga naturvärden enligt tillgängliga planeringsunderlag. Tillgänglig information i Artportalen om fridlysta och rödlistade arter bekräftar denna bedömning. Av planprogrammet framgår också att naturvärden, där så är relevant, ska undersökas närmare inför detaljplanering i naturmark. Se även förvaltningens kommentarer *under avsnittet Naturmiljö – Generellt/Instanser*. Barnkonsekvenser och liknande kan utredas inom ett planprogram lika väl som en fördjupad översiktsplan.

Akademiförvaltningens fastigheter som avses ligger utanför planprogrammet. Det området ingår i Fördjupad översiktsplan för Södra staden.

Plan- och genomförandeprocessen – synpunkter på programhandling

Synpunkter privatpersoner

Förutsätter att ny utfart från Källbokroken till Vårdsättravägen är en felritning.	
Det saknas information om privat mark.	
Geologisk undersökning behövs då stora delar av förslag är på berg och sten.	
Kommunen har inte använt på ett konsekvent sätt olika stadsdelars namn.	2 pers

Gottsundas församlingsverksamhet är helt nonchalerad! Den borde beskrivas i förutsättningar tillsammans med övriga verksamheter och aktiviteter i området.	
--	--

Förvaltningens kommentarer:

Kopplingen från Källbovägen till Vårdsättravägen är en felritning. Den tas bort.

Den redovisning av markägoförhållanden som finns med i programmet är översiktlig och redovisar inte varje enskild fastighet.

Geotekniska undersökningar görs i samband med detaljplaneläggning.

Stadsdelsnamnen som används i programmet bör ses över som en del i arbetet med redaktionella ändringar.

Planprogrammet kompletteras med en mening om att kyrkorna har en aktiv församlingsverksamhet. Detta ingår i de redaktionella ändringar som görs.

Plan – och genomförandeprocessen – fortsatt planering

Synpunkter instanser

Vill lyfta betydelse av att involvera barnen i den kommande satsningen på Gottsunda. Vi återkommer med mer detaljerade tankar om hur samarbetet skulle kunna gå till.	Förskoleområdena Gottsunda, Sunnersta, Ulleråker, Eriksberg och Eriksberg
Stadsutvecklingen i Gottsunda bör söka lösningar som är långsiktigt hållbara: Hänsyn vid planeringen tagits till kommunikationerna till området. Planera för byggnader med värme från lågtempererade värmekällor och utred potentialen i att använda Fjärde generationens fjärrvärmesystem. Lösningar för rationell snöröjning.	Föreningen Vårda Uppsala
Handelskammaren anser sammantaget att en bred dialog med byggherrar, investerare och företag i området bör föregå det definitiva beslutet om planprogrammet.	Handelskammaren i Uppsala län
I planprogrammet föreslås för det fortsatta arbetet att bland annat ett gestaltungsprogram för allmän plats och bebyggelse tas fram samt en fördjupad behovsanalys kring skola, förskola och idrott. Likaså ska en fördjupad studie av centrumområdet inklusive nytt skolområde. Här förutsätts att kulturförvaltningen ges möjlighet att finnas med under hela den fortsatta processen.	Kulturförvaltningen
SPF Seniorerna Gottsunda erbjuder sina kunskaper i form av en referensgrupp inför ett eventuellt utvecklingsprojekt.	SPF Seniorerna Gottsunda
Uppsala kommun bör ställa tydligare krav vid detaljplanering när gäller hållbarhetstänk kring hus.	Upplands Ornitologiska förening
Hela boendekedjan måste vara representerad i en omfattning som gör det möjligt att bo kvar i stadsdelen, på orten, när förutsättningarna förändras. Här måste finnas vårdcentral, apotek, central för hemtjänst, bibliotek, motionsanläggning, restauranger, större samlingslokaler, träffpunkt, och öppna platser, torg för vistelse och sammankomster, större grönområden/park, väl planerade, separerade gång- och cykelstråk, väl	Uppsala Pensionärsföreningars samarbetsråd

utbyggd intern kollektivtrafik, rimligt avstånd mellan hållplatser samt omstigningsplats för byte av bus. Sopsstation. Ett betydande inslag av kommersiell service: sällanköpshandel, cykel- och bilverkstad, kiosk, bensinstation m.m.	
---	--

Förvaltningens kommentarer:

Stadsbyggnadsförvaltningen delar uppfattningen att det är viktigt att barn inkluderas i dialoger i det fortsatta arbetet med att utveckla Gottsundaområdet.

Goda kommunikationer inom Gottsundaområdet och mellan Gottsundaområdet och andra delar av staden är en av grundpelarna i programförslaget. Energiförsörjning och skötsel och underhåll som exempelvis snöröjning hanteras i andra skeden än i arbetet med planprogrammet.

Omfattande dialoger har föregått samrådsförslaget. Det fortsatta arbetet med att utveckla Gottsundaområdet kräver en bred dialog i alla skeden. Endast smärre justeringar görs i planprogrammet efter samrådet varför en fortsatt dialog om planprogrammet inte är nödvändig. En bred dialog med berörda parter kommer att ske under hela processen som följer efter planprogrammet. Kommunen planerar bland annat för en fortsatt dialog om bland annat planläggningen för en ny skola i Gottsunda som redan är påbörjad.

Alla är välkomna att bidra i kommande planeringsprocesser i arbetet med att utveckla Gottsundaområdet och kommunen ser positivt på att SPF Seniorerna Gottsunda visar sitt intresse att delta i detta.

Kommunen arbetar kontinuerligt med att förbättra sitt hållbarhetsarbete, inkluderat detaljplanering.

Kommunen eftersträvar i sin planering av Gottsundaområdet en blandad stadsmiljö där det är nära till många olika funktioner.

Synpunkter privatpersoner

Snöröjning och snöupplag har inte beaktats	2 pers
--	--------

Förvaltningens kommentarer:

Se förvaltningens kommentarer ovan under *Instanser*.

Plan- och genomförandeprocessen – programsamråd, den demokratiska processen

Synpunkter privatpersoner

Efter samrådet 2016 har planprogrammet undergått avsevärda förändringar utan att berörda informerades om det. Finns det laglig grund till att planprogrammet ändrades så här mycket utan att fastighetsägare blivit informerade?	2 pers
Viktigt med förankring och maximerat medborgarinflytande angående planprogram – kringboende kommer till tals och är införstådda innan förhandlingar och exploatering påbörjas.	10 pers
Anmärkningsvärt kort remisstid.	2 pers
Vad är det för mening att lämna synpunkter då allt, i stort sett, redan förefaller vara förutbestämt av kommunen.	

Förvaltningens kommentarer:

Under 2016 hölls en tidig dialog om inom ramen för arbetet med planprogrammet. Synpunkterna från den dialogen har vägts in i arbetet med planprogrammet. Samrådet 2018 gav alla berörda möjlighet att lämna synpunkter på det nya förslaget. Eftersom planprogrammet ändrats har ett nytt samråd hållits.

Kommunen avser i kommande planeringsprocesser föra dialoger med boende och verksamma i Gottsundaområdet.

Sedvanlig remisstid användes. Kommunen går igenom alla yttranden och värderar var och en av dessa och alla sammantaget som en viktig del i arbetet med att se över programförslaget och förbättra det inför godkännande.

Plan – och genomförandeprocessen – genomförande, utbyggnadstakt och etapper

Synpunkter instanser

Bäst att inte binda sig till en siffra för hur många bostäder som ska byggas utan starta med en försiktig utbyggnad som man bestämmer med de som bor i området.	SPF Seniorerna Sunnersta
Infrastrukturen för fritid, förskolor, sjukvård, äldreomsorg etc planeras att byggas ut i samklang med ny bostadsbebyggelse i Gottsunda/ Södra staden och så att det inte kommer som en kall dusch i ett senare skede, när det inte finns någon yta kvar att bygga på. Minst tre konstgräsplaner behöver anläggas i Gottsunda/Sunnersta/Södra staden	Sunnersta Egnahemsförening
Det är viktigt att programmet möjliggör och säkerställer en effektiv förvaltning i området. Underhåll av byggnader, åtkomst och logistik, ytor för upplag osv. Behöver kunna ske på ett effektiv och bra sätt.	Uppsalahem

Förvaltningens kommentarer:

Avtalet med staten om utbyggnad av ostkustbanan och bostadsbyggande i södra Uppsala innebär att kommunen förbundit sig att bygga 33 000 nya bostäder i Bergsbrunna/Sävja, Ultuna och i Gottsundaområdet fram till år 2050. En målsättning har varit att 3 500 av dessa bostäder ska tillkomma i Gottsundaområdet fram till 2030. Det finns också en målsättning att totalt 5 000-7 000 nya bostäder ska kunna byggas i Gottsundaområdet på längre sikt.

Planprogrammet innehåller förslag markområden som är lämpliga för social infrastruktur som skolor, bollplaner med mera.

Programmet är översiktligt och de frågor som Uppsalahem tar upp kommer i vanlig ordning att bevakas i den fortsatta planeringen. På den strukturnivå som programmet behandlar gör förvaltningen bedömningen att en effektiv förvaltning inklusive logistik med mera inte försvåras.

Förvaltningsperspektivet finns med som en av många aspekter när de helhetsbedömningar gjorts som ligger bakom den föreslagna markanvändningen

Synpunkter privatpersoner

Jag önskar att Uppsala kommun skulle våga titta utanför boxen och anlita andra än de vanliga förekommande byggföretagen.	
I vilken ordning olika projekt kan genomföras bör tas med i planprogrammet.	
Vad får er planerare att tro att framtida och nuvarande Gottsundabor och övriga tilltalas av att bli erbjuden att bo i en byggarbetsplats de närmaste 25–30 åren.	

Förvaltningens kommentarer:

Uppsalamodellen, som tillämpats under ett antal år, innebär att många nya aktörer har kommit in på markanden i Uppsala. Uppsala modellen har bland annat tillämpats i Östra Salaback och Rosendalsfältet. Ett förslag till etappindelning fanns med i samrådsförslaget. Redovisningen av genomförandet och när olika delar av Gottsundaområdet ska genomföras kommer att arbetas om.

Människor behöver bostäder och arbetstillfällen. Eftersom vi blir fler krävs nya bostäder och arbetsplatser. Uppsala växer och Gottsundaområdet är en viktig del av detta. Olika delar av Gottsundaområdet kommer att byggas ut under olika tidpunkter.

Gottsundaområdets roll i Uppsala kommer att utvecklas. Det är naturligtvis viktigt att genomförandet sker på ett sätt som så långt det är möjligt inte försämrar boendemiljön under byggtiden.

Övrigt

Synpunkter instanser

Färgmarkeringen över fastighetsägare behöver revideras.	BESQAB
Studentbostäder i Lilla Sunnersta är upplåtna med hyresrätt varvid kartan på s 69 bör justeras.	Uppsala Akademiförvaltning

Förvaltningens kommentarer:

Kartan med ägoförhållanden bör utgå ur planprogrammet. Den fyllde sin funktion under samrådet. Kartan kommer att bli inaktuell med tiden.

Synpunkter privatpersoner

Det saknas alternativ att ta ställning till. Finns det några andra planer upprättade för Gottsundaområdet?	
Fel att Gitarren är bostadsrätt. Det är äganderätt.	4 pers
Det används många ord och formuleringar i planhandlingen som är fjärran till vardagsspråk och möjlighet till förståelse.	

Förvaltningens kommentarer:

Programmet innehåller inte några alternativ. Två alternativ kan övervägas om en miljökonsekvensbeskrivning vore nödvändig. Detta är inte fallet. Samrådet lämnade öppet att föreslå alternativa lösningar för den som vill lämna in sådana förslag. Förslaget bedöms konsistent i förhållande till visionen och uppställda målsättningar varför ett alternativ till förslaget inte setts som relevant att ta fram.

Språket i programhandlingen har setts över som en del i arbetet med redaktionella ändringar.

Kvarteret Gitarren ska markeras som äganderätt, en redaktionell ändring.

Kartan med ägoförhållanden bör utgå ur planprogrammet. Den fyllde sin funktion under samrådet. Kartan kommer att bli inaktuell med tiden.

Synpunkter som skickas vidare inom kommunorganisationen för hantering

Synpunkter privatpersoner

Beskär häcken runt lekparken i Valsätraparken till midjehöjd så att det blir full insyn.	
Jag har några förslag inför upprustningen av Valsätraparken; mycket belysning, plantera flera stora träd för skugga, lekutrustning för större barn, solskydd, grillmöjligheter, tillgäng dricksvatten.	
Lekredskapen borde flyttas närmare befintliga dagiset och Bäcklösaskolan (Manar Al Houda) då den stora majoriteten barn som använder den kommer från hyreshusen.	
En gångväg bör anläggas där en mycket upptrampad stig nu finns i gräset för barn som genar och skall till och från Valsätraskolan.	
För att öka trafiksäkerheten för barn som går/cyklar till Valsätraskolan längs gång- och cykelvägen som korsar Stackvägen vid Stackvägen 7 så bör vägen stängas vid övergångsstället för genomfartstrafik. Helst genom att stänga gatan för genomfartstrafik genom att sätta upp trafik hinder.	
En försiktig röjning av slyet mellan berghällen och den gräsmattan som ligger utmed Slädvägen måste göras så att "Valen" återigen får framträda i all sin utsträckta pampighet.	
Fastighetsskötseln har betydande brister i Blomdahl.	
Få igång verksamheten på Skarholmen under sommaren 2018.	
(Närmst i södra Sunnersta) i denna del av staden saknas temalekplatser. Kanske en i anslutning till Gipen och skogen/skogslek kan vara en idé för barn från de olika stadsdelarna att mötas.	
Vi föreslås att kommunen skapar ett kombinerat motions- och skidspår i Valsätra och Gottsunda.	
Jag tycker att det är hög tid att ett eller fler utegym byggs i Gottsunda.	
Jag vill ha en skatepark i mitt område. Helst i Monika Zetterlundspark	
Korsningen Slädvägen/Vårdsätravägen bör höjas upp för cyklisterna.	
Utbildning i spårvangsteknik kan annordas nära Gottsunda på olika nivåer.	

Förvaltningens kommentarer:

Dessa synpunkter rör frågor som inte hanteras i planprogram. Synpunkterna vidarebefordras till de delar av kommunen som har ansvar för anläggning, drift och underhåll av de sakområden som tas upp.

Synpunkter som bemöts i särskild ordning inom ramen för arbetet med handlingsplanen för social hållbarhet i Gottsunda/Valsätra

Fler arbetsplatser bör planeras.	
Det behövs fler aktiviteter för barn och ungdomar i Gottsundaområdet, såsom lekland, badhus, innebandy.	
Kvinnogym eller idrottsaktiviteter bara för kvinnor behövs i Gottsunda.	2 pers
Det behövs fler platser för barn.	
Det behövs ett stort inomhus lekland i Gottsunda.	2 pers

Det går inte att bygga bort otrygghet med förtätning. Otrygghetsproblem och brottslighet fordrar andra åtgärder.	2 pers
Trygghet, säkerhet och social stabilitet ska öka väsentligt innan förtätning planeras. En lokal polisstation måste byggas i Gottsunda.	2 pers
Jag skulle vara glad om det fanns övervakningskameror åtminstone vid Gottsunda centrum och längst huvudgatorna.	
För att öka tryggheten och trivseln kan man som konkret åtgärd ta bort samlingar av bänkar vid entréer. Att jobba med ljusdesign. Att man funderar över hur man kan få fler kvinnor att vistas utanför hemmet.	2 pers
Polisen och stan ska fokusera på att minska kriminalitet.	2 pers
Vi anser att ungdomskriminalitet i förhand ska bekämpas med åtgärder som lämpliga utbildningssatsningar inte stora byggprojekt.	2 pers
Kommunen ser en negativ utveckling i form av bland annat social oro och ökad segregation. Handlingsplanen fortsätter med en rad uppräknings av vad som är negativt i området.	
Stadsateljéer som i Reggio Emilia i norra Italien blir stor gemensamma mötesplatser i samhället där barnen och deras arbetet och tankar är i centrum. Tänk om barnen i Gottsunda skulle kunna få vara med och utveckla en sådan verksamhet mitt i Gottsunda centrum.	
Gottsundas muslimska kvinnor önskar att Gottsundabadet tilldelar dem en viss tid under veckan där det endast är tillåtet för kvinnor på badet. Förslagsvis tidiga helgmorgonar.	274 personer (namnlista)
Det behövs fler aktiviteter för bildningssyfte i Gottsunda.	274 personer (namnlista)
Det finns en stor brist på lokaler och platser för samling och aktivitet, speciellt för områdets muslimska kvinnor.	274 personer (namnlista)
Vi avser att sätta igång ett projekt för ett muslimskt kulturellt centrum för utbildning och integration samt religiösa andakter. Därför önskar vi från kommunen att allkoera land till försäljning för detta projekt	274 personer (namnlista)
Det vore bra om det fanns fler fritidsgårdar i området och även för de som är över 18 år.	
I skriften om fokusområden nr 3 handlar det om barn. Nya kreativa miljöer för barn ska skapas. Det behövs inga fler parker.	

Förvaltningens kommentarer:

Dessa synpunkter bemöts i samband med revideringen av handlingsplanen för social hållbarhet i Gottsundaområdet. I missivet till kommunstyrelsens beslut om revideringar av handlingsplanen kommer översiktligt beskrivas vilka synpunkter som kommit in och vilka delar i handlingsplanen som förstärks av dem respektive hanteras/förmedlas inom ramen för handlingsplanens arbete.

Förvaltningens förslag till revideringar av planen som inte beror av yttranden - med kommentarer

- En särskild programkarta som skiljer sig från kartorna i samrådshandlingen genom att den görs mindre detaljerad vad gäller kvartersindelning och tydligare visar på vilka förändringar som föreslås i Gottsundaområdet bör tas fram. De kartor som idag redovisas i programmet på sidorna 6 och 27 utgör blandningar av visionär karaktär som redovisar både vissa befintliga strukturer som lyfts fram som betydelsefulla och föreslagna nya strukturer

samtidigt som de innehåller detaljerade kvartersindelningar som kan utformas på annat sätt. Kartorna på sidorna 39, 43, 49 och 57 innehåller samma detaljerade redovisning av kvartersindelning vilket gör att det kan uppfattas som att det kartorna visar är beslutat. Dessa kartor bör tydligare presenteras som illustrerande exempel på våningsantal med mera.

- Området där ny bebyggelse medges bör utökas till att omfatta all befintlig bebyggelse i Gottsunda centrum och till att omfatta marken mellan befintlig centrumbyggnad och kvarteret direkt öster om centrumbyggnaden.
- Planen bör justeras så att det framgår att det i centrala Gottsunda kan byggas högre än sju våningar.
- Programmet bör kompletteras med ytterligare ett område som pekas ut som lämpligt som skol- och förskoleområde. Detta bör förläggas söder om Gottsunda allé och Elfrida Andrées väg.
- Kartan som visar gatunät för biltrafik under avsnittet *Trafik och rörelse* bör justeras så att den nya gatukopplingen mellan Musikvägen och Elfrida Andrées väg norr om det föreslagna området för skola söder om Gottsunda centrum markeras som "Gaturum utformas med extra fokus på säkerhet och trygghet för gående..."
- Programmet bör förtydligas vad gäller att det centrala rörelsestråket söderut mot Sunnersta, som utgör en fortsättning på stråket i nord-sydlig riktning genom Gottsunda centrum, förstärks för ökad trygghet, framkomlighet och orienterbarhet när man rör sig mellan Sunnersta och Gottsunda centrum. Det är mycket viktigt att detta stråk stärks då det binder ihop Gottsunda centrum och den nya skolan som planeras och Sunnersta.
- Avsnittet om etapper/genomförande bör skrivas om med inriktning mot större flexibilitet. Bland annat bör kartan med etappindelning för genomförandet av planprogrammet utgå.
- Det framgår av samrådsförslaget att en mer omfattande social konsekvensanalys ska göras efter samrådet. En sådan analys har gjorts och i det har det framkommit vad som är viktigt att tänka på i fortsatta skeden avseende social hållbarhet. Avsnittet om planens sociala konsekvenser bör därför utvecklas och avsnittet *Utveckling och genomförande* bör kompletteras med medskick till kommande skeden vad gäller sociala aspekter.
- Avsnittet *Fortsatta utredningar* bör justeras med anledning av de nya kunskaper som framkommit efter samrådet. Avsnittet om ekonomiska konsekvenser bör uppdateras.
- Bilagan *Handlingsplan Gottsunda/Valsätra - Fokusområden – stadsutvecklingens sociala synergier* som ingick i samrådet bör lyftas in som ett avsnitt i planprogrammet. Den sociala inriktningen som präglat arbetet med planprogrammet ska även genomsyra det fortsatt arbetet med av utvecklingen av Gottsundaområdet. Bilagan, i redigerad form, bör därför lyftas in i planprogrammet för att dess innehåll ska kunna läsas tillsammans med planprogrammet.
- En mängd redaktionella ändringar av planprogrammets texter och kartor bör göras.